

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ
ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ»**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΟΣ

Την Παρασκευή, 24^η Μαΐου 2013, έλαβε χώρα, στην Ακαδημία Αθηνών, ημερίδα υπό το ανωτέρω γενικό θέμα, που συνδιοργανώθηκε από το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας Αθηνών και το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.).

Η ημερίδα κρίνεται ως επιτυχής, τόσο λόγω της ποιότητας των εισηγήσεων, όσο και λόγω της μεγάλης συμμετοχής ακροατών. Επισημαίνεται ιδιαίτερα η παρουσία του Υφυπουργού Εθνικής Αμύνης Αντιστρατήγου ε.α. Κου Π. Καράμπελα, Ακαδημαϊκών, πρώην Υπουργών, Επιτίμων Αρχηγών ΓΕΕΘΑ και ΓΕΣ, εκπροσώπων της ηγεσίας των Ε.Δ. και των Σ.Α., εκπροσώπων του Υπουργείου Εξωτερικών από Πρέσβεις, Διευθυντές Διευθύνσεων του Υπουργείου, Πρέσβειων ε.τ., αποστράτων Αξιωματικών των Ε.Δ. και των Σ.Α., Καθηγητών Πανεπιστημίου, αντιπροσωπειών εν ενεργεία Αξιωματικών των Ε.Δ. και Σ.Α., εκπροσώπων του Τύπου και άλλων.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ

α. Το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας Αθηνών έχει την ακόλουθη γενική αποστολή:

* Την παρακολούθηση και μελέτη στρατιωτικών θεμάτων (Θεωρία Πολέμου, Στρατηγική, Τακτική, Δόγματα, Πολεμική Τεχνολογία κ.λ.π.) προς εκμετάλλευση νέων ιδεών και απόψεων αλλά και την διατύπωση τοιούτων.

* Την ανάπτυξη επιστημονικής δραστηριότητας προς τον σκοπό της συμβολής εις την καθόλου αμυντική προσπάθεια της Χώρας.

β. Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.), συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο του 2012, αποτελώντας συνέχεια της Ελληνικής Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.), ιδρυθείσης το 1994.

* Αποστολή του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. είναι η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία), επί εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος, καθώς και επί διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε Εθνικών Συμφερόντων, καθώς και στην εκπλήρωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

* Στα πλαίσια της αποστολής του, το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. εκδίδει το τριμηνιαίο περιοδικό «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ», διαθέτει ιστοσελίδα (elisme.gr), εκπονεί μελέτες επ' ωφελεία δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων και διοργανώνει διαλέξεις, ημερίδες και συνέδρια.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΟΣ

Συντονιστής της ημερίδος, διετέλεσε ο Αντιπτέραρχος ε.α. κ. Ευστράτιος Σκλήρης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

Οι εισηγητές των θεμάτων που παρουσιάστηκαν στην ημερίδα, κατά σειρά παρουσιάσεως είναι οι εξής:

- Ο Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ και Ακαδημαϊκός Στρατηγός ε.α. κ. Δημήτριος Σκαρβέλης (γενική τοποθέτηση).
- Ο Υποστράτηγος ε.α. κ. Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος.
- Ο Ιστορικός και Συγγραφέας κ. Σαράντος Καργάκος.
- Ο Αντιστράτηγος ε.α. και Επίτιμος Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ, κ. Στυλιανός Παναγόπουλος.
- Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΚΠΥ και Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας ΑΚΜΩΝ ΑΕ, κ. Αναστάσιος Ροζολής.
- Ο Δημοσιογράφος και Αμυντικός Αναλυτής κ. Ιωάννης Θεοδωράτος.
- Ο Αντιναύαρχος ε.α., του Π.Ν., Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ. και Πρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. κ. Βασίλειος Μαρτζούκος.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

α. Ο Ακαδημαϊκός και Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Στρατηγός κ. Δ. Σκαρβέλης τοποθετήθηκε επί του γενικού αντικείμενου της ημερίδος που αφορούσε την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας υπό το πρίσμα των εξωτερικών και εσωτερικών εξελίξεων. Τα κυριότερα σημεία της τοποθετήσεώς του, έχουν ως ακολούθως:

* Η τρέχουσα οικονομική κρίση θα έχει διάρκεια και θα είναι επώδυνη, κυρίως λόγω της ανεπάρκειας (ψηφοθηρική ιδιοτέλεια και παλαιοκομματική νοοτροπία) του πολιτικού συστήματος για επιβολή άμεσων και αποτελεσματικών θεσμικών αλλαγών, δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος, εφαρμογή απαιτούμενων προσαρμογών και μεταρρυθμίσεων, ως αποτέλεσμα όχι ευκαιριακού αλλά κεντρικού και στρατηγικού σχεδιασμού. Στις αιτίες αυτές θα πρέπει να προστεθεί και η μικρόπνοη, άνευ οράματος ευρωπαϊκή πολιτική, καθώς και η μετάλλαξη επί τα χείρω του καπιταλισμού (κέρδος και απληστία δίχως παραγωγικό χρηματισμό).

* Δεδομένου ότι η ύπαρξη Ε.Δ. βασίζεται στις απειλές, η μακρά περίοδος ειρήνης που διανύουμε έχει χαλαρώσει τα εθνικά μας αντανακλαστικά και από πολλούς αμφισβητείται η σκοπιμότητα των αμυντικών δαπανών. Εν τούτοις υπάρχουν τόσο πραγματικές στρατιωτικές απειλές για την χώρα μας (αναθεωρητική και ισχυρή Τουρκία), όσο και αλυτρωτικές βλέψεις από μικρότερες όμορες χώρες (κυρίως Σκόπια και Αλβανία). Πέραν αυτών κάθε υπεύθυνη χώρα οφείλει να προετοιμάζεται εγκαίρως ακόμη και για δυνητικές μελλοντικές απειλές, ως αποτέλεσμα μεταβολής των γεωπολιτικών εξελίξεων (π.χ. σύμπτωση αλυτρωτικών επιδιώξεων γείτονος με συμφέροντα Μ. Δυνάμεως στην περιοχή), δεδομένου ότι η δημιουργία Ε.Δ. απαιτεί μεγάλο χρόνο και συστηματικές ανάλογες δαπάνες.

* Η επικίνδυνα ανεπαρκής ποσοτική στελέχωση των Ε.Δ. οφείλεται στο δημογραφικό μας πρόβλημα, την μείωση του χρόνου θητείας και τις στρατολογικής φύσεως απομειώσεις με αυθαίρετα ιδιοτελή κομματικά ψηφοθηρικά κριτήρια. Το «αξιόμαχο» των Ε.Δ. δεν είναι αφηρημένη έννοια αλλά αφορά στην εκπαίδευση, την γνώση, την σωματική ρώμη, το ηθικό, το φρόνημα, την πειθαρχία, την αντίληψη του καθήκοντος και το πνεύμα αυτοθυσίας. Σε όλα αυτά επιδρά αρνητικά η εξοντωτική (έναντι άλλων αμειβομένων από το Δημόσιο) περικοπή μισθών των στελεχών των Ε.Δ., τα οποία πλέον αντιμετωπίζουν σημαντικά ατομικά και οικογενειακά οικονομικά προβλήματα.

* Το άυλο προϊόν, αλλά θεμελιώδους σημασίας για κάθε άλλη οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, που παράγουν οι Ε.Δ., είναι η ασφάλεια, την οποία ουδείς Διεθνής Οργανισμός ή συμμαχία εξασφαλίζει στην χώρα μας. Βασικό ζητούμενο αποτελεί η διατήρηση αποτρεπτικών Ε.Δ., σε ένα ιδιαίτερα ασταθές τοπικό περιβάλλον, υπό συνθήκες οικονομικής κρίσεως, προς διασφάλιση των ζωτικών μας συμφερόντων. Η νέα Δομή Δυνάμεων εμπεριέχει την αντίθεση της διατηρήσεως της αμυντικής ισχύος με μεγάλη παράλληλη μείωση των οικονομικών πόρων.

* Οι εκπτώσεις στην άμυνα και ασφάλεια της χώρας μεγιστοποιούν τον κίνδυνο μη αναστρέψιμης βλάβης των ζωτικών Εθνικών Συμφερόντων. Η ύπαρξη αποτρεπτικών Ε.Δ. και μόνο αυτή διασφαλίζει την ειρήνη, την ακεραιότητα και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας. Θα πρέπει να μην μας διαφεύγει όμως, ότι οι Ε.Δ. κτίζονται δύσκολα και υποσκάπτονται εύκολα και γρήγορα.

β. Ο Υποστράτηγος ε.α. Κ. Αργυρόπουλος εισηγήθηκε το θέμα «Γεωπολιτικές Εξελίξεις Εθνικού Ενδιαφέροντος. Διεκδικήσεις και Απειλές κατά των Εθνικών μας Συμφερόντων». Οι πλέον σημαντικές αναφορές της ομιλίας του, έχουν ως εξής:

* Η Ελλάδα απειλείται κυρίως από τον εαυτό της, για μία σειρά από αιτίες. Η χώρα μας διέρχεται οικονομική κρίση η οποία ουσιαστικά είναι πολιτική κρίση, αφού η ανάκαμψη προϋποθέτει αυξημένη πολιτική και εθνική συνείδηση. Το δημογραφικό σε συνδυασμό με την διεθνή μετανάστευση αλλά και την διεισδυτική πολιτική ομόρων κρατών, αποτελεί μία ακόμη σημαντική απειλή για την χώρα, δεδομένου ότι προκαλούν κίνδυνο μελλοντικής εθνικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ανατροπής. Έτερο σύμπτωμα της υποτροπιάζουσας εθνικής νόσου αποτελεί όχι μόνο η αδυναμία ανεξίτητος και προαγωγής της μοναδικής πολιτισμικής μας κληρονομιάς αλλά η ανικανότητα ακόμη και της απλής διατηρήσεως αυτής (καταρράκωση παιδείας, θεσμών, χρεωκοπία αξιών και προτύπων, ανοχή στην μουσουλμανική διείσδυση, υποχώρηση του συλλογικού συμφέροντος κ.λ.π., χάριν παγκοσμιοποιημένων, διεθνιστικών και εξατομικευμένων ιδεοληψιών). Υπό άλλες συνθήκες (ικανές ηγεσίες με όραμα), η πλανητικής εμβέλειας πολιτιστική φήμη της χώρας, θα μπορούσε να την καταστήσει παγκόσμια πολιτιστική πρωτεύουσα, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια και την ευημερία των κατοίκων της.

* Η σημερινή Ελλάς εμφανίζεται κατάκοπος, παθητική και ανίκανη προς ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών ακόμη και για την επιβίωση, την άμυνα και την ακεραιότητά της. Ισχύει δυστυχώς διαχρονικά ο πολιτικός όρος «δεν διεκδικούμε τίποτε», ο οποίος αφαιρεί κάθε διαπραγματευτικό έρεισμα και αποκαλύπτει το σύνολο του πολιτικού ενδοτισμού, μοιρολατρίας και φοβικών συνδρόμων. Μία χώρα παρηκμασμένη, όπως η Ελλάς, δίχως διάθεση αυτοβοήθειας, δίχως φρόνημα, διάθεση για άμυνα και πολεμική αρετή, είναι επόμενο να προκαλεί άμεσες διεκδικήσεις και αλυτρωτικές βλέψεις εκ μέρους των ομόρων κρατών.

* Οι Αλβανοί ανεπίσημα αλλά ουσιαστικά, διεκδικούν ολόκληρη την Ήπειρο και τμήμα της Δ. Μακεδονίας. Οι Σκοπιανοί δεδηλωμένα διεκδικούν τον ελληνικό χώρο έως τον Όλυμπο. Οι Βούλγαροι έχουν διαχρονικά στο νου τους την Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου και οι Τούρκοι διατηρούν στο ακέραιο τις διεκδικήσεις τους στην Θράκη, το Αιγαίο και την Κύπρο. Η ισχυρή και αναθεωρητική Τουρκία μετεξελίσσεται σε περιφερειακή δύναμη με ρόλο και επιρροή στην ευρύτερη περιοχή. Στην προσπάθειά της αυτή έχει την στήριξη των Η.Π.Α. για τις οποίες η Τουρκία αποτελεί πολύτιμο σύμμαχο για εμφανείς γεωπολιτικούς λόγους.

* Σε οιαδήποτε μελλοντική στρατιωτική αναμέτρηση χαμηλής, ενδιάμεσου εντάσεως ή και πλήρους συρράξεως, θα πρέπει από τώρα να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν η δράση διαφόρων αλλοεθνών πολυπληθών ομάδων στο εσωτερικό της χώρας (π.χ.

οργανωμένο UCC, γκρίζοι λύκοι με μέρος της μειονότητας Θράκης, ένοπλα αποσπάσματα ομόρων χωρών με αλυτρωτικές βλέψεις, ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, πεινασμένοι λαθρομετανάστες, φανατικοί ισλαμιστές, πρόσφυγες κ.λ.π.). Παρά τον επικρατούντα κοινωνικό εφησυχασμό, και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία, ο πόλεμος αποτελεί μία πολιτική επιλογή κάθε αναθεωρητικού κράτους, την οποία ουδείς δύναται να αποκλείσει. Πέραν της στρατιωτικής διαστάσεώς του ο πόλεμος δύναται να είναι οικονομικός, δημογραφικός, μεταναστευτικός, πολιτισμικός, θρησκευτικός, πληροφορικός, πόλεμος φυσικών πόρων, κ.λ.π. ή και συνδυασμός αυτών.

* Η αντιμετώπιση των πολλαπλών προκλήσεων και κινδύνων που προαναφέρθηκαν απαιτεί ύπαρξη διακομματικής Εθνικής Στρατηγικής (η οποία δεν υφίσταται), δεδομένου ότι μόνο αυτή εξασφαλίζει μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, συντονισμό και σύγκλιση προσπαθειών καθώς και βέλτιστη χρήση των παραγόντων εθνικής ισχύος της χώρας, για την εξυπηρέτηση των Εθνικών Συμφερόντων.

γ. **Ο ιστορικός και συγγραφέας Κος Σ. Καργάκος**, ανέπτυξε το θέμα «Συμβολή Ε.Δ. στην επίτευξη των Εθνικών Συμφερόντων. Δέουσα σχέση Ε.Δ. με Κράτος και Κοινωνία». Τα κύρια σημεία της εισηγήσεως του Κου Καργάκου συνοψίζονται ως ακολούθως:

* Η ιστορία έχει διδάξει ότι οι εκάστοτε Μεγάλες Δυνάμεις (σήμερα κυρίως οι ΗΠΑ) δεν δεσμεύονται από υποσχέσεις και συμφωνίες, αλλάζοντας πολιτική ανάλογα με τις γεωπολιτικές συγκυρίες και με γνώμονα τα εκάστοτε Εθνικά τους Συμφέροντα. Σε αντίθεση με τις Μακιαβελικές θεωρίες η χώρα μας ανέκαθεν ακολουθούσε έναν ηρωικό ηθικό κώδικα, συμβατό με την ψυχοσύνθεση των κατοίκων της, που δεν επέτρεπε στην χώρα να διαπράττει προδοσίες αλλά μόνο να αγωνίζεται.

* Κατά την μεταπολιτευτική περίοδο, δυστυχώς και στα πλαίσια της «απομυθοποίησης», εφαρμόζεται πολιτική αφηρωϊσμού, κατεδαφίζεται η κλασική και γλωσσική παιδεία και αλλοιώνεται η ιστορία. Η απομάκρυνση των ηρωικών προτύπων αποτρέπει την κοινωνία από κάθε μορφής αγώνα (σε ατομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και εθνικό επίπεδο) και την μετατρέπει σε οκνηρή, ηττοπαθή και δειλή, που εθίζεται να ζει με δανεικά αντί με ιδανικά.

* Η έλλειψη εθνικών στόχων και προσανατολισμών, καθώς και η στρεβλή οικογενειακή, σχολική και τηλεοπτική αγωγή, στην οποία κυριαρχεί ο εθνομηδενισμός, δεν σκληραγωγεί ψυχικά την κοινωνία αλλά την καθιστά μαλθακή, δίχως ηθικό και ανέτοιμη να αντεπεξέλθει τόσο στην σκληρή δοκιμασία ενός πολέμου (ο οποίος είναι θέμα χρόνου να λάβει χώρα), όσο και στην τρέχουσα οικονομική κρίση. Ο οικουμενισμός είναι μεν συμβατός με την ελληνική κοσμοθεώρηση αλλά επ' ουδενί μας προτρέπει να απεμπολήσουμε την εθνική μας ταυτότητα και τους εθνικούς μας στόχους.

* Οι υφιστάμενες συμμαχίες δεν αποτελούν λόγο εφησυχασμού (ουδεμία εγγυάται την ασφάλειά μας). Η αντίληψη και η αίσθηση του υπαρκτού κινδύνου είναι αυτό που θα θέσει τους πολίτες σε εγρήγορση και θα καλύψει το έλλειμμα τόλμης, και αναλήψεως πρωτοβουλιών που λείπει τώρα από την χώρα μας. Είναι αδύνατη η συγκρότηση ισχυρού στρατού, δίχως την προθυμία για θυσίες που διασφαλίζει η μετάδοση στην νεολαία ηθικών σκοπών και ορθών προτύπων.

* Πέραν των φανερών πολιτικών σχεδίων και ανακοινώσεων που γίνονται αμέσως γνωστά, απαιτείται η συγκρότηση ειδικού συμβουλίου, το οποίο αθόρυβα και μυστικά θα καθορίζει εθνικούς στόχους και τρόπους δράσεως και θα εξασφαλίζει

κονδύλια για την άμυνα. Το εν λόγω συμβούλιο θα πρέπει να είναι διαχρονικό και αποκλειστικά εθνικό (όχι μεσιτικό γραφείο ξένων υπηρεσιών).

* Εν κατακλείδι η πλέον σημαντική επένδυση θα πρέπει να γίνει στην παιδεία, η οποία θα διασφαλίζει στους νέους τον απαιτούμενο ψυχισμό, την γνώση και τις αρετές που θα εξασφαλίζουν την ανταπόκριση στις αρχαίες επιταγές «Άμμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες» και «Την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω».

δ. Ο Αντιστράτηγος ε.α. Σ. Παναγόπουλος, επίτιμος Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ, παρουσίασε το θέμα «Οι Επιπτώσεις από την Υλοποιούμενη Αμυντική Πολιτική από της Μεταπολιτεύσεως και μετά, καθώς και οι Αντίστοιχες της Οικονομικής Κρίσεως επί της Αμυντικής Ισχύος της Χώρας». Κύρια σημεία προσοχής, κατά την ανάπτυξη του εν λόγω θέματος είναι τα ακόλουθα:

* Παρά την πλήρη αποκατάσταση της ομαλότητας στις Ε.Δ., μετά το 1974, οι πολιτικοί κομματικοί μηχανισμοί χρησιμοποίησαν το προηγούμενο της επτάχρονης στρατιωτικής εμπλοκής στην πολιτική ζωή της χώρας, για ιδιοτελείς και όχι για θεσμικούς σκοπούς ελέγχου των Ε.Δ.. Στην διαρκή έως σήμερα μεθόδευσή τους αυτή και με πρόσχημα την «αποχουντοποίηση», τα κόμματα δεν δίστασαν να θίξουν τον σκληρό πυρήνα του αξιακού συστήματος που διέπει τις Ε.Δ. κάθε ευνομούμενου κράτους (π.χ. πειθαρχία, αξιοκρατία, δικαιοσύνη, ακομμάτιστα στελέχη, στρατιωτική δεοντολογία, αρετές και παραδόσεις, αυστηρή προσήλωση στις αποστολές που θέτει η Πολιτεία κ.λ.π.) και να πλήξουν το κύρος τους με ψευδείς κατηγορίες και άδικες ενέργειες, εξυπηρετούσες ιδιοτελείς κομματικές σκοπιμότητες.

* Η Πολιτική Εθνικής Αμύνης (ΠΕΑ), που απορρέει από την Εθνική Στρατηγική (η οποία ουδέποτε έχει διατυπωθεί γραπτώς), καθορίζει αναλυτικά την αποστολή και τα έργα των Ε.Δ., των οποίων η εκπλήρωση, έναντι της τουρκικής (κυρίως) στρατιωτικής απειλής, για ένα εκτεταμένο Θέατρο Επιχειρήσεων από τον Έβρο έως την Κύπρο, δημιουργεί συγκεκριμένες ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις προσωπικού και μέσων στις Ε.Δ..

* Παρά την εν γένει επάρκεια του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ε.Δ., τα πρακτικά αποτελέσματα της εφαρμογής του είναι αρνητικά λόγω της καταστρατηγήσεως αυτού από το πολιτικό σύστημα. Αρωγός στο θλιβερό αυτό έργο αποδυναμώσεως των Ε.Δ. είναι και αριθμός επιόρκων Αξιωματικών οι οποίοι επιβιβάζονται σε κομματικά οχήματα για την ανέλιξή τους είτε λόγω επαγγελματικής ανεπάρκειας είτε λόγω υπέρμετρης ατομικής φιλοδοξίας.

* Οι συστηματικές πολυεπίπεδες κομματικές παρεμβάσεις στις Ε.Δ. (μηδέ της αντιπολιτεύσεως εξαιρουμένης), για ιδιοτελείς κυρίως ψηφοθηρικούς λόγους, έχουν ως αποτέλεσμα την αναξιοκρατία, την θεσμική απαξίωση της στρατιωτικής ηγεσίας αλλά και της στρατιωτικής ιεραρχίας, την αναξιοκρατική παρέμβαση και άσκηση πιέσεων στα θεσμικά στρατιωτικά αρμόδια όργανα, επί διαδικασιών κρίσεων, προαγωγών, μεταθέσεων, τοποθετήσεων, προμηθειών κ.λ.π.. Πέραν αυτών η πολιτική ηγεσία προβαίνει σε αυθαίρετες ενέργειες, βλαπτικές για τις Ε.Δ., όπως η υποβάθμιση του θεσμού της θητείας (μειώσεις διάρκειας, ευνοιοκρατικές μεθοδεύσεις κ.λ.π.), η κακή εφαρμογή του θεσμού των επαγγελματιών οπλιτών (ΕΠΟΠ), η πολυετής καθυστέρηση προώθησεως νέας Δομής Δυνάμεων (η προσφάτως ανακοινωθείσα κρίνεται ότι περιέχει πλήθος αδυναμιών κυριότερη των οποίων η ιδιαίτερη αποδυνάμωση του ΠΝ, της ΠΑ καθώς και πολλαπλασιαστών ισχύος), η δραματική μείωση οικονομικών πόρων καθώς και η μείωση της οροφής του εμπύχου δυναμικού των Ε.Δ..

* Ο πρόσφατος νόμος 3883/2010 «περί ιεραρχίας και εξελίξεως των στελεχών των Ε.Δ.», επιτείνει τα ανωτέρω προβλήματα αφού μετατρέπει τις Ε.Δ. σε ΔΕΚΟ

(π.χ. γραφειοκρατικές και νομικίστικες διαδικασίες), ευτελίζει τους βαθμούς, προωθεί την αναξιοκρατία και αναξιοπιστία, επιτρέπει την επαναφορά αποστράτων καθώς και την μαζική επανάκριση αυτών με διαδικασίες ηθικά επιλήψιμες, εφαρμόζει ένα προβληματικό σύστημα διοικήσεως στα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ) και δεν προωθεί την διακλαδικότητα. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η πρόσφατη εμφάνιση Ενώσεων και Συνδέσμων στελεχών των Ε.Δ. (εν ενεργεία και εν αποστρατεία), με πολιτικό προσανατολισμό και στήριξη, λόγω ανυπαρξίας σχετικού νόμου (ο Άρειος Πάγος εγκρίνει Ενώσεις μόνο επιστημονικού χαρακτήρος).

* Υφίστανται δυστυχώς και κομματικές εκτροπές από την Εθνική Στρατηγική η οποία πρωτίστως οφείλει να εκτιμά ορθολογικά τις στρατιωτικές απειλές και να προσαρμόζει ανάλογα τους εθνικούς ΑΝΣΚ και τα στρατιωτικά μέσα. Η από το 2005 ραγδαία μείωση των δαπανών για τις Ε.Δ., κατά τα τελευταία έτη της οικονομικής κρίσεως, έχει μετατραπεί σε μονομερή αφοπλισμό της χώρας με εμφανή πρακτικά δυσμενή αποτελέσματα (η εισήγηση παρουσιάζει σειρά παραδειγμάτων) που επηρεάζουν άμεσα την στρατιωτική ισχύ της χώρας. Η πολιτική τάξη, υποστηριζόμενη από κατευθυνόμενα ΜΜΕ εμφάνισε ανακριβώς (στην εισήγηση παρατίθενται στοιχεία) τις αμυντικές δαπάνες ως την κύρια περίπου αιτία για το χρέος και το έλλειμμα. Ως συνέπεια, σταδιακά από το 2010, ισοπεδώθηκε η ζωή των στελεχών των Ε.Δ. (και των αποστράτων) περισσότερο από κάθε άλλον αμειβόμενο του δημοσίου, με μείωση αποδοχών από 40% έως 60%, κατέστη προβληματική η συντήρηση των υφισταμένων μονάδων, συστημάτων, όπλων, μέσων και υλικού, έχει καταστραφεί η αμυντική βιομηχανία και συρρικνώνεται η ναυπηγοεπισκευαστική ικανότητα (με απώλεια τεχνογνωσίας και ειδικευμένου προσωπικού), έχει περιορισθεί επικίνδυνα η επιχειρησιακή εκπαίδευση αλλά και η στρατιωτική παρουσία σε περιοχές εθνικού ενδιαφέροντος. Τέλος η πολιτική τάξη καταβάλλει ενσυνείδητη προσπάθεια εξαπατήσεως του ελληνικού λαού, ως προς την ισχύ των Ε.Δ., με παραπλανητική προβολή δραστηριοτήτων των Ε.Δ. επικοινωνιακού και εθιμοτυπικού χαρακτήρος. Όλα αυτά προκαλούν επιπτώσεις στο ηθικό των στελεχών των Ε.Δ..

* Ενώ όλες οι τουρκικές διεκδικήσεις ισχύουν στο ακέραιο, η χώρα αυτή δεν μας θεωρεί πλέον απειλή (τουρκική λευκή βίβλος) και προσπαθεί, επιτυχώς μέχρι στιγμής, μέσω πιέσεων (πολιτικές, διπλωματικές, στρατιωτικές, της ΜΙΤ, κ.λ.π.) και κρίσεων ασφαλείας, να επιτύχει αναίμακτα τους στόχους της σε βάρος των ζωτικών Συμφερόντων μας.

* Απαιτείται η αποκομματικοποίηση των Ε.Δ., η θεσμική τους λειτουργία, η ενίσχυση αυτών με το απαραίτητο προσωπικό και η εφαρμογή μίας Δομής Δυνάμεων ευέλικτης και σύγχρονης που να διασφαλίζει την στρατιωτική ισχύ. Θα πρέπει επίσης να ανατραπεί η νομοθεσία που εξομοιώνει τις Ε.Δ. με οιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή ΔΕΚΟ και να εξασφαλισθούν οι απαραίτητες πιστώσεις για την αξιοπρεπή διαβίωση των στελεχών των Ε.Δ., την συντήρηση και λειτουργία του υφισταμένου υλικού καθώς και την εκπαίδευση. Συνολικά θα πρέπει οι Ε.Δ. να εξασφαλίζουν την αποτροπή έναντι των στρατιωτικών απειλών.

ε. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΚΠΥ και Άνων Σύμβουλος της εταιρείας ΑΚΜΩΝ ΑΕ Κος Α. Ροζολής, εισηγήθηκε το θέμα «Η Ανάπτυξη της Αμυντικής Βιομηχανίας και Τεχνολογίας, ως Μοχλός Εξόδου από την Οικονομική Κρίση». Τα σημαντικότερα σημεία της ομιλίας του έχουν ως ακολούθως:

* Στόχος του Συνδέσμου Ελλήνων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού (ΣΕΚΠΥ), που εκπροσωπεί πλέον των 100 εταιρειών και περίπου 12.000 εργαζομένους, είναι η υποστήριξη και η ανάπτυξη της Εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΑΒΙ). Παρά τις περί του αντιθέτου φήμες, η ΕΑΒΙ διαθέτει

σημαντικές δυνατότητες (αν και αρκετές υπολειπόμενες), όπως επιβεβαιώνουν οι ναυπηγήσεις των πλέον σύγχρονων συμβατικών υποβρυχίων παγκοσμίως, οι εκτεταμένες εργασίες σε μαχητικά αεροσκάφη (Α/Φ) τελευταίας γενεάς αλλά και σε άλλους τύπους στρατιωτικών και πολιτικών Α/Φ, η συναρμολόγηση και κατασκευή μεγάλου μέρους νέου άρματος μάχης του ΕΣ, οι εξαγωγές προϊόντων της εγχώριας βιομηχανίας εκρηκτικών, η παραγωγή ανταλλακτικών ερπυστριοφόρων των Ε.Δ., ηλεκτρονικών και οπτικών μέσων αλλά και υλικών ατομικής ασφαλείας.

* Η ΕΑΒΙ η οποία κατά μεγάλο ποσοστό υπήρξε κρατική αντιμετώπισε τις δυσλειτουργίες του Δημοσίου, όπως υπεράριθμο και μη εξειδικευμένο προσωπικό, κομματικές διοικήσεις, λάθος στρατηγικές, διασπάθιση δημοσίου χρήματος κ.λ.π.. Αποτέλεσμα αυτών είναι όλες οι μονάδες της κρατικής ΕΑΒΙ να είναι χρεωκοπημένες και να τελούν υπό πώληση. Η ιδιωτική ΕΑΒΙ, λόγω μικρού μεγέθους αλλά και των προαναφερθέντων λόγων, δεν αναπτύχθηκε σε βαθμό ανάλογο με τα δαπανηθέντα κατά το παρελθόν κονδύλια για εξοπλισμούς. Ενώ η ΕΑΒΙ συμμετείχε με ικανοποιητικά ποσοστά στην κατασκευή των υπό προμήθεια οπλικών συστημάτων (Ε.Π.Α. και Α.Ω.), η συμμετοχή αυτή αφορούσε μόνο τα ελληνικά συστήματα και όχι μία μακροχρόνια συνεργασία με τους ξένους οίκους για συγκεκριμένα υποσυστήματα που να αφορούν την παγκόσμια αγορά. Καταστροφική συνέπεια αυτού ήταν μετά την εκάστοτε κορύφωση των εργασιών να επέρχεται ο ξαφνικός θάνατος με απώλεια της σχετικής αμυντικής τεχνογνωσίας.

* Ενδεδειγμένη βέλτιστη λύση για μία χώρα του μεγέθους της Ελλάδος, αποτελεί αντί της παραγωγής τελικών προϊόντων (πλοία, Α/Φ, άρματα κ.λ.π.), να προμηθεύεται τις πλέον σύγχρονες μονάδες και συστήματα από μεγαλύτερες χώρες και η ΕΑΒΙ να εστιάζεται στην συμπαραγωγή και υποστήριξη των συστημάτων αυτών, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις απαιτήσεις της διπλωματίας των εξοπλισμών αλλά και την ασφάλεια εφοδιασμού των Ε.Δ.. Η παραγωγή οιοδήποτε τελικού προϊόντος από την χώρα μας, θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα κεντρικού σχεδιασμού και θα είναι αρκούντως ανταγωνιστικό και βιώσιμο ώστε να διασφαλίζει ότι θα είναι δυνατή η προώθηση του εν λόγω προϊόντος σε άλλες χώρες.

* Προκειμένου, υπό συνθήκες οικονομικής κρίσεως, η ΕΑΒΙ να εξέλθει του σημερινού αδιεξόδου, προτείνεται η αξιοποίηση κονδυλίων από τις ληγμένες συμβάσεις Α.Ω., αλλά και από «ενεργές» με σοβαρά προβλήματα υλοποιήσεως, αξίας 300 – 5000 εκ.€ Επιπλέον η συμμετοχή της χώρας μας σε πολλούς Διεθνείς Οργανισμούς (Ε.Ε., Ν.Α.Τ.Ο., Ο.Η.Ε., ΕΔΑ, FRONTEX, ESA κ.λ.π.) προσδίδει μεγάλες ευκαιρίες συμμετοχής σε πολυεθνικά αναπτυξιακά προγράμματα.

* Αν και σε θεσμικό επίπεδο η υποστήριξη της ΕΑΒΙ προβλέπεται από την Εθνική Αμυντική Στρατηγική (νόμος 3978/2011), δεν έχει ακόμη καθορισθεί η ΕΑΒΣ. Πέραν των οικονομικών παραμέτρων, ένας από τους βασικούς ρόλους του κράτους είναι να εξασφαλίζει την τήρηση των νόμων, διαφορετικά η δημιουργούμενη πολιτική και κοινωνική αστάθεια καθώς και η απουσία εργασιακής ειρήνης ακυρώνουν τις δυναμικές επενδυτικές προθέσεις στο εσωτερικό.

* Η ανάπτυξη της ΕΑΒΙ αποτελεί μοχλό αναπτύξεως της Εθνικής Οικονομίας, διότι η ΕΑΒΙ υποστηρίζει την Εθνική Άμυνα και Ασφάλεια άνευ των οποίων δεν υπάρχει Εθνική Οικονομία. Η αμυντική τεχνολογία ευρίσκεται στην αιχμή του συνόλου του φάσματος των τεχνολογικών εξελίξεων και δεδομένου ότι η χώρα μας δεν διαθέτει βιομηχανία πολιτικού τύπου υψηλού τεχνολογικού επιπέδου, είναι ζωτικής σημασίας η διατήρηση της επαφής των τεχνολογικών εξελίξεων, μέσω των αμυντικών συστημάτων των Ε.Δ.. Η χώρα διαθέτει φθηνό και εκπαιδευμένο προσωπικό όλων των βαθμίδων, για το οποίο μία αναπτυγμένη ΕΑΒΙ θα αποτελέσει ανάχωμα της διαρροής του προς το εξωτερικό. Ειδικότερα στον

ναυπηγοεπισκευαστικό φορέα, κατάλληλη συνεργασία ΥΕΘΑ – ΕΔ – ΥΕΘΟ και Ελλήνων Εφοπλιστών θα ήταν δυνατόν να εξασφαλίσει μεγάλη ανάπτυξη, δεδομένης της τεχνολογίας αλλά και του μεγέθους του ελληνόκτητου εμπορικού στόλου.

στ. Ο δημοσιογράφος και αμυντικός αναλυτής Κος Ι. Θεοδωράτος, ανέπτυξε το θέμα « Επιχειρησιακή Σύγκριση και Επάρκεια των Ε.Δ. ως προς τις Στρατιωτικές Απειλές, για την Περίοδο 2013 – 2023». Ο Κος Ι. Θεοδωράτος εστίασθηκε στο μέγεθος και την ισχύ των τουρκικών Ε.Δ., για την εν λόγω περίοδο, αποδεικνύοντας ότι η Τουρκία αποτελεί μία ολοκληρωμένη, πραγματική και άμεση στρατιωτική απειλή, διαρκώς ενισχυόμενη, η οποία χρήζει αποτρεπτικής αντιμετώπισης, με σειρά αποφάσεων και ενεργειών. Τα κύρια σημεία προσοχής της εισηγήσεως του Κου Θεοδωράτου έχουν ως ακολούθως:

* Σύμφωνα με δηλώσεις του Τούρκου ΥΠΕΞ Αχμέτ Νταβούτογλου, το κόμμα του (ΑΚΡ) έχει αναλάβει την αποστολή, το «θρησκευτικό τάμα» και το «ιστορικό» καθήκον, έως το 2023, οι Τούρκοι να ξανασιμίζουν με τα «αδέλφια» τους που βρίσκονται στα εδάφη που έχασαν κατά την περίοδο 1911 – 1923. Επιπλέον ο Κος Νταβούτογλου προβάλλει ως πρότυπο τον Μωάμεθ τον «πορθητή». Οι μεγάλοπνοοι αυτοί περιφερειακοί στόχοι, εντός προσδιορισμένου χρονικού διαστήματος, θα έπρεπε να δημιουργούν ιδιαίτερο προβληματισμό, δεδομένου ότι συνοδεύονται από ανάλογες διπλωματικές και κυρίως στρατιωτικές προετοιμασίες.

* Κατά το διάστημα 2013 – 2023 η Τουρκία πρόκειται να υλοποιήσει στρατηγικής σημασίας μείζονα εξοπλιστικά προγράμματα των ενόπλων της δυνάμεων (ΤΕΔ), τα οποία θα επιφέρουν πλήρη ανατροπή του ισοζυγίου ισχύος μεταξύ Τουρκίας – Ελλάδος και συγχρόνως θα της προσδώσουν την δυνατότητα ασκήσεως επιρροής σε ολόκληρη την ευρύτερη περιοχή. Οι εν λόγω εξοπλισμοί θα υλοποιηθούν κυρίως από την τουρκική αμυντική βιομηχανία, με απώτερο στόχο την απεξάρτηση από τις ξένες πηγές αγοράς, την επένδυση στην υψηλή τεχνολογία και τεχνολογία καθώς και την πραγματοποίηση εξαγωγών αμυντικού υλικού.

* Η Τουρκία δίδει έμφαση στην απόκτηση μέσω συλλογής στρατηγικών και τακτικών πληροφοριών, με αξιοποίηση του διαστήματος. Έως το 2023, θα έχει τεθεί σε τροχιά σειρά δορυφόρων διαφόρων τύπων (τηλεπικοινωνιακοί, παρατηρήσεως, επιτηρήσεως), θα δημιουργηθεί κέντρο εκτοξεύσεως δορυφόρων, θα σχεδιασθούν και θα αναπτυχθούν δορυφορικά συστήματα στρατιωτικής χρήσεως (ακόμη και προσδιορισμού θέσεως, αντίστοιχο με το αμερικανικό σύστημα GPS). Εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος η Τουρκία φιλοδοξεί να κατασκευάσει βαλλιστικούς πυραύλους εμβέλειας 2.500 χλμ. (θα πλήττουν ολόκληρη την ελληνική επικράτεια με ακρίβεια μερικών μέτρων). Κατέχονται ήδη στο οπλοστάσιό της πύραυλοι μεγάλης εμβέλειας (εμβέλεια YILDIRIM II 300 χλμ και YILDIRIM III 900 χλμ), με τους οποίους στοχοποιούνται τα περισσότερα τμήματα της ελληνικής επικράτειας (οι πύραυλοι εξοπλίζονται εναλλακτικά και με χημικές κεφαλές).

* Στον τομέα του ηλεκτρονικού (Η/Ν) πολέμου, οι Τούρκοι έχουν δημιουργήσει Διεύθυνση Άμυνας Κυβερνοχώρου, αναπτύσσουν Η/Ν συστήματα (κέντρα τηλεδιάσκεψης, αισθητήρες, παρεμβολείς κ.λ.π.), κρυπτογραφικές συσκευές και συνδέσεις ασφαλείας για τις ΤΕΔ, ψηφιακό ολοκληρωμένο δίκτυο επικοινωνιών για ολόκληρο το φάσμα διοικήσεως των ΤΕΔ, αναπτύσσουν ταχύτητα την ρομποτική, καθώς και την κατασκευή μη επανδρωμένων αεροχημάτων σε ξηρά, θάλασσα και αέρα.

* Στην τουρκική πολεμική αεροπορία (ΤΠΑ), πέραν της μελλοντικής παραλαβής των 100 αεροσκαφών (Α/Φ) F-35 (αιχμή της νέας τεχνολογίας), σχεδιάζεται και αναπτύσσεται εθνικό μαχητικό Α/Φ έκτης γενεάς. Παραλαμβάνονται

νέα Α/Φ F-16 Block 50+ και αναβαθμίζονται 165 από τα υφιστάμενα F-16 στο ίδιο επίπεδο. Προβλέπεται η παραλαβή 4 Α/Φ εγκαίρως προειδοποίησης (ΑΣΕΠΕ), 10 μεταφορικών Α400Μ, 2 Α/Φ διοικήσεως, η κατασκευή Α/Φ βασικής εκπαίδευσεως και ο εκσυγχρονισμός παλαιότερων μαχητικών και μεταφορικών Α/Φ. Παράλληλα ένα μεγάλο και φιλόδοξο πρόγραμμα αντιαεροπορικής άμυνας ευρίσκεται σε εξέλιξη και περιλαμβάνει νέο σύστημα μεγάλου βεληνεκούς, πυροβολαρχίες μεσαίου και χαμηλού ύψους, αυτοκινούμενα οχήματα, συστήματα ελέγχου, καθώς και την κατασκευή εθνικού αντιαεροπορικού βλήματος.

* Η Τουρκία κατασκευάζει σε μεγάλους αριθμούς το επιθετικό ελικόπτερο (Ε/Π) ΑΤΑΚ (Τ129), νέα μεταφορικά Ε/Π, βαρέα μεταφορικά Ε/Π, καθώς και Ε/Π γενικής χρήσεως και ερευνής διασώσεως για τις ΤΕΔ, την ΜΙΤ και την Διοίκηση Ασφαλείας Ακτών.

* Η Τουρκία προσδίδει ιδιαίτερη έμφαση στο τουρκικό πολεμικό ναυτικό (ΤΠΝ). Κορμό του φιλόδοξου προγράμματος αποτελεί η σχεδίαση και ναυπήγηση μεγάλου αριθμού κορβετών τ. ΜΙΛΓΕΜ (οι οποίες ήδη εξάγονται και σε άλλες χώρες). Πρόκειται να ναυπηγηθούν επίσης σε τουρκικά ναυπηγεία 6 υποβρύχια (Υ/Β) τ.214, 16 περιπολικά, 4 σκάφη μεταφοράς ειδικών δυνάμεων, 2 αποβατικά LST, 8 ταχεία αποβατικά LCT, πλοίο διασώσεως Υ/Β, και πολλών ειδών βοηθητικά. Κορυφαία θέση κατέχει η ναυπήγηση πλοίου αμφίβιας εφόδου LPD μεγάλων δυνατοτήτων, ενώ μελετάται η περίπτωση αποκτήσεως αεροπλανοφόρου. Πέραν αυτών η τουρκική αμυντική βιομηχανία αναπτύσσει τεχνολογίες υποβρυχίων οπλικών συστημάτων παράκτιας άμυνας και ολοκληρώνει πλήρες σύστημα επιτηρήσεως των θαλασσίων περιοχών με ονομασία «Μακρύς Ορίζων». Το ΤΠΝ και η Τουρκική Ακτοφυλακή προμηθεύονται αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας (ΑΦΝΣ), ενώ για την τελευταία ναυπηγούνται δεκάδες περιπολικά πλοία διαφόρων τύπων.

* Η Τουρκία ήδη κατασκευάζει νέο άρμα μάχης (εξάγεται και σε τρίτες χώρες), γέφυρες διάβασης υδατίνων κωλυμάτων, οβιδοβόλα, ΠΕΠ, πυροβόλα, ρουκέτες, οπλικά συστήματα, βλήματα cruise, διατρητικές βόμβες, πολλά είδη πυρομαχικών και βομβών, τορπίλες, αντιαεροπορικά βλήματα, αντιαρματικά βλήματα, τυφέκια κ.λ.π.. Μαζί με τα νέα τουρκικά άρματα μάχης, τεράστιος αριθμός τεθωρακισμένων τροχοφόρων οχημάτων και οχημάτων φορέων όπλων, έρχονται να προστεθούν στον τουρκικό στρατό ξηράς (ΤΣΞ).

ζ. Ο Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν., επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ. και Πρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., εισηγήθηκε το θέμα «Η Έννοια της Αποτροπής και η Διατήρηση της Αποτρεπτικής Ικανότητας των Ε.Δ. για την Δεκαετία 2013 – 2023». Τα κύρια σημεία της παρουσιάσεως αυτής συνοψίζονται στα ακόλουθα:

* Οι πολιτικοί ταγοί της χώρας μας φαίνεται να μην έχουν κατανοήσει θεμελιώδεις κανόνες λειτουργίας των συσχετισμών ισχύος του Διεθνούς Συστήματος, μεταξύ των οποίων και την έννοια της αποτροπής. Απόρροια του γεγονότος αυτού είναι οι άνευ δισταγμού συντριπτικές μειώσεις των αμυντικών δαπανών με παράλληλη προσπάθεια εφησυχασμού της κοινής γνώμης, όταν το γεωπολιτικό περιβάλλον μας μεταβάλλεται επί τα χείρω.

* Ουδέποτε η χώρα μας έχει διατυπώσει την Εθνική της Στρατηγική, η οποία οφείλει να είναι ανεξάρτητη και να βασίζεται στην αυτοβοήθεια. Διαχρονικά, τα πεπραγμένα κάθε χώρας οικοδομούν την αποτρεπτική της φήμη και τα μέχρι στιγμής πεπραγμένα της Ελλάδος ουδόλως ενισχύουν την φήμη αυτή. Αποτροπή υφίσταται μόνο όταν ο αντίπαλος έχει πεισθεί ότι η πολιτική μας ηγεσία προτίθεται να φθάσει στα άκρα και οι Ε.Δ. είναι απρόβλεπτες και ικανές να του επιφέρουν κόστος υψηλότερο και δυσανάλογο του αναμενομένου οφέλους.

* Πολιτική βούληση κλιμακώσεως μίας κρίσεως, δίχως ισχυρές Ε.Δ. αποτελεί επικίνδυνη επιλογή, ενώ η πάγια πολιτική βούληση αποκλιμακώσεως των κρίσεων ακυρώνει την δαπανηρή προσπάθεια αποκτήσεως ισχυρών Ε.Δ. και διαγράφει την όλη έννοια της αποτροπής. Ήπιες ή ισοδύναμες απαντήσεις έναντι εχθρικών προκλήσεων πιθανόν να αποτελούν αποδεκτό κόστος για τον (ισχυρό) αντίπαλο.

* Η γεωπολιτική διαφορά ισχύος Ελλάδος Τουρκία η οποία διαρκώς διευρύνεται επιτρέπει στην Τουρκία να πειθαναγκάζει την χώρα μας, η οποία προ πολλού ακολουθεί κατευναστική πολιτική και να κερδίζει αναίμακτα και σταδιακά τις διεκδικήσεις της. Ο πρόσφατος μονομερής ελληνικός αποπλισμός εξουδετερώνει ότι απέμεινε από την αποτρεπτική φήμη της χώρας, αποδυναμώνει σημαντικά την διπλωματία μας και δημιουργεί αστάθεια στην περιοχή, αυξάνοντας τις πιθανότητες στρατιωτικής αναμετρήσεως.

* Προϋπόθεση της στρατιωτικής αποτροπής, σε κάθε επίπεδο (χαμηλή, ενδιάμεση ένταση κ.λ.π.), αποτελεί η δυνατότητα αποτελεσματικής αντιμετώπισεως γενικευμένης πολεμικής συρράξεως. Οι αντεπιθετικές προθέσεις και δυνατότητες, καθώς και το επιθετικό στρατιωτικό Δόγμα, ενισχύουν την στρατιωτική αποτροπή και την καθιστούν περισσότερο πειστική.

* Η διαθεσιμότητα των υφισταμένων δυνάμεων, καθώς και ο εξορθολογισμός των δαπανών, αν και επιθυμητά, δεν αποτελούν ολοκληρωμένη αποτρεπτική πρόταση, ιδιαίτερα όταν ταυτόχρονα μειώνονται οι οροφές των κυρίων μονάδων κρούσεως και δεν ανανεώνονται οι τεχνολογικά παρωχημένες μονάδες και υλικό. Θεμελιώδη κριτήρια για την δέουσα Δομή των Ε.Δ. αποτελούν τα έργα που τους ανατίθενται, οι απειλές και το αναμενόμενο Θέατρο Επιχειρήσεων (Θ.Ε.). Πολιτική και στρατιωτική ηγεσία που αποδυναμώνει τις Ε.Δ. διατηρώντας ταυτόχρονα το σύνολο των έργων τους έναντι διαρκώς ισχυροποιούμενης απειλής και εντός του ίδιου μεγάλου Θ.Ε., φέρει βαρύτερες ευθύνες.

* Η Στρατιωτική μας Στρατηγική και η Δομή Δυνάμεων, θα πρέπει να αποβλέπουν σε απόκτηση θαλασσίου και αεροπορικού ελέγχου σε Αιγαίο και Ιόνιο, καθώς και σε άρνηση αποκτήσεως αεροναυτικού τουρκικού ελέγχου στην ΝΑ Μεσόγειο. Επιπλέον θα πρέπει να αποκτηθεί δυνατότητα αποτελεσματικής άμυνας σε Έβρο, νήσους του Αιγαίου και Κύπρο με αντεπιθετικές ικανότητες.

* Ο ομιλητής θεωρεί ότι για εθνικούς ζωτικούς λόγους, επιβάλλεται ριζική αλλαγή πορείας με λήψη σειράς σημαντικών αποφάσεων και υλοποίηση αυτών εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος ανεξαρτήτων κυβερνητικών αλλαγών. Ο Κος Β. Μαρτζούκος εισηγείται στην ομιλία του, την **ανάληψη σειράς συγκεκριμένων βασικών μέτρων, σε πολιτικό και κυρίως σε στρατιωτικό επίπεδο** (π.χ. συγκρότηση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, αποκομματικοποίηση Ε.Δ., συγκεκριμένα μέτρα ενισχύσεως της διακλαδικότητας, της επιτηρήσεως, της διαθεσιμότητας των υφισταμένων μονάδων και συστημάτων, επάρκειας προσωπικού, αποκτήσεως αμυντικών και αντεπιθετικών δυνατοτήτων, αυξήσεως φρονήματος προσωπικού και δημιουργίας εν γένει αποτρεπτικών Ε.Δ.) τα οποία θα πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2023, προκειμένου να υπάρξει στοιχειώδης στρατιωτική αποτροπή, καθώς και τις γενικές αρχές υλοποιήσεως αυτών. Τέλος ο ομιλητής επισημαίνει ότι το κλειδί της όλης λύσεως, της εξευρέσεως κονδυλίων και της συνεπούς υλοποιήσεως των προτάσεων αυτών, έγκειται στην κατανόηση τόσο από την πολιτική ηγεσία όσο και από την κοινή γνώμη, της σημασίας που έχει για τα Εθνικά μας Συμφέροντα η έννοια της αποτροπής καθώς και των αποτρεπτικών ενόπλων δυνάμεων.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

* Η ήδη παρατεταμένη οικονομική κρίση (η οποία ουσιαστικά είναι πολιτική κρίση), θα έχει διάρκεια και θα είναι επώδυνη, κυρίως λόγω της αδυναμίας και ανεπάρκειας του πολιτικού συστήματος να αυτοκαθαρθεί, να επιβάλει άμεσες, κοινωνικά δίκαιες και αποτελεσματικές θεσμικές αλλαγές, να προβεί στις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές, να εφαρμόσει την υφιστάμενη νομοθεσία, να εμπνεύσει δια του παραδείγματος τους πολίτες και να δημιουργήσει ευνοϊκό επενδυτικό περιβάλλον. Στο ανεπαρκές ελληνικό πολιτικό σύστημα, θα πρέπει να προστεθούν η μικρόπνοια και άνευ οράματος ευρωπαϊκή πολιτική, καθώς και η παγκόσμια μετάλλαξη επί τα χείρω του καπιταλισμού.

* Ο συνδυασμός του δημογραφικού προβλήματος, της μαζικής μεταναστεύσεως (κυρίως μουσουλμάνων) στην χώρα μας και των διεκδικήσεων ομόρων (κυρίως μουσουλμανικών) κρατών, δημιουργεί εκρηκτικό μείγμα με ανυπολόγιστες εθνικές, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και θρησκευτικές προεκτάσεις. Ο μεγάλος αριθμός αλλοεθνών και κυρίως μουσουλμάνων μεταναστών στην χώρα μας, δυνητικά καθοδηγούμενων και ελεγχόμενων από ξένα κέντρα, αποτελεί παράμετρο ανησυχίας για το μέλλον, που χρήζει αντιμετώπισης, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεως ή πολέμου της χώρας.

* Αν και η Ελλάς διαθέτει συγκριτικό πολιτισμικό πλεονέκτημα, διεθνούς εμβέλειας, έναντι όλων των κρατών της ευρύτερης περιοχής, όχι μόνο δεν το προαγάγει ή το αξιοποιεί αλλά αδυνατεί ακόμη και να το διατηρήσει, λόγω της κακής οικογενειακής, σχολικής και τηλεοπτικής αγωγής (έλλειμμα σε θέματα εθνικής ταυτότητας, γλωσσικής παιδείας, σωματικής και ψυχικής σκληραγωγίας νέων, ιστορίας, ηθικού, αξιών, θεσμών, ορθών προτύπων, κοινωνικής συνειδήσεως, συλλογικού συμφέροντος κ.λ.π.). Αποτελέσματα της εν λόγω καταστάσεως αποτελούν τα χαλαρά κοινωνικά αντανάκλαστικά σε προκλήσεις και κινδύνους, η αποχή από διάφορες μορφές αγώνα, λόγω οκνηρίας και ηττοπάθειας, η έλλειψη πνεύματος θυσίας, καθώς και η κοινωνική ροπή (με κατάλληλη καθοδήγηση) προς παγκοσμιοποιημένες, διεθνιστικές και εξατομικευμένες ιδεοληψίες.

* Έναντι των αναθεωρητικών διεκδικήσεων και αλυτρωτικών βλέψεων ομόρων κρατών, σε βάρος της ακεραιότητας της χώρας και κατά ζωτικών Εθνικών Συμφερόντων αυτής, η Ελλάδα, έχοντας εγκαταλείψει την θεμελιώδη αρχή της αυτοβοήθειας (ουδεμία συμμαχία μας εγγυάται προστασία από τις απειλές που αντιμετωπίζει η χώρα μας) και έχοντας αποδυθεί σε συστηματικό μονομερή στρατιωτικό αφοπλισμό, φαίνεται να έχει υιοθετήσει την πολιτική κατευνασμού, με κύρια χαρακτηριστικά την μοιρολατρεία, τα φοβικά σύνδρομα, τις σταδιακές παραχωρήσεις και κύριο σύνθημα το «δεν διεκδικούμε τίποτε».

* Τα μείζονα, σύνθετα και επικαλυπτόμενα σημαντικά προβλήματα της χώρας δεν αντιμετωπίζονται με αποσπασματικά βραχυπρόθεσμα μέτρα η εφαρμογή των οποίων σταματά ή αλλοιώνεται μετά από κάθε κυβερνητική εναλλαγή ή ακόμη και με την αλλαγή προσώπων στην ίδια κυβέρνηση. Η χώρα ουδέποτε έχει διατυπώσει διακομματική Εθνική Στρατηγική, με συνεπή μεσομακροπρόθεσμη εφαρμογή αυτής, ανεξαρτήτως κυβερνητικών αλλαγών. Αντιθέτως η εποχή μας χαρακτηρίζεται από εθνομηδενιστικές ιδεοληψίες και έλλειψη εθνικών στόχων και προσανατολισμών.

* Το άυλο προϊόν αλλά θεμελιώδους σημασίας για κάθε άλλη εθνική οικονομική, αναπτυξιακή και κοινωνική δραστηριότητα, που παράγουν οι Ε.Δ., είναι η ασφάλεια η σταθερότητα και το ειρηνικό περιβάλλον, τα οποία ουδείς Διεθνής Οργανισμός ή Συμμαχία εξασφαλίζει εγγυημένα στην χώρα μας. Επιπλέον η διατήρηση ισχυρών Ε.Δ. αυξάνει την διπλωματική διαπραγματευτική μας ικανότητα, ενισχύει το ειδικό εθνικό βάρος εντός των συμμαχιών και προασπίζει τα Συμφέροντα της χώρας εντός και εκτός επικράτειας. Οι εκπτώσεις στην άμυνα και ασφάλεια της χώρας, μεγιστοποιούν τον κίνδυνο μη αναστρέψιμης βλάβης των Εθνικών Συμφερόντων (επιβιώσεως και ζωτικών).

* Η χώρα μας αντιμετωπίζει απροκάλυπτες εδαφικές διεκδικήσεις και πραγματική στρατιωτική απειλή από την Τουρκία, καθώς και αλυτρωτικές βλέψεις από τον Βορρά, οι οποίες υπό προϋποθέσεις δυνατόν να προστεθούν στις στρατιωτικές απειλές, ενώ η αστάθεια στην ευρύτερη περιοχή εθνικού ενδιαφέροντος επιδεινώνεται και το μέλλον εκτιμάται δυσόιωνο. Στο εσωτερικό της χώρας και ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεως και πολέμου, οι πολυπληθείς πλέον ομάδες αλλοδαπών και κυρίως μουσουλμάνων, υπό την δυνητική καθοδήγηση και εκπαίδευση ομόρων κρατών, θα πρέπει να συνυπολογίζονται στις παραμέτρους που στρέφονται κατά της εθνικής ασφάλειας. Θα πρέπει να λαμβάνεται πάντοτε υπ' όψιν ότι η δημιουργία, αξιόμαχων Ε.Δ. απαιτεί μεγάλο χρόνο και συστηματικές δαπάνες, ενώ η αποδόμηση αυτών συντελείται ταχέως.

* Ο συνδυασμός των ισχυρών Ε.Δ. (έναντι της απειλής) και της πολιτικής βουλήσεως όπως τις χρησιμοποιήσει όταν απαιτηθεί, συνθέτει το θεμέλιο της πειστικής αποτροπής, η οποία αποτελεί προϋπόθεση της ειρήνης, της σταθερότητας και της αποτελεσματικής προασπίσεως των ζωτικών Εθνικών Συμφερόντων.

* Ακόμη και αν δεν υπήρχε άλλος παράγων εθνικής ανησυχίας, αρκεί μόνο η νέο-οθωμανική, αναθεωρητική και ισχυρή τουρκική απειλή για να θέσει την χώρα μας σε διαρκή στρατιωτική προετοιμασία. Η Τουρκία απειλεί και διεκδικεί απροκάλυπτα περιοχές της ελληνικής επικράτειας, καθώς και κυριαρχικά μας δικαιώματα. Οι ήδη ισχυρές ΤΕΔ (2ος σε μέγεθος στρατός του ΝΑΤΟ), κατά την επόμενη δεκαετία πρόκειται να ενισχυθούν τόσο ποσοτικά αλλά κυρίως ποιοτικά, κατά τρόπο ο οποίος θα καθιστά ασύμφορη και γραφική κάθε προσπάθεια συγκρίσεως της ισχύος των δύο χωρών, με προφανές πολιτικό αποτέλεσμα την υποχώρηση ή τα ανεπιστρεπτί τετελεσμένα αποτελέσματα στην Θράκη, το Αιγαίο, την Κύπρο και στην ΝΑ Μεσόγειο (υποθαλάσσια κοιτάσματα, ΑΟΖ, υφαλοκρηπίδα).

γ. ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΣΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

* Βάσει των πεπραγμένων της χώρας μας (παρελθούσες κρίσεις ασφαλείας, καθημερινές αντιδράσεις έναντι προκλήσεων κ.λ.π.), η αποτρεπτική φήμη της είναι ιδιαίτερα αδύναμη. Η ραγδαία μονομερής αποδυνάμωση των Ε.Δ. της χώρας επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την αποτρεπτική της φήμη και την εξαναγκάζει να επιλέγει, στην πράξη, πολιτικές κατευνασμού, με άμεσες επιπτώσεις σε ζωτικά μας Συμφέροντα.

* Το προσωπικό των Ε.Δ. δεν καλύπτει τις ποσοτικές απαιτήσεις αυτών, λόγω δημογραφικού προβλήματος αλλά και λόγω αναιτιολόγητης μειώσεως θητείας για ιδιοτελείς κομματικούς σκοπούς. Η μειωμένη θητεία επηρεάζει δυσμενώς και το αξιόμαχο της εφεδρείας, στην οποία επενδύει ιδιαίτερα ο Σ.Ξ.. Το προσωπικό των

Ε.Δ. υφίσταται την από ετών δυσμενή, μη θεσμική, κομματική επιρροή και παρέμβαση (με αρωγό μικρό αριθμό ιδιοτελών αξιωματικών), με αποτέλεσμα την ανατροπή του αξιακού συστήματος που πρέπει να διέπει τις Ε.Δ. (π.χ. πειθαρχία, αξιοκρατία, δεοντολογία, ακομμάτιστα στελέχη, στρατιωτικές αρετές, αξιόμαχο Ε.Δ. κ.λ.π.). Αν και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Ε.Δ. είναι εν γένει επαρκές (με εξαίρεση τον νόμο 3883/2010 που χρήζει βελτιώσεων), οι Ε.Δ. αλλοτριώνονται λόγω κομματικής καταστρατηγήσεως του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου. Η απαξίωση των Ε.Δ. συμπληρώνεται με τις επιλεκτικά μεγαλύτερες περικοπές μισθών και συντάξεων των στελεχών τους, έναντι άλλων δημοσίων λειτουργών, οι οποίες προκαλούν ατομικά και οικογενειακά προβλήματα καθώς και εύλογες επιπτώσεις στην ψυχολογία τους. Τελευταίως εμφανίζονται στις Ε.Δ., διαλυτικά συνδικαλιστικά φαινόμενα και τάσεις.

* Οι αποστολές και τα έργα που αναθέτει η πολιτική ηγεσία στις Ε.Δ., μέσω της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας (ΠΕΑ), έναντι της τουρκικής στρατιωτικής απειλής, στο Θέατρο Επιχειρήσεων από τον Έβρο έως την Κύπρο, δημιουργούν πολύ συγκεκριμένες ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις προσωπικού και μέσων. Από τις εν λόγω απαιτήσεις οι Ε.Δ. σήμερα, υπολείπονται σε ιδιαίτερα επικίνδυνο βαθμό, λόγω των συντριπτικών αμυντικών οικονομικών περικοπών, ενώ στο άμεσο μέλλον (εντός της δεκαετίας) η απόσταση θα είναι πέραν πάσης ορθολογικής προσεγγίσεως. Ειδικότερα επισημαίνεται η μεγάλη αποδυνάμωση του ΠΝ, της ΠΑ, καθώς και πολλαπλασιαστών ισχύος. Στα επόμενα χρόνια δεν αναμένεται ανάληψη σημαντικού εξοπλιστικού προγράμματος, ενώ σήμερα παρουσιάζονται δυσχέρειες στην συντήρηση και διαθεσιμότητα του υφισταμένου υλικού, καθώς και σημαντικοί περιορισμοί στην επιχειρησιακή εκπαίδευση. Δυστυχώς ο ελληνικός λαός δεν διαφωτίζεται επαρκώς για την κατάσταση των δικών του Ε.Δ., με πολιτική ευθύνη και την συνέργεια των ΜΜΕ.

* Η ελληνική αμυντική βιομηχανία (ΕΑΒΙ) αν και έχει ακόμη δυνατότητες, δεν είναι ανταγωνιστική, αρκετές μονάδες υπολειτουργούν, άλλες έχουν χρεοκοπήσει και τελούν υπό πώληση, ενώ παράλληλα η ναυπηγοεπισκευαστική ικανότητα συρρικνώνεται δραστικά. Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην άμυνα και την κοινωνία, είναι πολλαπλές και σχετίζονται με την αυτάρκεια των Ε.Δ., την έλλειψη εσόδων, απώλεια πολύτιμης τεχνογνωσίας, απώλεια θέσεων εργασίας, διαρροή εξειδικευμένου προσωπικού στο εξωτερικό κ.λ.π.. Η ΕΑΒΙ έχει οδηγηθεί στην κατάσταση αυτή κυρίως λόγω της πολιτικής ιδιοτέλειας και ανεπάρκειας η οποία διασπάθισε δημόσιο χρήμα, φρόντισε να διορισθούν ακατάλληλες διοικήσεις, υπεράριθμο προσωπικό, να γίνουν εσφαλμένες στρατηγικές επιλογές κ.λ.π..

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΗΣ ΦΗΜΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

* Να εκπονηθεί Εθνική Στρατηγική για τα επόμενα 15 έτη με την μεγαλύτερη δυνατή κομματική συμμετοχή και να τεθούν τα χρονοδιαγράμματα της συνεπούς εφαρμογής της, προκειμένου να διασφαλισθεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, ο απαιτούμενος συντονισμός, η σύγκλιση των προσπαθειών και η βέλτιστη χρήση των παραγόντων εθνικής ισχύος.

* Να συγκροτηθεί Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, ως κύριο και διαρκές (διαρκής καθημερινή 24ωρη λειτουργία από τον καιρό της ειρήνης) συμβουλευτικό όργανο της πολιτικής ηγεσίας, για θέματα άμυνας,

εξωτερικής πολιτικής και χειρισμού κρίσεων. Οι εκάστοτε εμπλεκόμενοι πολιτικοί σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, να εκπαιδεύονται επί των αντικειμένων αυτών, καθώς και για τον χειρισμό κρίσεων. κατά θεσμοθετημένο και συστηματικό τρόπο.

* Να αναληφθούν άμεσα οι απαιτούμενες θεσμικές διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, να δημιουργηθεί ευνοϊκό επενδυτικό περιβάλλον, να εφαρμοσθούν οι νόμοι, να αντιμετωπισθεί δυναμικά η διαφθορά και η φοροδιαφυγή και να ισχύσουν δίκαια κοινωνικά μέτρα, (άνευ ιδιοτελών κομματικών σκοπιμοτήτων και εξαρτήσεων), προκειμένου να ενισχυθεί η εργασία, η οικονομία και το περί δικαίου αίσθημα.

* Να αναληφθεί σειρά κινήτρων και μέτρων ενισχύσεως των Ελλήνων πολυτέκνων και ενθαρρύνσεως των Ελλήνων όπως τεκνοποιούν.

* Να αναθεωρηθεί πλήρως η παρεχόμενη παιδεία, προκειμένου πέραν των γνώσεων, να διασφαλίζει την αγωγή αυριανών ενσυνειδήτων Ελλήνων πολιτών με στόχους, φιλοδοξίες και φρόνημα (γλώσσα, ιστορία, αξίες, ήθος, ορθά πρότυπα, ψυχική και σωματική σκληραγωγία, πολιτισμός, παραδόσεις κ.λ.π.).

* Να επενδύσει η Πολιτεία στον διεθνούς εμβέλειας πολιτισμό της χώρας, (οικουμενικό κέντρο ανθρωπιστικών σπουδών πλανητικής εμβέλειας), προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια και η ευημερία των κατοίκων.

* Να ληφθούν μέτρα αποτελεσματικής εξόδου των παρανόμων μεταναστών από την χώρα (αντικίνητρα παραμονής αυτών και απλούστευση διαδικασιών επαναπατρισμού), καθώς και απαγορεύσεως εισόδου νέων μεταναστών. Δεδομένης της ιδιαιτερότητος της χώρας μας (μικρός πληθυσμός, δυσανάλογα πολλοί αλλοδαποί κυρίως μουσουλμάνοι, επιβουλές ομόρων μουσουλμανικών κρατών κ.λ.π.), τα θρησκευτικά και πολιτιστικά αιτήματα των μουσουλμάνων μεταναστών θα πρέπει να αντιμετωπισθούν με εθνικά κριτήρια ασφαλείας, αφού λαμβάνονται υπ' όψιν και οι μελλοντικές πολιτικές προεκτάσεις τους.

β. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΕΩΣ ΤΟ 2023

* Να διασφαλισθεί η αποκομματικοποίηση των Ε.Δ. (π.χ. αναθεώρηση διαδικασίας εκλογής και θητείας της στρατιωτικής ηγεσίας, απαγόρευση κομματικής αναμίξεως σε προαγωγές, μεταθέσεις και σταδιοδρομία στελεχών, κυρώσεις κατά κομματικοποιημένων στελεχών των Ε.Δ., ίση μεταχείριση στρατευμένων κ.λ.π.) και η ομαλή λειτουργία τους, με αυστηρή εφαρμογή του αξιακού της συστήματος και του θεσμικού πλαισίου που τις διέπει (πλην του νόμου 3883/2010 ο οποίος χρήζει αναθεωρήσεως).

* Να αυξηθεί η θητεία χρονικά όσο απαιτείται (π.χ. από 12 έως 16 μήνες), ώστε να δημιουργεί άξιους μαχητές και να επεκταθεί στα δύο φύλα, από την ηλικία των 18 ετών, προκειμένου να καλυφθούν οι ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις του εν ενεργεία προσωπικού των Ε.Δ. καθώς και της εφεδρείας. Να θεσπισθεί σειρά αντικινήτρων για τους επιλέγοντες την λεγομένη «εναλλακτική θητεία». Να πεισθεί η κοινή γνώμη, με κατάλληλη ενημέρωση, ότι η άμυνα δυνατόν να σχεδιάζεται, οργανώνεται και λειτουργεί με τα μόνιμα στελέχη των Ε.Δ. αλλά εφαρμογή της αποτελεί υπόθεση και ηθική υποχρέωση όλων των Ελλήνων.

* Να ελεγχθεί το υφιστάμενο σύστημα επιστρατεύσεως για την προσαρμογή και αποτελεσματικότητα αυτού, στην σύγχρονη απαιτούμενη ετοιμότητα και να διασφαλισθεί ετοιμοπόλεμη, ενεργός εφεδρεία, μέσω καταλλήλου οργανώσεως,

περιοδικής στρατιωτικής εκπαίδευσης των Ελλήνων πολιτών και συστήματος ελέγχου ετοιμότητας αυτής.

* Να επαναπροσδιορισθούν οι αμοιβές των στελεχών των ΕΔ και των ΣΑ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αξιοπρέπεια, το περί δικαίου αίσθημα αυτών, καθώς και το απερίσπαστο της προσπάθειας που καταβάλλουν στα επίπονα, ιδιόμορφα και απαιτητικά καθήκοντα που επιτελούν.

* Να επανεξετασθούν οι διακλαδικές δυνάμεις που θα δράσουν στο Αιγαίο, το Ιόνιο και την ΝΑ Μεσόγειο, από πλευράς ποσότητας και ποιότητας, σχέσεων Διοικήσεως και Ελέγχου σε επί μέρους περιοχές του Θ.Ε., επάρκειας σχεδιάσεως, φάσματος αντικειμένων εκπαίδευσης, συχνότητας και τρόπου εκτελέσεως αυτών, επάρκειας μέσων που προσδίδουν ευελιξία, ταχύτητα συγκεντρώσεως και μεταφοράς, καθώς και ισχύ πυρός.

* Να αποκτηθεί η δυνατότητα ολοκληρωμένης επιτηρήσεως σε πραγματικό χρόνο, καθώς και ερεύνης και διασώσεως, σε ολόκληρο το αναμενόμενο Θ.Ε., σε συνεργασία με την Κύπρο, δεδομένου του μικρού στρατηγικού μας βάθους και της εγγύτητας των ΑΝΣΚ του αντιπάλου από αυτόν (ελάχιστος χρόνος προειδοποίησεως). Η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει ποικιλία μέσων (δορυφορικό σύστημα, ΑΦΝΣ, ΑΣΕΠΕ, πλοία, Ε/Π, Ρ/Ε, UAV's, τηλεκατευθυνόμενα πλοία, παθητικά μέσα κ.λ.π.), καθώς και συμβατότητα και συντονισμό μεταξύ τους.

* Να αποκτηθούν βαλλιστικοί πύραυλοι εδάφους - εδάφους με εμβέλεια πλέον των 300 χλμ. (κατ' ελάχιστον), βαλλομένων από ξηρά θάλασσα και αέρα, με παράλληλη απόκτηση σχετικής τεχνογνωσίας και υποδομών κατασκευής (ουδεμία νύξη, διερεύνηση ή ανησυχία προς την κατεύθυνση αυτή εγένετο αντιληπτή κατά το πρόσφατο πρωθυπουργικό και επιχειρηματικό ταξίδι στην Κίνα).

* Να εξασφαλισθεί επάρκεια απαιτούμενων καυσίμων, ανταλλακτικών και πυρομαχικών για την ετοιμότητα και την συντήρηση των υφισταμένων μονάδων και υλικού, καθώς και για την εκπαίδευση των Ε.Δ..

* Να αναπτυχθούν και οργανωθούν αμυντικές και επιθετικές ικανότητες δικτυοκεντρικού πολέμου. Η ασφάλεια του κυβερνοχώρου εμπλέκει και τον πολιτικό τομέα, κρατικό και ιδιωτικό.

* Να στελεχωθούν σε ποσοστό άνω του 90% οι μονάδες Σ.Ξ. στον Έβρο και τις νήσους του Αιγαίου και να βελτιωθούν οι δυνατότητες πυροβολικού μάχης από πλευράς εμβέλειας και ακρίβειας.

* Να αποκτηθούν τουλάχιστον 4 Φ/Γ Α/Α περιοχής και 4 ΑΦΝΣ, να εκσυγχρονισθούν άμεσα οι Φ/Γ τ. ΜΕΚΟ, να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα Υ/Β τ. 214 και ΤΠΚ SUPER VITA. Να τεθεί έγκαιρα η παραγγελία των Φ/Γ ή ΚΟΡΒ. που θα αντικαταστήσουν τις Φ/Γ τ. "S", εντός της δεκαετίας του 2020.

* Να αποκτηθεί ικανός αριθμός (περί τα 30) μικρών φθηνών ταχέων περιπολικών (20 έως 30 μέτρα μήκος) για το Π.Ν., σε ρόλο πολλαπλασιαστού ισχύος, με αυξημένες δυνατότητες επιθέσεως και μεταφοράς ειδικών δυνάμεων. Να αυξηθούν οι συστοιχίες πυραύλων του Π.Ν., επί νήσων, κατά στόχων επιφανείας, σε τουλάχιστον έξι, ώστε να καλύπτεται ολόκληρη η επιφάνεια του Αιγαίου αλλά και τμήμα του Ιονίου πελάγους.

* Να δημιουργηθούν τουλάχιστον τρεις προωθημένοι σταθμοί Ε/Π στο Αιγαίο και να αυξηθεί ο αριθμός Ε/Π με δυνατότητες επιτηρήσεως, διασώσεως και επιθέσεως.

* Να αυξηθεί η οροφή των μαχητικών Α/Φ τουλάχιστον στα 2/3 της οροφής της ΤΠΑ. Εάν η παραγγελία νέου μαχητικού Α/Φ δεν είναι εφικτή εντός της ερχομένης δεκαετίας, θα πρέπει να αποκτηθεί αριθμός καταλλήλων μεταχειρισμένων

Α/Φ, ενώ παράλληλα επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός των F-16 της Π.Α., σε προηγμένο και ενιαίο επίπεδο.

* Να βελτιωθούν οι δυνατότητες προωθημένων αεροδρομίων (Α/Δ) και να αποκτηθεί ο απαιτούμενος αριθμός Α/Φ ανεφοδιασμού εν πτήσει.

* Να προσαρμοσθούν οι δυνατότητες αεράμυνας της χώρας, στις νέες εξοπλιστικές τουρκικές προκλήσεις (Α/Φ 5ης γενεάς και βαλλιστικοί πύραυλοι).

* Να γίνει θεσμοθετημένη, υγιής και μεθοδική στρατηγική επένδυση στην ανταγωνιστική αμυντική βιομηχανία, την ναυπηγοεπισκευαστική ικανότητα, στην έρευνα, στην καινοτομία και την υψηλή τεχνολογία (υπάρχουν ήδη οι βασικές υποδομές), με σκοπό την αναπτυξιακή προοπτική και την αλλαγή του πεσιμιστικού κλίματος, την αύξηση του διεθνούς κύρους της χώρας, την σταδιακή αυτονομία των Ε.Δ., την δημιουργία θέσεων εργασίας για προσωπικό υψηλής καταρτίσεως και την απόκτηση εσόδων από μελλοντικές παραγωγές ή συμπαραγωγές αμυντικού υλικού και εξαγωγές αυτού σε τρίτες χώρες.

* Να χρηματοδοτηθεί η ΕΑΒΙ, κατ' αρχήν από τους πόρους των ληγμένων συμβάσεων ΑΩ (από 300 έως 500 εκ. €), καθώς και από την συστηματική εκμετάλλευση της δυνατότητας συμμετοχής σε πολυεθνικά αναπτυξιακά προγράμματα, ως εκ του γεγονότος ότι η χώρα μας είναι μέλος πολλών Διεθνών Οργανισμών.

* Να υπάρξει πρόνοια μόνιμου και μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ των ξένων προμηθευτών και της ΕΑΒΙ. Επί του παρόντος είναι γενικώς προτιμότερη η αγορά τελικών προϊόντων από άλλες χώρες, με ταυτόχρονη εξασφάλιση συμπαραγωγής και υποστηρίξεως των επί μέρους συστημάτων από την ΕΑΒΙ, για προώθηση στην εγχώρια αλλά κυρίως στην διεθνή αγορά.

* Να συνεχισθεί ο διοικητικός, λειτουργικός και οικονομικός εξορθολογισμός προσωπικού, εγκαταστάσεων και υποστηρίξεως, των Ε.Δ., βάσει αμιγώς επιχειρησιακών κριτηρίων.

* Να εισέρχονται στα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα αποκλειστικά Έλληνες το γένος, αφού το έθνος και η εθνική συνείδηση αποτελούν έννοιες υπέρτερες του κράτους και των πάσης φύσεως πολιτών του.

* Να διερευνηθεί η ενίσχυση των σωμάτων ασφαλείας με ευρωπαϊκά κονδύλια για την αντιμετώπιση ευρωπαϊκού επιπέδου προβλημάτων όπως η παράνομη μετανάστευση, η τρομοκρατία, η διάσωση, η παράνομη αλιεία, η μόλυνση του περιβάλλοντος κ.λ.π.. Με τα μέσα αυτά (πλοία, Ε/Π, μέσα επιτηρήσεως και πληροφοριών), τα σώματα ασφαλείας και ιδιαίτερα το Λιμενικό Σώμα είναι δυνατόν να συμβάλλουν στην επιτήρηση, στην ομαλή κλιμάκωση και αποκλιμάκωση των κρίσεων, καθώς και στην άμυνα της χώρας.

* Να ορισθεί εθνική επιτροπή (π.χ. το προτεινόμενο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας), προκειμένου να υλοποιήσει τις ανωτέρω προτάσεις, να καθορίσει προτεραιότητες υλοποίησης (βασικό κριτήριο το ποσοστό αύξησεως της αποτροπής) και να εξεύρει τις απαιτούμενες πιστώσεις, με κινητοποίηση του ελληνισμού εντός και εκτός της επικράτειας.

* Να συνδυασθεί η υλοποίηση των ανωτέρω προτάσεων με σταδιακές και κατάλληλες πολιτικές και διπλωματικές κινήσεις, προκειμένου να κτισθεί εκ νέου η διεθνής αποτρεπτική φήμη της χώρας και να εδραιωθεί η στρατιωτική παρουσία μας σε περιοχές εθνικού ζωτικού ενδιαφέροντος.

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**Προσφώνηση Προέδρου Ακαδημίας Αθηνών,
Ακαδημαϊκού κ. Σπύρου Ευαγγελάτου.***

Εκλεκτό Ακροατήριο

Σας καλωσορίζω στο χώρο της Ακαδημίας Αθηνών.

Είμαι στην ευχάριστη θέση να προσφωνώ μία σημαντική δραστηριότητα, την οποία έχει αναλάβει το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας, σε συνεργασία, όπως και κατά το παρελθόν, με το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών, με γενικό θέμα «*η Αμυνα και Ασφάλεια της Χώρας μας υπό το πρίσμα των Εξωτερικών και Εσωτερικών Εξελίξεων*»

Η Α.Α. πάντοτε επεδείκνυε ευαισθησία στα θέματα Ασφαλείας και Αμύνης της Χώρας και στις Ε.Δ. της, ως φορέως επιφορτισμένου κατά κύριον λόγο με τους τομείς αυτούς, της ασφαλείας και της αμύνης.

Τα θέματα αυτά, σε συνδυασμό με την «*εθνική ισχύ*», που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλισή τους, σήμερα δέχονται έντονες πιέσεις, τόσο από το εσωτερικό μέτωπο (λόγω οικονομικής και όχι μόνο κρίσης), όσο και από το εξωτερικό μέτωπο, με τα διαδραματιζόμενα στον εγγύς και ευρύτερο γεωγραφικό περίγυρό μας.

Συνεπώς είναι μεγάλη η σημασία της σημερινής δραστηριότητας. Η σπουδή και η ανάλυση των επιμέρους θεμάτων και η συζήτηση που θα προκαλέσουν, εκτιμώ ότι θα γεννήσουν ιδέες και προτάσεις, χρήσιμες και εποικοδομητικές. Καταλλήλως προβαλλόμενες, οι ιδέες αυτές και οι προτάσεις, όλοι ευελπιστούμε να κινήσουν την προσοχή των αρμοδίων για τα θέματα ασφαλείας και αμύνης φορέων, αλλά και προσώπων που κατέχουν θέσεις-κλειδιά και συμβάλλουν στη διαμόρφωση θέσεων και στη λήψη αποφάσεων, πάντα πάνω στα θέματα της Ημερίδος αυτής. Εξάλλου αυτός νομίζω, είναι και ο κύριος σκοπός της

Και εύχομαι αυτό να συμβεί, δηλ. να υπάρξει επακόλουθη ενέργεια, να υπάρξει αύριο και να μη λήξει η προσπάθεια με το τέλος της Ημερίδος.

Καλήν επιτυχία.

* Λόγω κωλύματος του Προέδρου, η ανάγνωση έγινε από τον Ακαδημαϊκό κ. Δ. Σκαρβέλη

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**Προσφώνηση Προέδρου Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών
Αντιναυάρχου ε.α. Β. Μαρτζούκου Π.Ν.**

Κυρίες και Κύριοι,

Εκ μέρους του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ., θα ήθελα να ευχαριστήσω τον προλαλήσαντα και την Ακαδημία Αθηνών συνολικά για την σημερινή συνδιοργάνωση, με την οποία καταδεικνύονται η ευαισθησία αλλά και η ανησυχία της για το μείζον εθνικό θέμα της άμυνας και ασφάλειας της χώρας, υπό το πρίσμα των τρεχουσών εξωτερικών και εσωτερικών εξελίξεων.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω το εκλεκτό ακροατήριο το οποίο δια της παρουσίας του στην περίλαμπρη αυτή αίθουσα, επέλεξε να θυσιάσει το πρωινό μίας ζεστής Παρασκευής του Μαΐου, προκειμένου να ενημερωθεί, να ερωτήσει και να ανταλλάξει απόψεις με τους εισηγητές, για σειρά επί μέρους θεμάτων που σχετίζονται με το θέμα της άμυνας και ασφάλειας της χώρας. Θέλω να πιστεύω ότι η επιλογή τους θα δικαιωθεί.

Όταν διακυβεύονται ζωτικά εθνικά συμφέροντα και η χώρα μας ευρίσκεται στην δίνη σημαντικών ηθικών, οικονομικών, αμυντικών, κοινωνικών και πολιτιστικών προβλημάτων, κάθε υγιώς σκεπτόμενος οφείλει να αντιμετωπίσει την κατάσταση ρεαλιστικά, δίχως εξωραϊσμούς, σκοπιμότητες, απλουστεύσεις, προχειρότητες, υπεκφυγές και στρογγυλεμένους λόγους. Να είσθε βέβαιοι ότι οι σημερινοί ομιλητές ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία, δίχως παράλληλα να φιλοδοξούν την απόκτηση ευσήμων Κασσάνδρας. Η ρεαλιστική αυτή προσέγγιση είναι η μόνη που εξασφαλίζει έγκαιρη γνώση, πρόβλεψη και πρόληψη, πριν η χώρα μας αιφνιδιασθεί εθνικά για πολλοστή φορά, σαν επιπόλαιο νήπιο που αδυνατεί να μάθει από τα πεπραγμένα του λάθη.

Το κέρδος της σημερινής συνδιοργάνωσης θα εξαρτηθεί από την απήχηση που θα έχουν οι εισηγήσεις στο ακροατήριο καθώς και από το κατά πόσο η απήχηση αυτή θα μετουσιωθεί σε μεταλαμπάδευση και σε πίεση, προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί η κοινή γνώμη και να δρομολογηθούν εγκαίρως οι κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.

Σας ευχαριστώ.

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**Τοποθέτηση Ακαδημαϊκού και Επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ
Στρατηγού ε.α. Δ.Σκαρβέλη**

Αξιότιμες Κυρίες και Κύριοι,

Το Γενικό θέμα της σημερινής Ημερίδος είναι «Η Άμυνα και η Ασφάλεια της Χώρας υπό το πρίσμα των Εξωτερικών και Εσωτερικών Εξελίξεων».

Με την εισήγησή μου αυτή θέλω να θίξω κάποια επί μέρους θέματα και να διατυπώσω κάποιες σκέψεις, υπό το πρίσμα των εσωτερικών κυρίως εξελίξεων και δή υπό το πρίσμα της οικονομικής κρίσης που βιώνουμε όλοι μας και φυσικά οι Ε.Δ. τα τελευταία τρία χρόνια.

Οικονομική κρίση

Ως προς την «κρίση» αυτήν καθ'εαυτήν, παρέλκει να αναφερθώ στα αίτιά της, διότι αυτά σας είναι γνωστά. Αυτό που θέλω εγώ να επισημάνω, είναι ότι η «κρίση» θα έχει διάρκεια. Η «ανάκαμψη» την οποία όλοι αγωνιωδώς περιμένουμε, δεν θα έλθει (αν θα έλθει ποτέ στα προηγούμενα επίπεδα), παρά ύστερα από μακρά -ίσως και μακροτάτη- κυοφορία, η οποία μάλιστα θα είναι και επώδυνη. Τούτο εξάγεται,

+ από την οπισθέλκουσα της ελληνικής πολιτικής, που δεν στέργει στις αναγκαίες θεσμικές και άλλες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές, λόγω προσκόλλησης σε συνταγές παλαιάς κοπής (πελατειακές σχέσεις, ψηφοθηρία, ιδιοτέλεια κ.α.).

+ δεύτερον, από την ανυπαρξία ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής και σχεδιασμού υλοποίησής της. Απλά, γίνονται προσπάθειες στον τουρισμό και τις αποκρατικοποιήσεις, ευκαιριακά και όχι στα πλαίσια συνολικού σχεδιασμού.

+ τρίτον, από τις διάφορες αγκυλώσεις και δυσλειτουργίες του κρατικού μηχανισμού, που είναι άλλης εποχής και αδυνατεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του παρόντος, πολύ περισσότερο δε του αύριον, αποθαρρύνοντας τους επενδυτές και ταλαιπωρώντας τους πολίτες, ακόμα και για απλά ζητήματα.

Από... από...(θα μπορούσα να απαριθμήσω και άλλα αίτια), αλλά περιορίζομαι σε ένα ακόμα, που είναι και το τελευταίο. Είναι γενικότερο και αφορά στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και ιδιαίτερα στην ευρωπαϊκή μικρόπνοη και άνευ οράματος πολιτική σε θέματα οικονομικά, εξωτερικής πολιτικής και τέτοια άμυνας και ασφάλειας, που επηρεάζουν και τα ελληνικά πράγματα.

Πλέον αυτών σημειώνω ότι, η ελληνική κρίση συνέπεσε, ατυχώς και με μία φάση μετάλλαξης του καπιταλισμού (αν θέλετε πέστε της παγκοσμιοποίησης η της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς) από τον παραγωγικό χρηματισμό και πλουτισμό, στον χρηματιστηριακό χρηματισμό, όπου το μεγάλο κεφάλαιο και οι ισχυροί τραπεζίτες και χρηματιστές έχουν τον πρώτο λόγο και επιβάλλουν πολιτικές για τα

δικά τους και μόνο συμφέροντα. Κέρδος και απληστία ομού, είναι το πιο καταστροφικό μείγμα.

Δεν προχωρώ άλλο πάνω στο θέμα της κρίσης, αλλά επανέρχομαι σε ότι στην αρχή ετόνισα δηλ. στην μακροβιότητα της κρίσης ή (με άλλα λόγια) στην βραδύτητα της ανάκαμψης. Εντεύθεν και το ερώτημα (και σ' αυτό θέλω να καταλήξω) τι μέλει γενέσθαι με την άμυνα και με τις Ε.Δ., στο χωρίς ορατό χρονικό όριο πέρας της κρίσης ; Κρατήστε το αυτό, διότι θα επανέλθω.

Απειλές

Ένα δεύτερο θέμα είναι αυτό των απειλών. Υπάρχει μάλιστα και εισήγηση στη συνέχεια που θίγει τις απειλές. Η ύπαρξη των Ε.Δ. και οι πολεμικοί σχεδιασμοί στηρίζονται στην εκτίμηση των απειλών και δικαιολογούνται από αυτές. Άλλως δεν έχουν λόγο ύπαρξης. Σήμερα, ύστερα από μακρά περίοδο ειρήνης, μετά τον Β'ΠΠ, την ένταξή μας στη Συμμαχία NATO και στην Ε.Ε., στο γεγονός ότι ολιγοστεύουν συνεχώς οι της γενιάς του 40 και οι επόμενες γενιές θεωρούν κεκτημένη εσαεί την κατάσταση ειρήνης, είναι επόμενο να έχουν αμβλυνθεί τα αντανακλαστικά εθνικής εγρήγορσης, η και ακόμα να θεωρούνται τα περί απειλών κατά της Χώρας, προϊόντα επαγγελματικής διαστροφής των Στρατηγών, για την ύπαρξή τους και την καριέρα τους. Από κάποιους, όχι ολίγους, αμφισβητείται ακόμα και η αναγκαιότητα ύπαρξης και συντήρησης Στρατού.

Όμως τα πράγματα δεν έχουν έτσι. Οι απειλές υφίστανται και δεν θα εκλείψουν, για τον απλό λόγο ότι και τα μικρότερα και πλέον αδύναμα των κρατών έχουν οράματα, συμφέροντα και διεκδικήσεις. Μόνο στην Ελλάδα διατυπώθηκε κάποτε το δόγμα του... «δεν διεκδικούμε τίποτα».

Πολλοί δεν δίδουν σημασία στις φραστικές απειλές ηγετών του περιγύρου μας (της Τουρκίας, της FYROM, της Αλαβανίας...), διότι γίνονται τάχα μου για εσωτερική κατανάλωση. Όμως αυτές είναι συμβατές με τα οράματα, τις διεκδικήσεις των κρατών αυτών και εδράζονται σε ιστορικά δεδομένα, της δικής τους βέβαια ιστορίας (όπως αυτοί τη γράφουν και την ερμηνεύουν) η σε κατασκευάσματα θεωρητικά, μεγαλοϊδεατικού προσανατολισμού.

Αυτά τα τελευταία, ο χρόνος δεν θα τα αμβλύνει, αν λάβουμε υπόψιν, το τι διδάσκεται σήμερα στα σχολεία των ομόρων κρατών και πως θα αισθάνονται και θα σκέπτονται για μας (για τους Έλληνες και την Ελλάδα) οι αυριανοί πολίτες τους. Για τη μεγάλη, η φυσική -όπως την αποκαλούν- Αλβανία (οι Αλβανοί), για τη Μακεδονία του Αιγαίου (οι Σκοπιοανοί) και για τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, που επικάθονται στην εδαφική επέκταση της Ανατολίας και όχι μόνο (οι Τούρκοι).

Αλλά ας αφήσουμε τα οράματα και τις διεκδικήσεις των ομόρων. Μία επαγγελματική, υπεύθυνη, μία υπηρεσιακή εκτίμηση απειλών, δεν μπορεί παρά να βασίζεται στις πραγματικές «δυναμικές» απειλές, τουλάχιστον των ομόρων χωρών, όσο φιλικών και αν παρουσιάζονται. Η υπηρετήση των συμφερόντων τους (όπως αυτοί τα κρίνουν) είναι υπεράνω πάσης φιλίας και αυτό το γνωρίζουμε από την αρχαιότητα, από τον Θουκυδίδη. Ο διάλογος με την Τουρκία, που έφθασε σε πρωθυπουργικό επίπεδο, δεν έχει αποφέρει κάτι το χειροπιαστό. Το casus belli για νόμιμο δικαίωμά μας παραμένει. Δεν είμαι αντίθετος προς αυτόν (τον διάλογο), αρκεί να μη μας αποπροσανατολίζει και μας εφησυχάζει, ως προς την αμυντική ισχύ μας και να μη μας κάνει συμβιβαστικούς και φιλανδοποιημένους.

Αλήθεια τι χρειάζεται ένα ολόκληρο Σώμα Στρατού των 35 χιλ ανδρών η Τουρκία στην Κύπρο ; μήπως και δεν συνιστά άμεση απειλή ; Ποιος μπορεί να μας εγγυηθεί ότι, οι σημερινές (ας πούμε μη απειλητικές) διαθέσεις απέναντί μας των ομόρων

χωρών, δεν μπορούν μελλοντικά να μεταβληθούν. Προ ετών, μετέφερα ο ίδιος ένα cd στον Α/ΓΕΣ, που πρόβαλε τον Γ Βαλκανικό Πόλεμο (ο Α΄ έγινε από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Τουρκίας, ο Β΄ από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Βουλγαρίας). Ο Γ΄ θα γίνει σύντομα από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Ελλάδος. Τόπος παραγωγής του cd οι ΗΠΑ. Δεν φοβούμεθα κανέναν από τους γείτονές μας, αλλά αλλοίμονο μας, αν οι μεγαλοϊδεατισμοί των γειτόνων μας ενσωματωθούν στα συμφέροντα και τις στρατηγικές μεγάλων δυνάμεων.

Οι απειλές λοιπόν υπάρχουν, εν υπνώσει σήμερα, εν δυνάμει ενδεχομένως αύριο. Οι στρατοί όμως δεν φτιάχνονται σε μια μέρα. Πρέπει ανά πάσα στιγμή να είναι έτοιμοι για τα ενδεχόμενα.

Ανθρώπινο Δυναμικό των Ε.Δ.

Προχωρώ τώρα προς το μεγάλης σημασίας –για μένα– θέμα του ανθρωπίνου δυναμικού των Ε.Δ. μας. Είναι η κύρια και βασική συνιστώσα των Ε.Δ. Τα υλικά μέσα, οι οργανώσεις και οι πολεμικοί σχεδιασμοί, όλα υπόκεινται στον ανθρώπινο παράγοντα και από αυτόν εξαρτώνται. Το ανθρώπινο δυναμικό έχει την ποσοτική και την ποιοτική διάστασή του.

Η πρώτη, η ποσοτική, ακολουθεί από ετών την παράλληλη πορεία της φθίνουσας δημογραφίας της χώρας. Στην πτωτική πορεία της, συμβάλλουν και άλλες δύο παράμετροι, η γενομένη κατά καιρούς μείωση του χρόνου θητείας και οι στρατολογικές φύσεως απομειώσεις (και οι δύο παράμετροι ψηφοθηρικής σκοπιμότητας). Το επίμονο από τη στρατιωτική ηγεσία –εξ όσων γνωρίζω– αίτημα της αύξησης του χρόνου θητείας, εδώ και χρόνια, δεν έχει εισέτι εισακουσθεί.

Κυρίες και Κύριοι,

Το κριτήριο του χρόνου θητείας είναι ένα και μοναδικό. Είναι ο χρόνος που αναγκαιεί, ώστε ο κατατασσόμενος νεαρός Έλληνας, από ανίδεος περί τα στρατιωτικά πολίτης, να γίνει ικανός και άξιος μαχητής. Αυτός ο χρόνος έχει μελετηθεί ακόμα και από την Ακαδημία και υπάρχει σε έκδοσή της με τίτλο «Δημογραφία και Άμυνα» από το 2009. Κυμαίνεται δε ο χρόνος μεταξύ των 14 και 16 μηνών. Κάθε άλλη εκδοχή είναι εκ του πονηρού.

Το τραγικόν της ιστορίας είναι ότι, κατά καιρούς, η οροφή του στρατεύματος προσαρμοζόταν στο μειούμενο δυναμικό, αντί το τελευταίο να προσαρμόζεται και να ανταποκρίνεται στην αναγκαιούσα οροφή. Πώς ; Με την αύξηση του σημερινού χρόνου θητείας και με την απάλειψη χαριστικών στρατολογικών διατάξεων. Ας μη παρασυρόμεθα από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν χρειάζεται να τις κατονομάσω, διότι καμία από αυτές δεν έχει το δικό μας αμυντικό πρόβλημα.

Έρχομαι τώρα στην ποιοτική διάσταση του ανθρωπίνου δυναμικού. Ποιοτική διάσταση, σημαίνει ασφαλώς επαρκή μαχητική ικανότητα δηλ. ότι εννοούμε λέγοντες «το αξιόμαχον» των Ε.Δ.. Αναφέρομαι τόσο στα στελέχη που προέρχονται από τις παραγωγικές Σχολές, όσο και στους στρατευσίμους, που πολύ ενδιαφέρουν κυρίως το Στρατό Ξηράς και που μέσω αυτών υλοποιείται η ευθύνη του συνόλου του ελληνικού λαού για την ασφάλεια της χώρας. Οι στρατεύσιμοι είναι ο ομφάλιος λώρος, που συνδέει το Στράτευμα με το Λαό.

Το αξιόμαχον που προανέφερα έχει πολλές συνιστώσες:

- την εκπαίδευση και τη γνώση που αποκτάται με αυτήν
- τη σωματική ενδυνάμωση και ρώμη
- το ηθικόν και το φρόνημα

- την πειθαρχία
- την υψηλή αντίληψη καθήκοντος και αποστολής, που πρέπει να φθάνει μέχρις αυτοθυσίας.

Παρακαλώ, πόσες από αυτές τις συνιστώσες επηρεάζει η κρίση που βιώνουμε σήμερα ; Καμία η όλες ; Το αφήνω στην κρίση σας. Σημειώνω μόνο, πώς ο άνθρωπος δεν είναι απλά το σώμα του, έχει ψυχή και συναίσθημα, που είναι δεκτικά επηρεασμού, ιδίως όταν έχει και εξαρτώμενα από αυτόν πρόσωπα (γονείς, τέκνα...) που του γεννούν ευθύνες.

Αν θέλετε να δεχθώ ότι, οι συνέπειες της κρίσης δεν θα επηρεάσουν την εκτέλεση του καθήκοντος, δεχθείτε και σεις ότι δεν θα συμβεί αυτό που λέει το τραγούδι...»με το χαμόγελο στα χείλη πάνε οι φαντάροι μας μπροστά».Κακά τα ψέματα. Ας μην αυταπατώμεθα.

Κάποιες άλλες συνιστώσες του βίου, όπως η αξιοπρέπεια, η κοινωνική παρουσία, η αυτοεκτίμηση, δεν επηρεάζονται ; Η μήπως, δεν υπάρχει ένα αίσθημα αδικίας, για άνιση κατανομή των βαρών μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών μισθωτών και συνταξιούχων του Δημοσίου ;. Η αξιοπρέπεια δεν μπορεί να είναι κριτήριο μισθολογικό. Αντιλαμβάνεσθε που αναφέρομαι. Αξιοπρέπεια έχουν όλοι οι Έλληνες.

Το γεγονός των 15-20 χιλ στελεχών στην Πλ. Κλαυθμώνος, προ ημερών, μαρτυρεί πολλά, αν θελήσουμε να το αναλύσουμε και ανατρέπει καθιερωμένες αντιλήψεις και συμπεριφορές. Μήπως αυτές οι ανατροπές δεν είναι επακόλουθο της κρίσης ; Το ηθικό περνά και από το στομάχι και όποιος δεν το αντιλαμβάνεται αυτό είναι εκτός πραγματικότητας. Γράφει ο Ξενοφών για τη ναυμαχία της Κυζίκου (410 π.Χ.), όπου υπέστη καταστροφή ο στόλος των Σπαρτιατών από τους Αθηναίους... «έρρει τα κάλα (κατεστράφησαν τα πλοία), Μίνδαρος απεσσύα (ο Μίνδαρος, ο ναύαρχος εφονεύθη), πεινώντι τώνδρες (άσιτοι οι άνδρες)». Με νηστικά τα πληρώματα -καίτοι οι Σπαρτιάτες ήσαν σκληραγωγημένοι- πως θα μπορούσαν να νικήσουν ;

Απεκάλεσα το ανθρώπινο δυναμικό κύρια και βασική συνιστώσα των ΕΔ. Αυτή η συνιστώσα πρέπει να διαφυλαχτεί στη μακρά διαδρομή της κρίσης και εύχομαι αυτό να το αντιληφθούν οι πολιτικές ηγεσίες, άλλως η ζημία θα είναι μεγάλη για την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας.

Άμυνα και Ασφάλεια

Αυτήν την άμυνα και την ασφάλεια έρχομαι τώρα να θίξω, σαν τελευταίο θέμα. Η ασφάλεια είναι ευρύτερος όρος, που περιέχει και την άμυνα. Αυτός ο όρος έχει επικρατήσει. Αυτή η ασφάλεια είναι το αποτέλεσμα, το προϊόν αν θέλετε (με όρους οικονομικούς) το παραγόμενο από τις Ε.Δ.. Άυλο και δυσδιάκριτο προϊόν για τους πολλούς, που βλέπουν τις ΕΔ μόνο σαν άσκοπη, δυσβάστακτη κρατική δαπάνη, σε συνθήκες κρίσης. Τους βολεύει να θεωρούν σαν ασφαλιστική δικλείδα το γεγονός ότι ανήκουμε στο ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε. και δεν κάνουν τον κόπο να ερευνήσουν την έλλειψη σαφών εγγυήσεων ασφαλείας της χώρας μας και από τον ένα και από την άλλη.. Εξάλλου η Τουρκία είναι και αυτή μέλος του ΝΑΤΟ και συνομιλητής της ΕΕ για την ένταξή της.

Ας μη ξεγελιόμαστε, η ασφάλεια μας είναι αποκλειστικά δική μας ευθύνη, ιδιαίτερα όταν πλέον μέσα στο ΝΑΤΟ συζητείται η επισφαλής πορεία του και η αναγκαιότητά της ύπαρξής του (ήδη οι χώρες του ευρωπαϊκού νότου δεν καταβάλλουν τις εισφορές τους), η δε Ε.Ε. οδεύει φθίνουσα από πλευράς εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Το μεγάλο ερώτημα που προκύπτει, είναι το πώς θα πορευθούν οι Ε.Δ. μέσα στη μακρά πορεία της κρίσης (που έχω ήδη επισημάνει), Η μεγάλη πρόκληση είναι, πως οι Ε.Δ. θα διατηρήσουν τον αποτρεπτικό χαρακτήρα τους και την αμυντική ικανότητά τους στη διαδρομή αυτής της κρίσης, μέσα σε ένα περίγυρο (στενότερο και ευρύτερο) με σαφείς αναταράξεις και με απαιτήσεις ασφαλείας μάλλον αυξανόμενες, αφού οι απαιτήσεις ασφαλείας για ΑΟΖ και μελλοντικές εγκαταστάσεις εξόρυξης είναι απολύτως απαραίτητες. Σήμερα, το ήμισυ του πολεμικού ναυτικού του Ισραήλ τέτοιες εγκαταστάσεις ασφαλίζει. Να μη ξεχνούμε και την Κύπρο, με τις υποχρεώσεις του ενιαίου αμυντικού δόγματος.

Πληροφορηθήκαμε από τον τύπο ότι, επιτέλους η πολυσυζητημένη Νέα Δομή Δυνάμεων κινείται προς εφαρμογήν. Σωστή η κίνηση, αλλά δύσκολο το εγχείρημα. Και είναι δύσκολο, διότι εμπεριέχει μίαν αντίθεση. Τη μείωση των οικονομικών πόρων, χωρίς τη μείωση της αμυντικής ισχύος.

Δεν ζητούνται βέβαια θαύματα, εξορθολογισμοί και εξισορροπήσεις ζητούνται, μαζί με καλλίτερα οργανωτικά σχήματα και καλλίτερους σχεδιασμούς. Εδώ που φθάσαμε μόνο προς αυτή την κατεύθυνση μπορούμε να προχωρήσουμε (εξ ανάγκης μονόδρομος) και αυτό ας γίνει με υπευθυνότητα, επαγγελματισμό και πολύ σύνεση. Ίσως και το εύχομαι, η σημερινή Ημερίδα να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Αγαπητοί μου , αν κάνουμε εκπτώσεις στο θέμα της αμύνης και ασφαλείας, πολύ φοβούμαι ότι θα συμβεί αυτό που μας έχει αφήσει παρακαταθήκη ο Θουκυδίδης, δηλ...«ο ισχυρότερος επιβάλλει αυτό που του επιτρέπει η δύναμή του και ο πιο αδύνατος παραχωρεί ότι του υπαγορεύει η αδυναμία του». Και ήδη έχουμε φθάσει στα έσχατα, διότι αν δεν μπορείς να ασκήσεις πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματά σου (π.χ. την επέκταση στα 12 ν.μ. των χωρικών υδάτων) διάγεις οιονεί υπό ομηρίαν.

Κυρίες και Κύριοι,

Καλή η ειρήνη (δεν αντιλέγω) αλλά δεν πρέπει να νοείται ως εξασφαλισμένη εσαεί, ως αυτονόητη συνθήκη μη παραβιάσιμη, αλλά ως -και αυτό διαλάθει της προσοχής πολλών- προϊόν και αποτέλεσμα της ύπαρξης αμυντικής ικανότητας και προστασίας, δηλ. της ύπαρξης Ε.Δ. επιφορτισμένων με την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της. Διαβάζω μία φράση από άρθρο του Αντιστρατήγου Σταύρου Κούτρη από την Εθνική Ηχώ, που το βρίσκω σημαντικό...« οι Ε.Δ. είναι ένας ανθρωποκεντρικός οργανισμός που κτίζεται δύσκολα και υποσκάπτεται εύκολα και γρήγορα». Ας το έχουμε υπόψιν και για τη Νέα Δομή.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αντιπτεράρχου (Ι) ε.α. Στράτου Σκλήρη Συντονιστή Ημερίδας-Αντή Μελετών ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Ο Αντιπτεράρχος Ιπτάμενος ε.α. Στράτος Σκλήρης εισήλθε στη Σχολή Ικάρων το 1966, απ' όπου αποφοίτησε ως Αρχηγός της 42ας Σειράς Ιπταμένων της ΣΙ.

Υπηρέτησε επί 30ετία στην ΠΑ διελθών από τις βασικότερες επιχειρησιακές θέσεις του Κλάδου της Πολεμικής Αεροπορίας στο ΑΤΑ, ΓΕΑ και ΓΕΕΘΑ.

Ειδικότερα σαν Διοικητής του Κέντρου Αεροπορικής Τακτικής επί 2ετία επέτευσε την επιμόρφωση τακτικών για τα νέα μαχητικά αεροσκάφη F-16 και μετέπειτα Διοικητής της 114 Πτέρυγας Μάχης –Τανάγρα χειρίστηκε το θέμα της ένταξης και πολεμικής διαθεσιμότητας των νέων Μαχητικών MIRAGE-2000 στην ΠΑ.

Την κρίσιμη περίοδο 1990-91 του ανατέθηκαν τα καθήκοντα Διευθυντού Αμυντικής Σχεδίασης και Εξοπλισμών του ΓΕΑ και το 1992-1995 υπηρέτησε ως Αντής Επιχειρήσεων ΓΕΕΘΑ (υπεύθυνος επί Εθνικών Σχεδίων, Ασκήσεων και Θεμάτων ΚΥΠΡΟΥ). Στην ευαίσθητη μεταβατική περίοδο αυτή χειρίστηκε τα εθνικά θέματα, για τις Ελληνικές ΕΔ, όπως Συμμετοχή σε Ειρηνευτικές Επιχειρήσεις, «Χρυσόμαλλο Δέρας», Ασκήσεις εκτός Εθνικού Χώρου (ΕΑΧ), Σύστημα Χειρισμού Κρίσεων.

Μετά την αποστρατεία του, 1996, είναι Καθηγητής Πλήρους Απασχόλησης στο DEREΕ/Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδος, Τομέα Διευθυντικής/Οργανωσιακής Συμπεριφοράς. Επίσης ορίζεται σε ετήσια ανανεούμενη βάση Τακτικός Διαλέκτης στην Αστυνομική Ακαδημία ΕΛ.ΑΣ, Σχολή Διοίκησης Επιτελών Αεροπορίας, ΣΕΘΑ και Διπλωματική Ακαδημία ΥΠΕΞ στο αντικείμενο «Χειρισμός Κρίσεων».

Είναι Μέλος Δ.Σ. της Αεροπορικής Ακαδημίας Ελλάδος και της Διεθνούς Διαφάνειας-Ελλάδος επί 10ετία. Πρόσφατα εκπροσώπησε την ΔΔ-Ε σε ειδικό συνέδριο στο Λονδίνο με αντικείμενο «Εμπόριο Όπλων» και στην Ετήσια Γενική Συνέλευση ΔΔ στην Κένυα.

Με τον μετασχηματισμό της ΕΛΕΣΜΕ, ως ιδρυτικό μέλος, εξελέγη Διευθυντής Μελετών του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών και διατίθεται να συνεργαστεί με όλα τα μέλη του και να συνδράμει ενεργά και συγκεκριμένα την αποστολή του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. με ανάληψη έργου στους Τομείς Άμυνας- Ασφάλειας, Εσωτερικών και Εξωτερικών Υποθέσεων της χώρας.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ

«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »

Εισαγωγή Συντονιστού

Συντονιστής : Αντιπέραρχος ε.α. Ε. Σκλήρης
Αντής Μελετών ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ

Ως Συντονιστής θα επιχειρήσω να διευκρινίσω εισαγωγικά ορισμένες «αρχές, και όρους» στους οποίους οι αξιότιμοι ομιλητές μας θα αναφερθούν στις ενότητες της Ημερίδας, με σκοπό να αφομοιωθούν καλύτερα ή να γίνει σχετική σύγκριση και κριτική.

Η διεθνής κοινή γνώμη έχει αποδεχθεί, βασισμένη στις εμπειρίες της, ότι κάθε έθνος είναι αναγκασμένο να ζει, να αποκτά εμπειρίες, να επιβιώνει και να ευημερεί μέσα σ' ένα περιβάλλον εχθρικό, ανταγωνιστικό και αμείλικτο, σ' ένα περιβάλλον σύγκρουσης και ΑΠΕΙΛΗΣ. Οι πολίτες του κράτους, εφόσον έχουν τη θέληση και τη δύναμη προσπαθούν και ΑΠΟΤΡΕΠΟΥΝ ή απαντούν στις προκλήσεις και προστατεύουν τα **εθνικά τους συμφέροντα**. Άλλως, σαν έθνος, καταποντίζεται, και απλώς καταγράφει μερικές γραμμές ή, ίσως, σελίδες στην παγκόσμια ιστορία.

Η ανάγκη αντιμετώπισης της οργανωμένης βίας-απειλής-είναι υπαρκτή για κάθε χώρα. Ειδικά για την Ελλάδα, όπου υπάρχει εν δυνάμει και επίσημα διακηρυγμένη απειλή, απαιτείται η ύπαρξη **ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**.

Αυτή η αναπόφευκτη εμπλοκή κάθε χώρας για αντιμετώπιση της εκάστοτε απειλής και υποστήριξης των εθνικών της συμφερόντων, κυρίως με δικά της μέσα, ή και μέσω συμμαχιών, με ενέργειες αποτροπής ή ένοπλης σύγκρουσης, ονομάζεται **Πολιτική Εθνικής Άμυνας (ΠΕΑ)**.

Στα πλαίσια της ΠΕΑ εμπλέκονται τα βασικά **ΟΡΓΑΝΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**, όπως το ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ και ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ.

Το ιδιαίτερο αυτό καθήκον για άμυνα, (εξασφάλιση των συμφερόντων) το επωμίζεται "αυτόματα" η κάθε εκλεγμένη κυβέρνηση, έχοντας την πρωτογενή εξουσία (λαϊκή θέληση) συγκεντρωμένη. Η κυβέρνηση με τη σειρά της αναθέτει αρμοδιότητες (δευτερογενή εξουσία) σε συγκεκριμένα πρόσωπα, με τη διαδικασία της νομοθετικής εξουσιοδότησης. Στην κατανομή αρμοδιοτήτων για εθνική άμυνα, κυρίαρχη θέση έχουν οι Ένοπλες Δυνάμεις (ΕΔ) και τα Σώματα Ασφάλειας (Σ.Α.).

Στα πρόσωπα που έχουν περιβληθεί με αυτή τη μέγιστη ευθύνη και εξουσιοδότηση περιλαμβάνονται και οι **αξιοματικοί** των Κλάδων των ΕΔ και **Σωμάτων Ασφάλειας**. Τούτο διότι ικανοποιούν το βασικό κριτήριο του "επαγγελματία στρατιωτικού-αστυνομικού", δηλαδή διαθέτουν τις εξειδικευμένες γνώσεις διαχείρισης της βίας, του πολέμου. (**MANAGEMENT OF VIOLENCE**).

Αυτή η χαρακτηριστική "μοναδικότητα" οδηγεί, τον ομιλητή στη διατύπωση αντίθεσης στη γνωστή ρήση του Κλεμανσό. "**Ο πόλεμος και οι κρίσεις είναι πολύ σοβαρές υποθέσεις και πρέπει να τις χειριστούν και οι στρατιωτικοί**". Η ανάγκη γίνεται ιδιαίτερα πειστική όταν αναφέρεται στα σύγχρονα όπλα, όπου το κόστος,

και οι συνέπειες από τη χρήση τους είναι "οριακές", ανάγκη που συνεπάγεται άριστες γνώσεις στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ

1. **ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ:** Θέση, Μέγεθος, Κλίμα, Γεωπολιτική.
2. **ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΣ:** Πληθυσμός, Ρυθμός Αύξησης, Ηλικία, Γλώσσα, Θρησκεία, Προσωπικότητες, Υγεία, Μορφωτικό Επίπεδο, Μειονότητες.
3. **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ:** Πηγές Πρώτης Ύλης, Αγροτική Παραγωγή, Βιομηχανία, Εμπόριο, Τουρισμός, Μεταφορές/Επικοινωνίες, Οικονομική Πολιτική.
4. **ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ:** Κυβερνητική Κατάσταση, Πολιτικά Κόμματα, Ενδιαφέρον Μεγάλων Δυνάμεων, Παγκόσμιες Τάσεις, Διοίκηση (ποιότητα Ηγεσίας -Οργάνωση - Απόδοση), Παιδεία, Εξωτερική Πολιτική/Διπλωματία.
5. **Ενοπλες Δυνάμεις - Σώματα Ασφαλείας:** Ποιότητα Ηγεσίας/ανδρών-Εθνικό Ηθικό, Βαθμός Εκσυγχρονισμού / Καταλληλότητα Εξοπλισμού, Βαθμός Ετοιμότητας, Στρατιωτικό-Αστυνομικό Δόγμα/Εκπαίδευση.
6. **ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ:** Εθνική Συνείδηση/Υπερηφάνεια Έθνους, Παραδόσεις, Ιδεολογία, χαρακτήρας, Διαδόσεις έναντι ισχύοντος τρόπου Ζωής, Επίγνωση Ισχύος τους Έθνους, Αναγνώριση Εθνικών Ηθικών Αξιών.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

Ο «έτερος» συμβαλλόμενος είναι η Εξωτερική Πολιτική η οποία μέσω του οργάνου εθνικής ισχύος, **ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ**, προσπαθεί να τηρήσει τις λεπτές διακρατικές ισορροπίες και συσχετισμούς, να αποφύγει πρόωρες ενέργειες, και να εκμεταλλευθεί αδυναμίες, των εν δυνάμει αντιπάλων. Άρα το «σφικτό-δέσιμο» Άμυνας και Διπλωματίας είναι «εκ των ων ουκ άνευ».

Κίνδυνοι.

Εκτός από τις πιθανές στρατιωτικές απειλές, που αποτελούν το βασικό αντικείμενο της σημερινής ημερίδος, στη «περιοχή ζωτικού ενδιαφέροντος» παρουσιάζονται επιπρόσθετοι κίνδυνοι, οι οποίοι υπό ευνοϊκές συγκυρίες δυνατόν να οδηγήσουν σε αποσταθεροποίηση ευρύτερες περιοχές. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής :

- Λαθρομετανάστευση.
- Διεθνής τρομοκρατία.
- Διάδοση Όπλων Μαζικής Καταστροφής.
- Ναρκωτικά.
- Περιβάλλον.
- Εθνικό-θρησκευτικός Φανατισμός.

Μέσα σε αυτό το διεθνές περιβάλλον οι χώρες (και κυρίως οι μικρές) καλούνται να ανασυντάξουν τις δυνάμεις τους, να αναθεωρήσουν τη στρατηγική τους με νέα δεδομένα και νέες προτεραιότητες και να κινητοποιήσουν όλους τους παράγοντες εθνικής ισχύος.

Η Κρίση

ΚΡΙΣΗ Ένα γεγονός ή κατάσταση που περιλαμβάνει απειλή για τη χώρα, τα σύνορά της, τους πολίτες, τις στρατιωτικές δυνάμεις και τα κεκτημένα ή ζωτικά συμφέροντά της. Εξελίσσεται ταχύτατα και δημιουργεί μία κατάσταση τέτοιας διπλωματικής, οικονομικής, πολιτικής, ή στρατιωτικής σπουδαιότητας που η χρησιμοποίηση των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας είναι απαραίτητη για την προστασία των εθνικών στόχων-ζωτικών συμφερόντων.

Το ευαίσθητο στοιχείο, που πρέπει να τονιστεί στο σημείο αυτό είναι ότι το διεθνές δίκαιο, αναγνωρίζοντας το αναφαίρετο δικαίωμα μιας χώρας να κάνει χρήση των ενόπλων δυνάμεων όταν υποστηρίζει τα κατά κρίση της ζωτικά συμφέροντα, αναγνωρίζει ότι τα αποτελέσματα μετά μια κρίση δημιουργούν τετελεσμένα γεγονότα, έστω και αν δεν πραγματοποιήθηκε πλήρης πολεμική ρήξης

Κρίση είναι κατάσταση η οποία,

- α. Απειλεί τα συμφέροντα της χώρας,
- β. Επιβάλλει και απαιτεί πολύ περιορισμένο χρόνο αντίδρασης,
- γ. Επέρχεται αναπάντεχα, χωρίς να έχει προβλεφθεί.
- δ. Προκαλεί Τετελεσμένα

Πολιτικό-Στρατιωτική Συνεργασία

Όταν ένας κρατικός οργανισμός αντιμετωπίζει "κρίση" έχει διαπιστωθεί ότι ανεξάρτητα της όποιας γνώσης-εμπειρίας ή εκπαίδευσης "δοκιμάζεται σε 3 τομείς, συνιστώσες αποτελεσματικότητας. **Την Επίλυση Προβλήματος, Τη λήψη Αποφάσεως και την Ικανότητα Προσαρμογής.** Η "εγκεφαλική ικανότητα" εκφράζεται δια του πολιτικό-στρατιωτικού τομέα ο οποίος πρέπει να αλληλοσυντονίζεται και αλληλοϋποστηρίζεται σε μια κοινή προσπάθεια, σαν μια καλοσυντονισμένη ορχήστρα, με συντονιστή, "μαέστρο" τον πρωθυπουργό, Υπουργικό συμβούλιο (ΚΥΣΕΑ-Πολεμικό Συμβούλιο). Αρχιστράτηγο.

Η κάθε φάση δεν είναι μια ομαλή μετάπτωση. Το αντίθετο οι εναλλαγές είναι γρήγορες και από την προηγούμενη εξαρτάται η επόμενη εμπλοκή των μηχανισμών.

Ο πόλεμος, η μάχη, η κρίση, μας δίνει μόνο μια ευκαιρία και «τις μάχες και τον Πόλεμο κερδίζει αυτός που κάνει τα λιγότερα λάθη».

Μόνη Λύση: Η υπερκομματική αντιμετώπιση όλων των θεμάτων Εθνικής Άμυνας-Ασφάλειας, με θεμελιακό σημείο αναφοράς το προς την Πατρίδα χρέος.

Σας ευχαριστώ και σας προσκαλώ να εστιαστούμε στις πολύ ενδιαφέρουσες και διεισδυτικές παρουσιάσεις των διακεκριμένων ομιλητών της Ημερίδας μας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Κωνσταντίνου Β. Αργυρόπουλου
Υποστρατήγου ε.α.

Γεννήθηκε στα Ιωάννινα το 1945.

Απεφοίτησε από την Σχολή Ευελπίδων ως Ανθυπολοχαγός Πεζικού το 1968.

Ως Υπολοχαγός συμμετείχε με την Κυπριακή Εθνική Φρουρά στις κατά των Τούρκων επιχειρήσεις την περίοδο Ιουλίου-Αυγούστου 1974.

Είναι Υποστράτηγος ε.α.

Είναι μέλος του Δ.Σ. του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.).

Αρθρογραφεί στις εκδόσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. και σε άλλες εκδόσεις στρατιωτικού ενδιαφέροντος.

Είναι μέλος συντακτικής επιτροπής στα περιοδικά «Προβληματισμοί», «Ζωσιμάδες» και «Σύνδεσμος 68».

Έχει γράψει τα βιβλία «1974, οι αδικαίωτοι», «Ευγενία», «Οι δακτυλοδεικτούμενοι», «Οι αλλοίοι», «Οι συμποσιαζόμενοι», «Οι αγνοημένοι», «Οι επισκοπούμενοι», «Οι δοκιμαζόμενοι», «Οι Πεποιημένοι».

Ασχολείται με την συμβολιστική ζωγραφική σε λάδι.

Έχει εκθέσει πίνακές του σε δώδεκα ατομικές και έχει συμμετάσχει σε πλείστες ομαδικές εκθέσεις.

Ομιλεί την Αγγλική σε βαθμό λίαν καλώς και ικανοποιητικά την Ιταλική και Ολλανδική.

Είναι πατέρας τριών τέκνων.

**ΗΜΕΡΙΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Γεωπολιτικές Εξελίξεις Εθνικού Ενδιαφέροντος, Διεκδικήσεις και Απειλές
κατά των Εθνικών μας Συμφερόντων »**

Ομιλητής : Υποστράτηγος ε.α. Κ. Αργυρόπουλος

Εισέρχομαι στο θέμα με την όποια αντικειμενικότητα μπορεί να έχει ένας ανησυχών Έλληνας, ο οποίος μέσω της κοινής λογικής αντιλαμβάνεται το ανορθόδοξο της πορείας του έθνους μας. Και αναφέρομαι στην κοινή λογική, διότι η λογική μου είναι αυτή του απλού πολίτου και όχι η περίπλοκη και ελιγματούδης ενός εδραιωμένου θεσμικού.

Όπως η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων, έτσι κι εγώ αντιλαμβάνομαι, ότι η Ελλάδα απειλείται. Και η κοινή μου λογική διατελεί εν συγχύσει: γιατί η Ελλάδα απειλείται; Γιατί; Επειδή η Ελλάδα νοσει! Και η απειλή προέρχεται πρωτίστως από τον ίδιο της τον εαυτό. Και πώς είναι δυνατόν; Είναι. Ας ιδούμε τα συμπτώματα.

Η Ελληνική οικονομία ασθενεί. Ο ανταγωνισμός και η διαμάχη για την ικανοποίηση ασυγκράτητων επιδιώξεων οδηγούν σε μία διάσταση, όπου η οικονομία αφήνεται στην λειτουργία της αήθους αγοράς. Η ίαση δεν αναμένεται από τις στρατιές των οικονομολόγων, οι οποίοι συζητούν ατερμόνως πλην αποφεύγουν επιμελώς να προτείνουν λύσεις ουσίας, λύσεις αποτελεσματικές, με τις οποίες η Ελλάδα θα μπορούσε να επαναποκτήσει την οικονομική της υγεία.

Το πρόβλημα βεβαίως δεν είναι οικονομικό. Είναι πολιτικό. Το κράτος οφείλει να προσαρμόσει τις παρεμβάσεις με συνειδητό συντονισμό για την ανάπτυξη της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής, που είναι άλλωστε και στα πλαίσια των δυνατοτήτων της χώρας.

Η οικονομία της Ελλάδος θα εισέλθει σε υγιή πορεία, όταν αναληφθεί υπεύθυνη πολιτική αντιμετώπιση, η οποία θα διακρίνεται από αυξημένη πολιτική και κυρίως εθνική συνείδηση. Άλλως δεν προοιωνίζεται καμμία ανάκαμψη.

Άλλη απειλή. Το δημογραφικό. Δεν αμφιβάλλω και ουδείς εκ των παρόντων αμφιβάλλει, ότι η δημογραφική μας νόσος οφείλεται σε αριθμό φθινουσών παραμέτρων, όπως είναι η ομογονία, η ομοφυλία, η ομοεθνία, η ομοφυΐα και η ομοείδεια. Τώρα, όσο ποτέ άλλοτε η Ελληνική Πολιτεία οφείλει να εγκύψει με περισσή σοβαρότητα στο σύμπτωμα. Και επί πλέον πρέπει να λάβει θέση φυλάξεως έναντι του φαινομένου της παγκοσμίου ανακατανομής των πληθυσμών, διότι η χωρητικότητά μας είναι ησσόνων δυνατοτήτων και ανοχών. Και όχι μόνον. Πρέπει να λάβει υπ' όψιν και την σκόπιμη και κατευθυνόμενη διεισδυτική πρακτική των ομόρων λαών που μαζί με τους λοιπούς, ανεξέλεγκτα εισρέοντες, συστήνουν ένα υπομόχλιο ανατροπής της μέχρι προ τινος γνωστής μας ελληνικής τάξεως δημογραφικών και πληθυσμικών πραγμάτων.

Άλλο σύμπτωμα υποτροπιαζούσης νόσου. Τα πολιτισμικά. Οι Έλληνες ενώ έχουν την πλουσιότερη πολιτισμική κληρονομιά συμπεριφέρονται κατά τρόπο, ο οποίος αντιβαίνει σε ορισμούς, που διαβεβαιώνουν, πιστοποιούν και προσεπικυρώνουν την πολιτισμική ανέλιξη. Οι θεσμοί και η παιδεία γίνονται αθύρματα προοδευτικών

θεωριών ή πραγματιστικών και αποδομιστικών στόχων. Αν μη τι άλλο τουλάχιστον οι Έλληνες θα μπορούσαν να εργάζονται για την διαφύλαξη της κληρονομιάς στην κατάσταση που την παρέλαβαν. Από την άλλη χαρακτηριστική είναι η ανοχή μας στην πολιτισμική ρυμούλκηση από αλλοτρίους παράγοντες που συντελούν στην πολιτισμική μας αλλοίωση. Αποδεχόμεθα την πολιτισμική παγκοσμιοποίηση χωρίς αντίρρηση. Τούτο όμως δεν είναι άλλο τι από μία καθαρά οικονομική παγκοσμιοποίηση, η οποία επιδρά δραματικά στην αλλοίωση των βιοθεωρικών στοιχείων, που χαρακτηρίζουν μία κοινωνία δεδοκίμασμένων αξιών. Δεχόμεθα με απαθές ανασήκωμα των όμων μας την μουσουλμανοποίηση του ακραιφνούς ελληνικού ανθρωπολογικού και νυν χωροχρονικά αποστασιοποιημένου κοινωνικού τοπίου.

Και κάτι καινούργιο. Η ζωή μας μολύνθηκε από Σουλεϊμανίαση. Πολλαπλά είναι τα τρυπήματα από τις ενέσεις καταωτεροποίησης που δέχεται ο οργανισμός μας.

Κι όμως, η Ελληνική Πολιτεία θα μπορούσε με βάση την διαισθητική προσέγγιση, την τεχνοκρατική συνδρομή και την τεχνολογική υποστήριξη να επανέλθει στην εξέταση, αξιολόγηση και εκμετάλλευση της εκχωρουμένης και παγκοσμίως σεβαστής πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Κάπως έτσι θα μπορούσαμε να υπερηφανευτούμε, ότι είμαστε συντελεστές μιας διαρκούς ελληνικής ηγεμονικής πολιτισμικής παρουσίας στον υψήλιο πολιτισμικό κόσμο.

Κλείνω τα μάτια και ονειρεύομαι. Η Αθήνα παγκόσμια πολιτισμική πρωτεύουσα. Η Σπάρτη οικουμενικός οδηγός αρετών. Οι Θερμοπύλες, ο Μαραθώνας, η Σαλαμίνα, οι Πλαταιές: πλανητικά μουσεία αποδείξεως της δυνάμεως της ανθρώπινης θέλησης.

Η ομοεργία των συγχρόνων υπευθύνων στο «μεγάλα πράττειν» θα προίκιζε την Ελλάδα με την αίγλη, που τούτη την ώρα έχει την απόλυτο ανάγκη της. Συνεπώς η αδιαφορία μας για την διατήρηση της συνεχείας του ελληνικού μας πολιτισμού ισοδυναμεί με μία εκ των έσω απειλή.

Μία άλλη απειλή είναι και η τάση προς αμεθεξία περί τα θρησκευτικά. Ας το χαρακτηρίσουμε ως το ηθικο-κοινωνικό αδιάθετον. Θα μπορούσαμε να πούμε, ότι αναδυόμενη θρησκεία είναι ο ατομισμός, όπου το ανθρώπινο υποκείμενο περιβάλλεται με ιερότητα και αντιπαράτιθεται σε κάθε εθνικό και κοινωνικό συμφέρον. Και το συλλογικό συμφέρον, ως φυσικόν απαιτεί μείωση του ατομισμού. Ο αύξων αυτός αθεϊσμός και ο αγνωστικισμός μπορεί να συνιστούν ένα πνευματικό αυτοπροσδιορισμό αλλά δεν παύουν να είναι καταλύτες εξοφλήσεως της ελληνικής κοινωνικής ομοειδείας. Απέναντι η εκκλησία στέκεται αδέξια και σαστισμένη ένεκα του φρενήρους ρυθμού των κοινωνικών μεταλλαγών επί παραδόσεων, πίστεως και δοξασίων. Επιδεικνύει αδυναμία προβολής μιας ισχυράς θρησκευτικής επιχειρηματολογίας, εμπρός στην ρευστότητα πεποιθήσεων. Οι πεπαιδευμένοι αιτιώνται την απουσία πνευματικών ερεθισμάτων. Οι ενδείξεις μαρτυρούν κοινωνικοπνευματική απορρύθμιση.

Παρά ταύτα, ο ιστός της πίστεως των Ελλήνων παραμένει εκείνος, ο οποίος έχει διαμορφωθεί από την παράδοση. Ο άνθρωπος αισθάνεται την ανάγκη να πιστεύει σε κάτι, διότι άλλως θα καθίστατο εκμεταλλεύσιμος ύλη των φορέων του θρησκευτικού μηδενισμού, του κοινωνικού ρεφορμισμού, ακόμη και του αφελληνισμού, όπερ και ολέθριον για την δική μας ανάδελφο φυλετική ομάδα, η οποία θέλει και πρέπει να έχει ένα εθνικο-κοινωνικό προσανατολισμό. Ας παραδειγματισθούμε από το Islam. Ας ιδούμε την ακμαιότητα των μουσουλμάνων και την έφεσή τους να καλύπτουν τα κενά εκείνα, όπου δεν υπάρχουν άμυνες, οι οποίες να εγγυώνται την ακεραιότητα της οντότητας, που εκπροσωπούν.

Στην Ελλάδα σήμερα ακόμη και ένας κοινός νους, πολλώ δε μάλλον ένας προσεκτικός αναλυτής θα παρατηρήσει, ότι στους θεσμούς υπάρχουν κενά. Κενά σε προσδοκώμενη σοφή ηγεσία. Σε πρόσφορο διαχείριση της οικονομίας. Στην εκτίμηση

της σοβαρότητας του ρόλου των ενόπλων δυνάμεων στην ασφάλεια της χώρας. Γενικά θα διαπιστώσει χρεωκοπία των αξιών.

Λέει ο Arnold Toynbee στο βιβλίο του «Η Σπουδή της Ιστορίας», ότι όταν τα σύνορα μιας κοινωνίας ανωτέρου πολιτισμού και μιας άλλης κατώτερου τοιούτου παύσουν να προχωρούν, η πλάστιγξ δεν σταθεροποιείται αλλά θα κλίνει υπέρ της καθυστερημένης κοινωνίας, η οποία κατά τεκμήριον, διακρίνεται από σφρίγος.

Εδώ σήμερα καθιστάμεθα μάρτυρες μιας περίπου ομοίας αντιπαραβολής κοινωνικών οντοτήτων. Η Ελλάς, η κάποτε πηγή του πνευματικού φωτός, σήμερα δείχνει κατάκοπος και παρητημένη. Ακόμη και από την στοιχειώδη μέριμνα της αυτασφαλίσεως. Δεν φαίνεται να γνωρίζει τον τρόπο να αμυνθεί. Απλά ελπίζει, σε δημιουργία συνθηκών ανασυντάξεως για μια πολιτικοκοινωνική επιστροφή. Μία επιστροφή με διεκδικήσεις. Η -επί των ημερών μας- στάση της πολιτικής ηγεσίας, όταν διατείνεται, ότι η Ελλάς ουδέν διεκδικεί δεν στοιχειοθετεί ένα διπλωματικό ή διαπραγματευτικό πλεονέκτημα. Αντιθέτως αποκαλύπτει αδυναμίες του συστήματος της ελληνικής σκέψεως. Είναι ο αντικατοπτρισμός φοβικών συνδρόμων. Είναι η ανισχυρία δομών. Είναι η ηγεσιακή ισχύος. Είναι το διπλωματικόν ευένδοτον. Είναι η εκτελεστική ανικανότης. Είναι η άτοπος δικαιολογία των όσων αρμοδίων, που αποποιούνται υπευθυνότητα. Είναι η μοιρολατρική υποταγή ενός ολόκληρου λαού.

Φιλοδοξίες Ομόρων Κρατών

Σε ένα τέτοιο παρηκμασμένο μόρφωμα με κατεσταλμένη την πολεμική αρετή και εμφανή την αδυναμία της αυτοβοήθειας και αμύνης, φυσικόν επόμενον είναι να υπάρχουν διεκδικήσεις από τους ομόρους εις βάρος της αλλογενούς προς αυτούς Ελλάδας. Και αυτές τις διεκδικήσεις οι γύρω μας τις προβάλλουν ανενδοίαστα.

Οι Αλβανοί ανεπίσημα μεν ουσιαστικά δε, διεκδικούν ολόκληρη την Ήπειρο και μέρος της Δυτικής Μακεδονίας.

Οι Σκοπιανοί επίσημα και δεδηλωμένα διεκδικούν τον ελληνικό χώρο μέχρι τον Ολυμπο.

Οι Βούλγαροι έχουν στον νού τους και όταν οι συγκυρίες αρμονιστούν, να υλοποιήσουν την πάλαι ποτέ Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου. Ας θυμηθούμε και πρόσφατο δεδομένο σε χάρτη μελετωμένης ασκήσεως.

Ως προς τους Τούρκους, τι θα μπορούσαμε να πούμε; Γνωστές σε όλους οι προθέσεις των Τούρκων, ως προς την Θράκη, το Αιγαίο, την Κύπρο.

Κι ας έχουμε στο νού μας και κάποια ενδεχόμενα.

Αν το αύριον της Ελληνο-Τουρκικής αντιπαραθέσεως καταλήξει σε μία σύγκρουση -ας πούμε- χαμηλής εντάσεως, τότε η στρατηγική με την παραδοσιακή της σημασία θα παύσει να έχει εφαρμογή. Θα αποτελεί απλώς ένα ηλεκτρονικοποιημένο παίγνιο του Γενικού Επιτελείου. Κάτι σαν άσκηση αυταπάτης. Και τούτο, διότι, μόλις ξεκινήσουν στρατιωτικές επιχειρήσεις κλασσικής μορφής θα ανοίξει ταυτόχρονα και η αυλαία ενός θεάτρου προσθέτων επιχειρήσεων οπουδήποτε εντός Ελλάδος. Ανορθόδοξες ενέργειες, πάσης φύσεως τρομοκρατικά κτυπήματα και αριθμός ασυμμέτρων εχθρικών προσβολών. Και οι εχθρικός ενεργούσες ομάδες θα ενεργούν κάτω από εχθρικές κατευθύνσεις. Θα δεχθούμε προκηρύξεις, διακηρύξεις και ίσως ανακηρύξεις. Ας φανταστούμε τη δράση ενός οργανωμένου UCC. Ας μην αγνοήσουμε ενδεχόμενη διείσδυση Γκρίζων Λύκων συνεργαζομένων με εξοπλισμένες ομάδες της μειονότητας της Θράκης. Θα υποστούμε προσβολές από ένοπλα αποσπάσματα βορείων ομόρων διεκδικητών καθώς και άλλων ξένων ποινικού ενδιαφέροντος συμμοριών. Θα γευτούμε τις φρικαλεότητες πεινασμένων λαθρομεταναστών. Και ας μη παραλείψουμε τους φονταμενταλιστές ισλαμιστές. Ακόμη-ακόμη απειλή πρέπει να λογισθεί και η εκδήλωση ασυμβάτων προς το δέον ενεργειών των βορειο-ελλαδικών προσφύγων, που θα κατευθυνθούν στο νότο προς εύρεση τροφής και στέγης και εξασφάλιση της ταλαιπωρημένης υπάρξεώς των.

Και ας μη μου πει κάποιος: «μα τι λέτε κύριε. Δεν γίνονται πόλεμοι σήμερα».

Και ο κάθε σκεπτόμενος και σπουδαγμένος και υποψιασμένος και αυτός που έχει επάρκεια και μπορεί και «βλέπει» το τι συμβαίνει στον κόσμο και αυτός που αντιλαμβάνεται πράγματα, που δεν αντιλαμβάνονται οι πολλοί, θα σας πει, ότι «όσο υπάρχουν άνθρωποι επί Γης, η ειρήνη θα σηματοδοτεί τα διαστήματα μεταξύ των πολέμων». Και για να μην επιχειρηματολογούμε χρονοτριβώντας για να πεισθούμε για πράγματα ευαπόδεικτα, ας καλέσουμε τους ανωτάτους υπευθύνους πολίτες αυτής της χώρας να μας διαβεβαιώσουν, να μας εγγυηθούν, να μας υπογράψουν, ότι δεν γίνεται πόλεμος και συνεπώς δεν χρειαζόμαστε τις ένοπλες δυνάμεις.

Η ευθύνη μιας τέτοιας δηλώσεως, ως φαίνεται καταλήγει σε πιθανή παραπομπή σε στρατηγικούς αναλυτές. Αλλά -ώ, του παραδόξου- τις απόψεις των οποίων είναι πλέον ή βέβαιον, ότι ολίγιστα υιοθετούν.

Οι αναλυτές θα πουν, ότι σήμερα η κίνηση των κεφαλαίων είναι ένα όπλο πανίσχυρο, που δεν γνωρίζει σύνορα κρατών και δεν ελέγχεται. Ότι τα ΔΣ των πολυεθνικών εταιρειών διαθέτουν μεγαλύτερη δυναμική και αποφασιστικότητα από τα πλείστα των υπουργικών συμβουλίων κρατικών οντοτήτων. Θα πουν, ότι όταν συντρέξουν συμφέροντα των κρισίμων, των ανενδοιάστων και αποφασιστικών δυνάμεων, τότε θα βρεθούμε εκόντες άκοντες στο μέσον ενός πολέμου.

Και πόλεμοι είναι πολλών ειδών. Είναι οι πολιτισμικοί. Είναι οι θρησκευτικοί, οι δημογραφικοί. Είναι οι των μεταναστευτικών κυμάτων. Είναι οι οφειλόμενοι στην πείνα. Είναι οι πόλεμοι για το πετρέλαιο, για το νερό, το περιβάλλον, τα ναρκωτικά. Είναι για τον έλεγχο της πληροφορίας. Είναι οι PBX. Είναι οι πυρηνικοί, οι διαστημικοί. Είναι κι αυτοί εντός των άστεων. Είναι οι αποσχιστικοί, οι ποδοσφαιρικοί, οι τουριστικοί. Είναι οι ασύμμετροι. Είναι πόλεμοι, που ο νους μας αδυνατεί να προσδιορίσει.

Και τι λένε οι αναλυτές. Ότι για όλα τα ενδεχόμενα απαιτείται ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής. Πρέπει να υπάρχει Εθνική Στρατηγική, όπως μας λέει ο ναύαρχος Γρηγόριος Δεμέστιχας στο ομώνυμο -και χρήσιμο για τους κυβερνήτες- βιβλίο του, ώστε να ασκηθεί σωστή εξωτερική, οικονομικοκοινωνική και αμυντική πολιτική. Για να επιτευχθεί τούτο πρέπει να προσδιοριστούν τα εθνικά συμφέροντα. Να διερευνηθεί το διεθνές περιβάλλον και οι σχέσεις μας με αυτό. Να αποτιμηθεί η γεωστρατηγική θέση της χώρας. Να γίνει ρεαλιστική εκτίμηση απειλών και δυνατοτήτων ασφαλείας. Να συνδράμουν άπαντες οι εμπλεκόμενοι φορείς στο έργο της κραταιώσεως της εθνικής ισχύος. Να πραγματοποιηθούν με τον ύψιστο βαθμό διορατικότητας συμπήξεις συμμαχιών. Να καλύπτονται άπαντες οι εθνικοί σκοποί μετά από εκμετάλλευση καλών ιδεών ελιγμού για την αντιμετώπιση κρίσεων, κυρίως σήμερα, όπου το Διεθνές Δίκαιο της Θαλάσσης έχει λάβει την μέγιστη δυναμική του, επειδή στους θαλασσίους περί την χερσαία Ελλάδα χώρους υπάρχουν προσοδοφόρες πηγές ενεργείας.

Και αυτές τις πηγές, τις δικές μας πηγές, τις καλοβλέπει ο Τούρκος. Ερμηνεύοντας τον υπουργό εξωτερικών της Τουρκίας Αχμέτ Νταβούτογλου αντιλαμβανόμεθα, ότι η Τουρκία ασκεί γεωπολιτική με σκοπό, την επιλεκτική ιεράρχηση σχέσεων με τους γείτονες καθώς και την συμπιεστικά μονομερή αναβάθμιση του ρόλου της σε επίπεδο περιφερειακό. Ως προς αυτό έχει και την στήριξη των ΗΠΑ, που η Τουρκία γι' αυτούς είναι κομβική χώρα στην συνδετική περιφέρεια Ευρώπης και Μέσης Ανατολής.

Μια πιο προσεκτική ματιά μας οδηγεί σε αμφισβητήσεις, ως προς τις διακηρυσσόμενες καλές προθέσεις της Τουρκίας στον συγκεκριμένο αυτό χώρο συναντήσεως των τριών από τις πέντε ηπείρους. Η Τουρκία εκμεταλλεύεται περισσότερο την Πολιτική Γεωγραφία, η οποία στην περίπτωση της παραμετρύεται με τον υποβιβασμό της βούλησης των γειτνιαζουσών με αυτήν χωρών και με τον ταυτόχρονο περιορισμό των διαθέσιμων επιλογών των κυβερνήσεων των γύρω χωρών.

Η Τουρκική πολιτική επί του προκειμένου είναι μία γεωπολιτική ψευδαίσθηση, μία Νταβουτόγλεια υποκρισία, μία στρατιωτική αιτιολογία και μία πολιτισμική βαρβαρότητα.

Αφού λοιπόν τα πράγματα είναι έτσι, ας ξεκινήσουμε κάνοντας αρχή από την πολιτικο-στρατιωτική μελέτη της ουσίας της «αποτροπής» μέχρις ότου φθάσουμε στο επίπεδο του ευαποδέκτως «διεκδικείν».

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Σαράντου Ι. Καργάκου
Ιστορικού – Συγγραφέως

Ο ιστορικός, φιλόλογος και δοκιμιογράφος Σαράντος Ι. Καργάκος γεννήθηκε το 1937 στο Γύθειο Λακωνίας.

Στην διάρκεια του Εμφυλίου εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε εργαζόμενος ως μαθητής Κλασική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου είχε εισαχθεί τρίτος χωρίς να του δοθεί υποτροφία.

Πρωταγωνίστησε στο φοιτητικό κίνημα των ετών 1961 – 1963 και υπήρξε εισηγητής του 15% για την παιδεία. Εργάστηκε επί 35 έτη στα μεγαλύτερα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια των Αθηνών και στους μεγαλύτερους φροντιστηριακούς οργανισμούς στους οποίους ήταν ιδρυτικό μέλος («Ηράκλειτος», «Αριστοτέλης»). Το 1969 παραιτήθηκε από την ιδιωτική εκπαίδευση γιατί αρνήθηκε να εκφωνήσει «κατασκευασμένο» λόγο για την Εθνική Επέτειο, ενώ το στρατιωτικό καθεστώς έβαλε δύο φορές λουκέτο στον φροντιστηριακό οργανισμό στον οποίο ήταν ιδρυτικό μέλος («Ηράκλειτος»).

Μετά το 1991 δίδαξε στην Σχολή Πολέμου του Πολεμικού Ναυτικού, στην Σχολή Εθνικής Αμύνης (ΣΕΘΑ) και στην Διακλαδική Σχολή της Θεσσαλονίκης.

Από τα φοιτητικά του χρόνια αρθρογραφούσε σε πλείστες εφημερίδες και περιοδικά. Ακόμη επί οκτάμηνο είχε την ευθύνη της εκπομπής «Αθήνα, ζαφειρόπετρα στις γης το δακτυλίδι», μία εκπομπή αθηναιογνωσίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9,84.

Έχει δημοσιεύσει 86 βιβλία και πλήθος γλωσσικών και ιστορικών μελετών.

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Συμβολή Ε.Δ. στην επίτευξη των εθνικών συμφερόντων. Δέουσα σχέση Ε.Δ. με
κράτος και κοινωνία»**

**Ομιλητής : Σαράντος Ι. Καργάκος
Ιστορικός – Συγγραφέας**

ΠΡΟ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**Ελλόγιμο και ερίτιμο ακροατήριο,
Εις πείσμα πολλών, ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!**

Επιτρέψατέ μου προοιμακά, προτού εκθέσω στην ευαισθησία της ακοής σας όσα έχω να πω, να τονίσω – επειδή τα γεωπολιτικά και γεωστρατηγικά σε τέτοιες συνάξεις είναι του συρμού – να σας υπενθυμίσω ότι το αρχαιότερο και μεγαλύτερο σε διάρκεια χρόνου γεωπολιτικό κέντρο ήταν το Μαντείο των Δελφών, που προέβλεψε («είπατε τω βασιλεί [Ιουλιανώ] χαιμαί πέσε δαίδαλος αυλά....») και την πτώση των αρχαίων θεών. Αλλά περί αυτού γράφω στο βιβλίο μου «Μεσόγειος : η υγρή μοίρα της Ελλάδος και της Ευρώπης» (εκδ. Σιδέρης 2009).

Ηθικό Φρόνημα και Ένοπλες Δυνάμεις (Ο ρόλος της Παιδείας)

**«Πρέπει να έχεις μακροπρόθεσμους στόχους, που θα σ'εμποδίζουν να απογοητεύεσαι από τις βραχυπρόθεσμες αποτυχίες»
(Ερρίκος Δ΄ Ναβάρρας)**

Η γεωπολιτική και η γεωστρατηγική, όροι διεθνείς αλλ'ελληνογενείς, που διαμορφώθηκαν σε επιστήμη κατά τη μεταπολεμική – κυρίως – εποχή, είναι εξόχως διδακτικές σπουδές. Προσφέρουν θεωρητικά «πατήματα» για ν'αρχίσει κάποιος τον πόλεμο και επιτήδειους τρόπους για να τον ....χάσει! Οι σπουδές αυτές ακμάζουν κυρίως στις ΗΠΑ, οι οποίες ξέρουν χίλιους τρόπους για να πολεμούν, εκτός από τον τρόπο του να νικούν. Με τη σπουδή της γεωπολιτικής μαθαίνουν να κερδίζουν χρόνο υπέρ του.....αντιπάλου. Δεν υπάρχει σύμμαχος των ΗΠΑ που να μην υπέστη σε δύσκολες στιγμές του την πολιτική του «Είπα – ξείπα». Σας θυμίζω προχειρώς το τι μας είπαν το 1945 για την Μακεδονία και προ ετών τη δήλωση του ακατανόμαστου Κλίντον ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν θ'αναγνωρίσει ποτέ τα Σκόπια σαν Μακεδονία!

Το δίδαγμα για μας τους Έλληνες, οι οποίοι, κατά τον Σολωμό, είμαστε «πάντα ευκολόπιστοι και πάντα προδομένοι» είναι σαφές : στην πολιτική – ιδίως των μεγάλων κρατών – η προδοσία είναι θέμα ημερομηνίας και, φυσικά, κατάλληλης ευκαιρίας. Το μεγάλο πολιτικό λάθος της Ελλάδος είναι ότι ποτέ δεν επρόδωσε σύμμαχο. Όπως είπε ρομαντικά ο Ελευθέριος Βενιζέλος, «Η Ελλάς είναι πολύ μικρή για να διαπράττει μεγάλας προδοσίας». Γι'αυτό υφιστάμεθα τόσες ταπεινώσεις από τη σημερινή Γερμανία.

Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν, στις παρούσες δυσχερείς καταστάσεις; Να προδώσουμε τον ηρωϊκό εαυτό μας και να κάνουμε ευαγγέλιο της υψηλής στρατηγικής και τακτικής μας τα διδάγματα του Μακιαβέλλι; Όχι! Λέω απλώς να επανέλθουμε στον ηρωϊκό εαυτό μας, στο ηρωϊκό ήθος μας που, όσο κι αν είναι παραμερισμένο, εξακολουθεί να υπάρχει, όπως η σπίθα μέσα στη στάχτη. Κάποτε, προ 20ετίας, στη Σχολή Πολέμου του Ναυτικού, έκανα μια διάλεξη περί Μακιαβέλλι κατά το ύφος και το ήθος του Μακιαβέλλι. Κι έγινε, από την αγανάκτηση των αξιωματικών, σεισμός. Αυτό, άλλωστε, ήθελα κι εγώ. Διότι πίστευα και πιστεύω ότι – παρά τα οποιαδήποτε απατηλά φαινόμενα – κατά βάθος ο Έλληνας παραμένει ηρωϊκός. Ο ηρωϊσμός ήταν – και πιστεύω πως είναι – στο ήθος του, στο ιστορικό DNA του. Ο μεγαλύτερος τεχνοκρτικός του 19^{ου} αιώνα, ο Ελβετός Γιάκομπ Μπούρχαρντ, είχε χαρακτηρίσει τον Έλληνα «Αγωνιστή Άνθρωπο». Ο αγώνας, κάθε μορφής, ήταν το πεπρωμένο μας. Και ελπίζω πως θα είναι.

Ωστόσο, δεν μπορώ να μη στιγματίσω την εφαρμοζόμενη εδώ και τέσσαρες – παρά κάτι – δεκαετίες εφαρμοζόμενη πολιτική του αφηρωϊσμού εν ονόματι της περιβόητης «απομυθοποίησης» (το σωστό είναι απομύθευση). Κατεδαφίστηκε το οικοδόμημα της κλασσικής μας παιδείας, συρρικνώθηκε σε επίπεδο αλβανικής η γλωσσική μας παιδεία, εξευτελίστηκε σε βαθμό «κώμικς» η εθνική μας ιστορία, με επιχείρημα τη φράση του Σολωμού : «Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ότι είναι αληθινό». Όπως, παραδείγματος χάριν, ο Ρεπούσειος «συνωστισμός»! Μπορεί βέβαια ο Σολωμός να το είπε αυτό – και είναι αποδεκτό – αλλά μέσα απ'όλο του το έργο βγαίνει πως όλη η βιοθεωρία του μπορεί να συμπυκνωθεί στη φράση : «Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι ηρωϊκό». Αν εγράψαμε κάποιες λαμπρές σελίδες – που δεν είναι λίγες – από την αρχαιότητα μέχρι πρόσφατα, είναι γιατί οι νέοι κάθε γενιάς είχαν πρότυπα ηρωϊκά. Όχι ευτελή ανδράρια και γυναικάρια που μας πλασσάρουν σήμερα τα «μήντια».

Όλα όσα ελέχθησαν μέχρι τώρα έχουν τούτο το νόημα : για ν' αντιμετωπίσουμε τις δυσχερείς καταστάσεις του παρόντος και του μέλλοντος χρειαζόμαστε μια παιδεία εις ηρωϊσμόν. Μια παιδεία που να προπονει ψυχικά το παιδί να πολεμά. «Πολεμώ» στη «γκρικάνικη» διάλεκτο, δηλαδή στην διάλεκτο των Ελλήνων της Κάτω Ιταλίας, σημαίνει εργάζομαι. Άρα, η άσκηση στο «πολεμώ» σημαίνει αποβολή της οκνηρίας και της δειλίας απέναντι σε οποιοδήποτε εχθρό. Με το «πολεμώ» της δουλειάς θα ανορθωθούμε οικονομικά, θα ανορθωθούμε και στρατιωτικά, ώστε να είμαστε έτοιμοι ψυχικά και υλικά να αντιμετωπίσουμε κάθε εξωτερική επιβουλή, αφού ο πόλεμος με άλλα μέσα εδώ και χρόνια μας έχει επιβληθεί. Και τον υφιστάμεθα ηττοπαθώς. Κάνουμε περισσότερα απ'όσα απαιτεί ο εχθρός. Ας περιορισθώ στα τζαμιά των δημάρχων της πρωτεύουσας και της συμπρωτεύουσας.

Ας μην αυταπατώμεθα · ο πόλεμος υπό στρατιωτική μορφή αργά ή γρήγορα θα μας επισκεφθεί. Προάγγελοι είναι κάποια περιστατικά, με τελευταίο θλιβερό συμβάν τη στρατιωτική επιχείρηση του «Ουτσεκά» στις φυλακές Τρικάλων. Έχω ζήσει τρεις καταστάσεις πολέμου και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι ο πόλεμος δεν έχει τίποτε το γοητευτικό. Αλλά δεν τον φοβόμουν, όταν ήξερα ότι η ψυχή του Έλληνα μένει «στητή και ολόρθη», κατά το σολωμιαίο στίχο. Τώρα φοβάμαι, γιατί λόγω κακοπαιδείας και χαυνοπολιτικής ο Έλληνας έχει υπνωτισθεί. Σε περίπτωση μικρού στρατιωτικού ατυχήματος (βλ. Ύμια), πολιτική ηγεσία και λαός, ενδεχομένως και ο στρατός θα χάσουν το ψυχικό τους σθένος, διότι λόγω οικογενειακής, σχολικής και τηλεοπτικής αγωγής η τωρινή γενιά δεν έχει σκληραγωγηθεί ψυχικά. Παρά πάσαν επίφαση παλληκαριάς, τον τόνο στη ζωή μας δεν δίνει το παλληκάρι αλλά ο νταής, ο τραμπούκος, ο «μπρατσάς» που σε περίπτωση πολέμου είναι κατάλληλος για παρασκευή στρατιωτικού πατσά. Όχι για μάχη. Αυτή η ψυχική μαλθακότητα, η

έλλειψη εθνικών στόχων και εθνικού προσανατολισμού είναι η κύρια αιτία του σημερινού μαρασμού. Η κύρια αιτία της αδυναμίας να αντιμετωπίσουμε θετικά και επιθετικά την οικονομική κρίση και την εξωτερική επιβουλή. Έχουμε χάσει το ηθικό μας. Από τα σπλάχνα της ελληνικής κοινωνίας βγαίνει ένας νέος κόσμος που έμαθε να ζει με δανεικά και όχι με ιδανικά.

Τι χρειάζεται για ν' αντιμετωπίσουμε την οικονομική και ηθική κρίση, τον «οργίλο ιμπεριαλισμό», τη μεταφορά τρόμου και τη δράση στα μετόπισθεν των γειτόνων μας και κάποιων εταίρων μας; Ουδέν επιτυγχάνεται, αν δεν υπάρχει μια καθολική ιδεολογία εθνικής περισυλλογής. Ο ελληνικός κόσμος σήμερα, είναι σαν ραγισμένο γυαλί. Ουδέν, επαναλαμβάνω, επιτυγχάνεται χωρίς την τόνωση του εθνικού φρονήματος σε όλο τον κοινωνικό χώρο. Ο εθνομηδενισμός που κυριαρχεί στην παιδεία και στα «μήντια» και περισσότερο στους καλά διαφημισμένους πνευματικούς μας ταγούς είναι η σύγχρονη «Πέμπτη Φάλαγγα» του ελληνισμού. Δεν είναι κακό να λέμε ότι είμαστε οικουμενιστές, αφού, άλλωστε, η ελληνικότητα και η θρησκευτικότητά μας έχουν οικουμενικό βεληνεκές. Αλλά αυτό δεν είναι λόγος να απεμπολήσουμε την εθνική μας ταυτότητα και να ακυρώσουμε τους εθνικούς μας στόχους. Για ν' αγαπήσεις πραγματικά τον κόσμο, πρέπει να αγαπάς πρώτα τη δική σου πατρίδα. Άλλωστε, σε πρώτη σημασία κοσμοπολίτης ήταν αυτός που αποτελούσε κόσμημα για την πόλη του.

Δεν αρνούμαι τη σημασία των συμμαχιών. Αλλ' ο πρώτος και καλύτερος σύμμαχος είναι ο εαυτός μας και το παρελθόν μας. Οι νεκροί μπορεί να μην είναι παρόντες, δεν είναι όμως και απόντες. Ή, μάλλον, δεν πρέπει να είναι απόντες, διότι είναι πηγή θάρρους. «Το θάρρος, είχε πει ο Τσώρτσιλ., είναι η πρώτη αρετή, που αποτελεί προϋπόθεση για όλες τις άλλες». Κάποτε στα σχολεία διδασκόμεθα : «Το θάρρος σώζει». Μπορώ να το πω και διαφορετικά : ο κίνδυνος σώζει. Μια συνεχώς επικρεμάμενη απειλή διώχνει την υπνηλία, τη ραθυμία, την επανάπαυση και προκαλεί την αφύπνιση, την εγρήγορση και την ετοιμότητα. Διώχνει το βολικό «Η Ευρώπη εγγυάται τα σύνορα και την ασφάλειά μας»! Διώχνει το «καλά είμαι εδώ» και προωθεί το «καλά είμαι εκεί και καλύτερα πιο εκεί». Έτσι αποτρέπεται η αποβάλτωση και η αποβλάκωση. Και ο λαός δεν πάνεται στον ύπνο. Ούτε ο στρατός. Χαρακτηριστική περίπτωση ο πόλεμος του '40. Ο λαός λόγω οργής ήταν σε κατάσταση χειροβομβίδας. Οι Ιταλοί τράβηξαν με το ιταμό τελεσίγραφο την περόνη και η χειροβομβίδα έσκασε στα χέρια τους. Αντί να αιφνιδιάσουν, αιφνιδιάστηκαν. Ο Μουσσολίνι μας επιτέθηκε και μας έσπρωξε προς τη δόξα.

Αυτή τη στιγμή στη χώρα μας «υπάρχει εθνικό έλλειμμα τόλμης και αναλήψεως πρωτοβουλιών», όπως θα έλεγε και ο Λίντελ Χάρτ. Υπάρχει αυξανόμενη απροθυμία για θυσίες. Αν, λοιπόν, δεν δώσουμε στη νεολαία μας έναν ηθικό σκοπό, δεν μπορούμε να συγκροτήσουμε ισχυρό στρατό. Θα δημιουργούμε τουριστικό συρφετό. Κατά την προσωπική μου εκτίμηση, τα προβλήματα δεν είναι το πρόβλημα, γιατί προβλήματα πάντα θα υπάρχουν. Το πρόβλημα είναι η λύση του προβλήματος. Συνεπώς, πρόβλημα δεν είναι να βλέπουμε και να ξέρουμε τι γίνεται, κάτι που μπορεί να είναι ορατό και αόρατο. Καλό είναι να γίνονται σχέδια και σχεδιασμοί που όμως είναι αμέσως γνωστοί και γι' αυτό είναι «έπεα πτερόεντα». Το παν είναι να δρας, χωρίς ο αντίπαλος να γνωρίζει πώς δρας ή πώς θα δράσεις μελλοντικά.

Αυτό, όμως, απαιτεί αυξημένη εθνική και ηθική ευαισθησία. Κι αυτό «το της πολιτείας το κρυπτόν», όπως το λέγει ο Θουκυδίδης, έδινε υπεροχή στην αρχαία Σπάρτη, αυτό έδωσε υπεροχή στο Φίλιππο έναντι των Αθηναίων, αυτό μας έδωσε υπεροχή στους πολέμους 1912-1913. Σήμερα διαβάζουμε τις αερολογίες του Νταβούτογλου, αερολογίες που προσφέρονται σαν εκλεκτό έδεσμα στους αεροφάγους, παρότι στις βασικές θέσεις του ο σύγχρονος «Ρεϊζ εφέντης» (έτσι έλεγαν

τον εκάστοτε υπουργό των εξωτερικών του σουλτάνου) αντιγράφει mot à mot το «Μάϊν Κάμπφ» του Χίτλερ! Και πιστεύουμε αφελώς ότι αυτά καθορίζουν την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας. Αλλ' ο Ερντογκάν άλλα πράττει. Η στρατηγική του είναι γραμμένη στο πιο απόκρυφο μέρος της κεφαλής του. Ούτε στα λόγια του ούτε στα κείμενά του, αν και αποφεύγει τις δημοσιεύσεις.

Δεν λέω, καλό είναι εμείς να συζητάμε, να παράγουμε σχέδια, να κατασκευάζουμε «δεξαμενές σκέψεις», αλλ' όλα αυτά, όπως π.χ. τα σημερινά, πάραυτα γίνονται γνωστά. Πρέπει, συνεπώς, να υπάρξει ένα είδος «κονκλαβίου», όπως στο Βατικανό, ένα είδος «ιερού κονσιστερίου», όπως υπήρχε στην Αυτοκρατορία της Κωνσταντινουπόλεως, που αθορύβως και εντελώς μυστικά θα καθορίζει στόχους, θα προσδιορίζει τρόπους και μεθόδους δράσης, θα προφθαίνει βλακώδεις ενέργειες, όπως το φράγμα του Έβρου που κόβει την ορατότητα στους τανκίστες μας, θα προτείνει διαπλάτυνση του Έβρου ώστε να γίνεται απρόσφορος για διάβαση από τα τουρκικά τανκς, θα συλλέγει χρήματα κρυφά ώστε τ' αεροπλάνα μας να έχουν καύσιμα και να μην περιορίζεται το εύρος των αναχαιτίσεων κι ακόμη να οργανώνει – κοντά στον θρησκευτικό – κι έναν στρατιωτικό τουρισμό για τη θωράκιση των συνόρων μας. Όμως αυτό το «κονκλάβιο», πρέπει να γίνει όργανο εθνικό και όχι μεσιτικό γραφείο ξένων υπηρεσιών. Η Ακαδημία μας θα μπορούσε να δώσει το όργανο αυτό, όπως επί 150 χρόνια γινόταν με την Πρωσική Ακαδημία Πολέμου. Οι Σάγχορσε, Γκναϊζενάου, Μπλύχερ, Μόλτκε, Σλίφεν, Μάνσταϊν, Γκουντέριαν και ο πολύς Κλαούζεβιτς και ο υπέρτερός του Φον ντερ Γκολτς δεν βγήκαν από το πουθενά. Ήταν παιδιά μιας συγκεκριμένης παιδείας.

Συνεπώς, πρώτο μέλημά μας είναι να αλλάξουμε την αρρωστημένη παιδεία μας και να την αντικαταστήσουμε με μία εύρωστη παιδεία που θα κάνει ικανά τα παιδιά μας να ανταποκρίνονται προς τη σπαρτιατική αμιλλητήρια φράση «Άμμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες» και προς τον όρκο των αρχαίων Αθηναίων εφήβων : «Την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω». Όταν είχα το ευγενές προνόμιο να διδάσκω σε Έλληνες μαθητές και ανώτερους αξιωματικούς, δεν είχα καμιά δυσκολία να τους θυμίζω τη Ναπολεόντεια αρχή : «S' engager, puis voir» (=πρώτα μπαίνουμε στη μάχη και μετά βλέπουμε). Βέβαια, όλες οι αρχές επιδέχονται τροποποιήσεις και γι' αυτό συμπλήρωνα : «Πρώτα να βλέπουμε και μετά να μπαίνουμε στη μάχη». Αλλ' όταν δεν έχεις διάθεση για μάχη, ακόμη και όραση Λυγκέως να έχεις, τίποτε δεν πρόκειται να κάνεις. Ας θυμηθούμε την πολεμική κωμωδία της Γαλλίας κατά τον Μάιο του 1940.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

1. «Σκληρή εκπαίδευση, εύκολη νίκη» (Σουβάρωφ)
2. «Όποιος κόβει τις αμοιβές του στρατού, κόβει το λαϊκό του στρατού» (Ιωσήφ Στάλιν)
3. «Η ιστορία κάθε πολέμου αρχίζει από κάποια ημέρα ειρήνης» (Ντε Γκώλ)
4. «Ένας στρατός πρέπει να κολυμπάει στο λαό, όπως το ψάρι στο νερό» (Μάο τσε Τουγκ)
5. «Μόνο ένας εύρωστος λαός, μπορεί να δημιουργήσει εύρωστο στρατό» (Σ. Ι. Καργάκος)
6. «Ένας καλός στρατός είναι καρπός μιας καλής παιδείας» (Σ. Ι. Καργάκος)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΝΑ
Αντιστρατήγου ε.α. Στυλιανού Παναγόπουλου
Επιτίμου Α'Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ

Ο Αντιστράτηγος ε.α. Στυλιανός Παναγόπουλος του Χαραλάμπους, εγεννήθη τον Νοέμβριο του 1947 στην Αθήνα, όπου και περάτωσε τις γυμνασιακές του σπουδές.

Εισήλθε στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων (ΣΣΕ), απ'όπου εξήλθε το 1971, ως Ανθυπολοχαγός Πυροβολικού.

Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του εφοίτησε :

- Σε όλα τα προβλεπόμενα σχολεία του όπλου του.
- Στην Ανωτάτη Σχολή Πολέμου.
- Στην Σχολή Εθνικής Αμύνης.
- Στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών «αξιωθείς» του σχετικού πτυχίου το 1983.
- Στη Σχολή Σχεδιάσεως και Διευθύνσεως Επιχειρήσεων του ΝΑΤΟ.

Από της ονομασίας του σε Ανθυπολοχαγό, υπηρέτησε σε όλες τις προβλεπόμενες θέσεις για τον βαθμό του σε Μονάδες Εκστρατείας του Όπλου του.

Υπήρξε Επιτελής σε επίπεδο Μεραρχίας, Γενικού Επιτελείου Στρατού, Τμηματάρχης Σχεδίων του Νατοϊκού Στρατηγείου Νεαπόλεως Ιταλίας και Διευθυντής Επιτελείου του Νατοϊκού Στρατηγείου Ελλάδος.

Ως ανώτατος αξιωματικός διετέλεσε, Επιτελάρχης του Δ'ΣΣ, Διευθυντής Σχεδιάσεως και Επιχειρήσεων του ΓΕΣ, Διευθυντής Α'Κλάδου ΓΕΕΘΑ, Επιτελάρχης του ΓΕΕΘΑ και ως Αντιστράτηγος Διοικητής του Δ'ΣΣ και Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ.

Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του πορείας τιμήθηκε με όλα τα προβλεπόμενα από τη θέση και βαθμό του παράσημα και μετάλλια.

Τέθηκε σε αυτεπάγγελτο αποστρατεία ως ευδοκίμως τερματίσας λόγω τοποθετήσεως νεωτέρου στη θέση του Αρχηγού ΓΕΣ.

Είναι νυμφευμένος και έχει ένα παιδί.

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Οι επιπτώσεις από την υλοποιούμενη Αμυντική Πολιτική από της
μεταπολιτεύσεως και μετά, καθώς και οι αντίστοιχες της οικονομικής κρίσεως
επί της Αμυντικής Ισχύος της χώρας»**

**Ομιλητής : Αντιστράτηγος ε.α. Σ. Παναγόπουλος
Επίτιμος Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα που μου ανατέθηκε είναι ευαίσθητο και δύσκολο και για να παρουσιασθεί η πραγματική κατάσταση στον Αμυντικό Μηχανισμό της χώρας και ιδιαίτερα στις Ένοπλες Δυνάμεις, δεν μπορώ παρά να αποφύγω θεωρητικές προσεγγίσεις και να αναφερθώ σε πραγματικά δεδομένα, που εκ των πραγμάτων θα σας ενοχλήσουν και θα σας προβληματίσουν. Πρόθεσή μου είναι να πω αλήθειες χωρίς ιδιοτέλεια.

Οι Ε. Δ. της πατρίδος μας, αποτελούν κύτταρο της ελληνικής κοινωνίας από την οποία ουδέποτε υπήρξαν αποκομμένες, με συνέπεια εντός αυτών να αποτυπώνονται οι θετικές αλλά και αρνητικές συνθήκες και καταστάσεις που αναπτύσσονται εντός αυτής.

Ιδιαίτερα οι αρνητικές αυτές συνθήκες είναι πολύ έντονες και επικίνδυνες σε περιόδους δύσκολες για την πορεία της πατρίδος και έχουν σοβαρότατες επιπτώσεις στην πειθαρχία και μονολιθικότητα που πρέπει να διαθέτουν οι Ε.Δ. όχι μόνο στην ελληνική πραγματικότητα. Και αυτό συμβαίνει από της δημιουργίας του νέο-ελληνικού κράτους, χωρίς διακοπή μέχρι σήμερα.

Λόγω του περιορισμένου του χρόνου της παρουσιάσεως η αναφορά μου θα αφορά την περίοδο από της μεταπολιτεύσεως και μετά.

Η εισήγησή μου θα ακολουθήσει το προβαλλόμενο περίγραμμα.

Κατάσταση στις Ένοπλες Δυνάμεις αμέσως μετά την μεταπολίτευση

Αμέσως μετά την μεταπολίτευση τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων ευρέθησαν στην χειρότερη δυνατή κατάσταση από πλευράς ηθικού, αφενός διότι έπεσε κατακόρυφα η εκτίμηση που έτρεφε ο λαός δι'αυτές λόγω της επτάχρονης δικτατορίας και της κυπριακής τραγωδίας και αφετέρου διότι ενώ την συγκεκριμένη περίοδο η ισορροπία των δυνάμεων με την Τουρκία ήταν σε καλό επίπεδο και παράλληλα υφίστατο θέληση για νίκη, η Ελλάδα ηττήθηκε χωρίς να πολεμήσει με τα αποτελέσματα της ήττας να μας απασχολούν ακόμη και σήμερα, τριάντα εννέα χρόνια (39) από τον θλιβερό για τα εθνικά μας θέματα Ιούλιο του 1974. Ιδιαίτερα τα αποτελέσματα των εγκληματικών ενεργειών κατά της Κύπρου, από το καθεστώς Ιωαννίδη και περιορισμένης ομάδος αξιωματικών περίξ αυτού και μιας ακατάλληλης στρατιωτικής ηγεσίας, ακόμη προβληματίζουν και βαραίνουν την συνείδηση των στελεχών.

Η έλλειψη λοιπόν της εκτιμήσεως του λαού για τα στελέχη, η οποία ενισχύθηκε και από το μίσος και την ρεβανσιστική ιδεοληψία ορισμένων οι οποίοι έκτοτε προσπαθούν με την υπερβολική εκμετάλλευση του θέματος να αναθεωρήσουν την ιστορία για επίτευξη πολιτικών στόχων, επέτεινε την κατάσταση και πράγμα που ήταν επικίνδυνη για την πορεία τους, αντιμετωπίστηκε από την ηγεσία και τα στελέχη με ισχυρή θέληση και έτσι ένα έτος μετά την μεταπολίτευση, μπορούμε να πούμε ότι, ξεκίνησε η επανάκαμψη του ηθικού με τεράστια θετικά οφέλη για τις Ένοπλες Δυνάμεις και το Έθνος, παράλληλα με την ισχυρή πολιτική βούληση για αποκατάσταση των δημοκρατικών θεσμών και διασφάλιση της πορείας των Ενόπλων Δυνάμεων ως παράγοντος Ασφαλείας και Εθνικής Ισχύος.

Προς τούτο απαιτήθηκε, οι πρωτεργάτες της 21^{ης} Απριλίου να καταδικασθούν εις θάνατον μετά από δίκη (η ποινή μετατράπηκε σε ισόβια), αριθμός αξιωματικών να αποταχθεί, ενώ αρκετοί αποστρατεύθηκαν σταδιακά, ώστε αφ' ενός το αίσθημα δικαίου του λαού να ικανοποιηθεί και αφ' ετέρου να παύσει να υπάρχει στα στελέχη οιαδήποτε σκέψη ή πρόθεση επαναλήψεως τέτοιων καταστάσεων. Παράλληλα η υλοποίηση του από το Σύνταγμα προβλεπομένου πολιτικού ελέγχου επί των Ενόπλων Δυνάμεων διασφάλισε και διασφαλίζει την λειτουργία αυτών σύμφωνα με αυτό και τους σχετικούς Νόμους.

Οι εξελίξεις αυτές, σ' ότι αφορά στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων είχαν την θετική συνέπεια αυτά να κατανοήσουν, (διότι ενημερώθηκαν), τις αρνητικές συνέπειες της δικτατορικής περιόδου και να συνειδητοποιήσουν ότι δεν έχουν κανένα λόγο να εμπλέκονται στην πολιτική ζωή της χώρας και ότι πρέπει να παραμείνουν σταθεροί και με πίστη στην αποστολή τους.

Παρά το ότι η εκτίμηση του μείζονος τμήματος του λαού έχει αποκατασταθεί και δεν υφίσταται περίπτωση τώρα και στο ορατό μέλλον να δημιουργηθούν συνθήκες εκτροπής από τις Ένοπλες Δυνάμεις σε βάρος των δημοκρατικών μας θεσμών, κατά καιρούς και για μικροπολιτικές σκοπιμότητες, επαναφέρονται τέτοιες κατηγορίες που εκθέτουν τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό. Π.χ. η προσπάθεια δικαιολογήσεως στο εξωτερικό της προτάσεως δημοψηφίσματος για το ευρώ τον Νοέμβριο του 2011, όταν προβλήθηκε η περίπτωση πραξικοπήματος από αυτές (μόνο στο εσωτερικό, διότι οι έξω το είχαν κατανοήσει) και για να γίνει αυτό πιστευτό αποστρατεύθηκε το σύνολο της Στρατιωτικής Ηγεσίας με παράνομο τρόπο, καθόσον η κυβέρνηση δεν είχε την δεδηλωμένη και τελούσε υπό παραίτηση.

Στα πλαίσια μάλιστα της διαρκούς προσπάθειας ελέγχου των κομματικών μηχανισμών μέσα στις Ένοπλες Δυνάμεις, πέραν του φαινομένου διακηρύξεων, σε συγκεκριμένες περιόδους για ανάγκη αποχουντοποίησης, υφίσταται και μία άλλη προσπάθεια από εκείνους που εμφορούνται από ιδιόμορφες ιδεοληψίες, οι οποίοι συνεχώς βάζουν κατά του στρατιωτικού πνεύματος το οποίο πρέπει να διαθέτει το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, δηλαδή μιας εκ των Στρατιωτικών Αρετών που πρέπει να το κοσμούν και η οποία αναφέρεται στην τήρηση του όρκου, των κανονισμών και νόμων που διέπουν την λειτουργία του στρατεύματος, την πίστη στην νόμιμη εξουσία και προσήλωση στην εκτέλεση της αποστολής που έχει ανατεθεί, στην διαρκή προσπάθεια επαυξήσεως της επιχειρησιακής ετοιμότητας και στον σεβασμό των στρατιωτικών παραδόσεων.

Μιας που ανέφερα περί των Στρατιωτικών Αρετών, να θυμηθούμε ότι οι υπόλοιπες είναι η Φιλοπατρία, η Ανδρεία, η Καρτερία και η Πειθαρχία. Στόχος των λειψωμένων είναι να τρωθεί το ηθικό και να δημιουργηθεί εντός των Ενόπλων Δυνάμεων αμφισβήτηση, με ότι δυσμενές αυτό συνεπάγεται.

Προβλέψεις της Πολιτικής Εθνικής Αμύνης για τις Ένοπλες Δυνάμεις

Η Αμυντική Πολιτική, ανήκει στον σκληρό πυρήνα της Εθνικής Στρατηγικής, μαζί με την Εξωτερική Πολιτική, την οποία και υποστηρίζει.

Ομοίως η Εθνική Ισχύς βασίζεται τόσο στην Αμυντική Ισχύ όσο και στην Οικονομική.

Μιλώντας για Εθνική Στρατηγική νοούμε : «Την τέχνη και την επιστήμη της αναπτύξεως και χρησιμοποίησεως της διπλωματικής, οικονομικής, πληροφοριακής, κοινωνικής και στρατιωτικής ισχύος ενός έθνους, κατά τη διάρκεια ειρήνης, κρίσεως και πολέμου, για τη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων μέσω των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών που η ίδια καθορίζει. Η Εθνική Στρατηγική υλοποιείται μέσω των πολιτικών που η κυβέρνηση εφαρμόζει και οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με αυτήν».

Στην πατρίδα μας κείμενο γραπτό και θεσμικά εγκεκριμένο για την Εθνική Στρατηγική δεν υφίσταται. Δεν υπάρχει ο χρόνος για να εξηγήσω τους λόγους και τι θετικά αποτελέσματα θα είχε αυτό για το έθνος και ότι η Εθνική Στρατηγική δεν είναι δυνατόν να υποκατασταθεί από τις προγραμματικές δηλώσεις της εκάστοτε κυβερνήσεως.

Το μόνο κείμενο, θεσμικό, που αφορά τον αμυντικό μηχανισμό της χώρας και τις Ένοπλες Δυνάμεις, είναι η Πολιτική Εθνικής Αμύνης, που ουσιαστικά προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις της Εξωτερικής Πολιτικής, αλλά αναλυτικά τις αποστολές και τα έργα των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και τις κατευθύνσεις αναπτύξεως της ισχύος και των δυνατοτήτων τους.

Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής, όπως υπαγορεύεται από την Πολιτική Εθνικής Αμύνης, οι Ένοπλες Δυνάμεις έχουν αναλάβει να υλοποιούν τους παρακάτω Εθνικούς Στόχους ή Αντικειμενικούς Στόχους, όπως :

- α. Διαφύλαξη της Ειρήνης.
- β. Διατήρηση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας και της ανεξαρτησίας αυτής, καθώς και την εν γένει ασφάλεια του ελληνικού λαού, από οιαδήποτε απειλή.
- γ. Διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων και προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, όπως αυτά καθορίζονται από το Σύνταγμα, τις Διεθνείς Συνθήκες, Συμβάσεις και τη διεθνή πρακτική.
- δ. Ασφάλεια του Κυπριακού Ελληνισμού και υποστήριξη της δικαίας επιλύσεως του Εθνικού θέματος. Ομοίως μέριμνα για την ασφάλεια και ευημερία των ελληνικών μειονοτήτων στο εξωτερικό.
- ε. Έντονη και κυρίαρχη παρουσία στις περιοχές γεωπολιτικού ενδιαφέροντος, παράλληλα με την προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας-φιλίας και συνεργασίας στα Βαλκάνια, Υπερκαυκασία, Μέση Ανατολή, Βόρειο Αφρική, Ανατολική Μεσόγειο και Αδριατική.
- στ. Διασφάλιση της ισορροπίας δυνάμεων στην προαναφερόμενη περιοχή.
- ζ. Μεγιστοποίηση των ωφελημάτων που απορρέουν από την συμμετοχή της Ελλάδος σε διεθνείς οργανισμούς ΟΗΕ, ΝΑΤΟ, ΕΕ και ΟΑΣΕ.
- η. Ανάδειξη των Ενόπλων Δυνάμεων ως θεμελιώδους παράγοντα Εθνικής Ισχύος, ικανών να διασφαλίσουν την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και τα εθνικά συμφέροντα, να ανταποκρίνονται στις ειρηνευτικές αποστολές στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών και συμμαχιών που συμμετέχει η χώρα και τέλος, να συμβάλουν ενεργά στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της χώρας.
- θ. Ο σεβασμός και η ενίσχυση της στρατιωτικής παραδόσεως των Ε.Δ.

Όπως βλέπετε, η Πολιτεία αναθέτει στις Ένοπλες Δυνάμεις έργα και αποστολές που είναι απολύτως απαραίτητες για την προαγωγή των Εθνικών Συμφερόντων, για την αντιμετώπιση της μόνιμης και ορατής απειλής που προέρχεται από την Τουρκία, η οποία έχει διατάξει τις δυνάμεις της έναντι Θράκης και Αιγαίου επιθετικά, με δυνατότητα εκτοξεύσεως κυρίας ενεργείας εντός 36 ωρών, για την αντιμετώπιση των αλυτρωτικών διαθέσεων ορισμένων βορείων γειτόνων, καθώς επίσης και λόγω της σημαντικής γεωπολιτικής θέσεως της Ελλάδος, δηλαδή την γεωστρατηγική και γεωοικονομική της θέση.

Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας των Ενόπλων Δυνάμεων

Τα της λειτουργίας των Ε.Δ. καθορίζονται από νομικό πλαίσιο που εξασφαλίζει τον πολιτικό έλεγχο αυτών. Επιτρέψτε μου επιγραμματικά να αναφέρω:

α. Το Σύνταγμα της χώρας του 1975, όπως ισχύει σήμερα τροποποιηθέν τρεις φορές (1986, 2001 και 2006), προβλέπει για τις Ένοπλες Δυνάμεις μεταξύ των άλλων:

(1)Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας, των οποίων την Διοίκηση ασκεί η κυβέρνηση (άρθ. 45).

(2)Απαγορεύονται απολύτως οι οιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις (άρθ. 29).

β. Ο νόμος που εξειδικεύει κατά κάποιο τρόπο την συνταγματική πρόβλεψη για τις Ένοπλες Δυνάμεις είναι ο 2992/1995 όπως τροποποιήθηκε το 2002 από τον Ν.2984 και το 2010 από τον 3883. Σύμφωνα με αυτόν :

(1)Η ευθύνη για την άμυνα της χώρας ανήκει στην κυβέρνηση που καθορίζει την Πολιτική Εθνικής Αμύνης δια του ΚΥΣΕΑ.

(2)Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή της ΠΕΑ ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Αμύνης.

(3)Τη Διοίκηση και τον έλεγχο των Ε.Δ. ασκεί η κυβέρνηση δια του ΥΕΘΑ.

γ. Ο νόμος 3883/2010 «περί εξελίξεως των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων κ.λ.π.» καθώς και ο νόμος 2292/1995 καθορίζουν ότι :

(1)Όλοι οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί κρίνονται από τα κατά τον νόμο προβλεπόμενα συμβούλια κρίσεων των Κλάδων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να απονέμει σ'αυτούς τους βαθμούς.

(2)Οι Αρχηγοί ΓΕΕΘΑ και Γενικών Επιτελείων (Γ.Ε.) των Κλάδων επιλέγονται από το ΚΥΣΕΑ, μετά από πρόταση του αρμοδίου Υπουργού.

δ. Τα της λειτουργίας, ελέγχου, πειθαρχίας των Κλάδων ρυθμίζουν Στρατιωτικοί Κανονισμοί που έχουν επικυρωθεί με Προεδρικά Διατάγματα. Κρίνω σκόπιμο να αναφέρω τρεις βασικές προβλέψεις του ΣΚ 20-1 :

(1)Οι Ένοπλες Δυνάμεις ανήκουν στο Έθνος. Κάθε στρατιωτικός μπορεί να έχει τις δικές του πολιτικές πεποιθήσεις, τηρώντας όμως στα πλαίσια της υπηρεσίας αυστηρή ουδετερότητα. Η πολιτική δραστηριότητα απαγορεύεται.

(2)Οι κληρωτοί που έχουν ενταχθεί και υπηρετούν στο Στράτευμα αναστέλλουν την όποια πολιτική και συνδικαλιστική δραστηριότητά τους.

(3)Οι στρατιωτικοί έχουν δυνατότητα να εκφράζουν τις απόψεις τους, δημοσιεύοντας κείμενα μόνο επιστημονικού, πολιτιστικού ή λογοτεχνικού περιεχομένου, μη δυνάμενοι να κάνουν δηλώσεις στα ΜΜΕ χωρίς άδεια του ΥΕΘΑ.

ε. Περαιτέρω το θεσμικό πλαίσιο συμπληρώνεται και με άλλους νόμους περί Στρατεύσεως, Προμηθειών, Οικονομικού ελέγχου, κλπ., με τις οδηγίες για την Σχεδίαση των Δυνάμεων, τα Προγράμματα Εξοπλισμών, την Πολιτική Εθνικής Αμύνης, την Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική, τις Κατευθύνσεις Αμυντικής Σχεδιάσεως και την Στρατιωτική Αξιολόγηση Καταστάσεως στα πλαίσια του Εθνικού

Αμυντικού Σχεδιασμού. Η επανεξέταση των θεμάτων αυτών πρέπει να γίνεται ανά πενταετία αλλά εδώ και εννέα (9) έτη δεν έχει γίνει τίποτε.

Πολιτικές παρεμβάσεις – Τρόπος υλοποίησης των Θεσμικών Διαδικασιών

Θα έλεγε κανείς ότι το θεσμικό πλαίσιο παρέχει όλα τα εχέγγυα για την προαγωγή των στόχων της Εθνικής Αμυντικής Πολιτικής. Τα εχέγγυα αυτά ενισχύονται από την γνώση, φιλοτιμία και εργατικότητα του στρατιωτικού προσωπικού, πλην όμως τα αποτελέσματα είναι πενιχρά ή αρνητικά από την πολιτική ή το ορθότερο την μικροπολιτική τακτική που υλοποιούν οι κυβερνήσεις και κύρια οι εκάστοτε Υπουργοί Εθνικής Αμύνης που πρώτιστα αποβλέπουν στην κομματικοποίηση των Ενόπλων Δυνάμεων προς όφελος της κυβερνώσης παρατάξεως και στην ψηφοθηρία. Τα φαινόμενα αυτά έχουν λάβει έντονο χαρακτήρα την τελευταία δεκαετία, ενώ στον χώρο έχουν μπει και κόμματα της αντιπολιτεύσεως, μείζονος και ελάσσονος, τα οποία μέσω ορισμένου αριθμού στελεχών υιοθετούν πρακτικές που αντίκεινται στην βασική αρχή ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις ανήκουν στο Έθνος και ότι η πειθαρχία είναι η θεμελιώδης βάση λειτουργίας τους.

Βέβαια για να είμεθα ειλικρινείς, στο έργο αυτό δεν είναι μόνοι τους οι πολιτικοί ιθύνοντες, καθόσον όπως στο ταγκό χρειάζονται δύο, έτσι συμβαίνει και εδώ. Το ζευγάρι συμπληρώνεται από στελέχη εν ενεργεία ή αποστρατεία τα οποία είναι έντονα κομματικοποιημένα και τα οποία πρώτιστα εργάζονται για την πολιτική ιδεολογία τους. Αυτά ανήκουν σε δύο κατηγορίες:

Η πρώτη από χαμηλού επαγγελματισμού στελέχη που για την επιβίωσή τους γίνονται αυλικοί σε πολιτικές αυλές και γραφεία.

Η δεύτερη από καλής επαγγελματικής καταρτίσεως στελέχη με εγκληματικές φιλοδοξίες από πλευράς ήθους και αξιοπρέπειας ανδρικής και στρατιωτικής.

Τα στελέχη αυτά είναι λίγα, οι δυνατότητες όμως που αποκτούν προσκολλούμενα στην πολιτική εξουσία είναι μεγάλες και έτσι έστω και ελάχιστοι επιφέρουν τεράστια ζημία στον χώρο, δημιουργώντας προβλήματα στο ηθικό και τις ηθικές αξίες ενώ παρουσιάζουν μία άσχημη εικόνα για τις Ένοπλες Δυνάμεις καθόσον φαίνεται ότι βραβεύεται η αναξιοκρατία και επιβάλλεται η αναξιοπιστία. Τα στελέχη αυτά είναι – τουλάχιστον κατ' εμέ- επίορκα.

Πως όμως αποδεικνύεται η πρακτική της εκάστοτε Πολιτικής Ηγεσίας σε βάρος των Ενόπλων Δυνάμεων;

- Με την κατάργηση της κλειστής θητείας του Αρχηγού του ΓΕΕΘΑ και Γ.Ε., ώστε να καθίσταται όμηρος η εκάστοτε Στρατιωτική Ηγεσία των μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων. (Τροποποίηση του ν.2292/95 τον Ιούλιο του 2004).
- Την συμμετοχή του Α/ΓΕΕΘΑ στο ΚΥΣΕΑ χωρίς ψήφο (Ιούλιος 2004 έως Αύγουστος 2012).
- Την παρέμβαση στις κρίσεις των Στρατιωτικών, Ναυτικών, Αεροπορικών Συμβουλίων των Κλάδων, κυρίως για ανωτέρους ή ανωτάτους αξιωματικούς, κατά τρόπο προκλητικό και καταστροφικό (με την συνδρομή των αυλικών που προανέφερα) κατά παράβαση του θεσμικού πλαισίου και τους νόμους. Το αυτό ισχύει για τις μεταθέσεις τοποθέτησεως του προσωπικού.
- Την μη προώθηση Νέας Δομής των Δυνάμεων, που παραμένουν στην μορφή που ίσχυε πριν το 1990 σ'ότι αφορά Σχηματισμούς και Μονάδες Εσωτερικού, Μάχης και Διοικητικής Μερίμνης, ενώ οι πόροι του ανθρωπίνου δυναμικού και οι οικονομικοί έχουν μειωθεί δραματικά. Το θέμα απετέλεσε λόγο αποστρατείας Αρχηγού Κλάδου πρόσφατα, ο οποίος πίεζε για λύση, πλην

όμως αυτό δεν συνέφερε την Πολιτική Ηγεσία λόγω των αντιδράσεων κυρίως τοπικών παραγόντων (Βουλευτών, Μητροπολιτών, Πολιτευτών, Περιφερειάρχων, Δημάρχων κ.λ.π.).

Πρόσφατα, 24 Απριλίου 2013, ο ΥΕΘΑ, πιεζόμενος τόσο από ημερήσια διαταγή αποχωρούντος Αρχηγού ΓΕΣ και από σχετικά δημοσιεύματα, προέβει σε ανακοίνωση για τη νέα Δομή Δυνάμεων των Κλάδων. Επί της ανακοινωθείσης Δομής έχω να παρατηρήσω τα εξής :

α. Αυτή δεν είναι τολμηρή όσο θα έπρεπε, καθόσον η τροποποίηση του νόμου 3883/2010 επί του αντιστοίχου 2292/1995 περί Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, λόγω διατυπώσεως δημιουργεί ασάφειες, επιφέρει δυαρχία σε κάθε Κλάδο και απαιτείται κατά περίπτωση νομική ερμηνεία.

β. Ενώ η προτεινόμενη νέα Δομή δεν επιφέρει μείωση της επιχειρησιακής ισχύος του Στρατού Ξηράς, το αντίθετο συμβαίνει στο Π.Ν και Π.Α.

γ. Εξαιρέθηκε από τη νέα Δομή το συμμάζεμα των Δνσεων του ΥΠΕΘΑ, το οποίο διαθέτει πλήθος Δνσεων άνευ λόγου και προσωπικό από υπεράριθμους μετακλητούς ή αποσπασμένους υπαλλήλους. Το όργανο αυτό είναι διάδοχος του ΕΠΥΕΘΑ που δημιουργήθηκε το 1995 και ακολουθεί την θλιβερή παράδοση σε θέματα παρεμβάσεων, διαπλοκής, διαφθοράς και εκμαυλισμού, ενώ ο νοσφισμός εξουσίας με την ανοχή του εκάστοτε ΥΕΘΑ από μετακλητούς υπαλλήλους, διευθυντάς του πολιτικού και στρατιωτικού γραφείου του, ακόμη και διευθυντές πολιτικών κομμάτων, είναι χαρακτηριστική.

Περαιτέρω οι Πολιτικές Ηγεσίες, σε μια πλειοδοσία επί της μείωσης του χρόνου θητείας των κληρωτών οπλιτών, στέρησαν από τις Ε.Δ. το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό με συνέπεια την αναιμική επάνδρωση των Μονάδων και την μη παραγωγή εκπαιδευμένης εφεδρείας λόγω του μικρού χρόνου θητείας σε συνδυασμό με τις λειτουργικές ανάγκες των Μονάδων και την υπογεννητικότητα των Ελλήνων. Στόχος η ψηφοθηρία που δεν ευοδώθηκε καθόσον αυτοί που ενήργησαν κατ'αυτόν τον τρόπο έχασαν τις εκλογές του 2004 και 2009, αφήνοντας όμως τραγικά και επικίνδυνα κενά στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Ομοίως με τις ευνοιοκρατικές μεθοδεύσεις (τοποθετήσεις, μετατάξεις, μεταθέσεις) των κληρωτών θητείας, αλλά και τις διαρκείς αλλαγές στον νόμο περί Στρατεύσεως έχουν υποβαθμίσει τον θεσμό της θητείας και τον έχουν απαξιώσει κατά τρόπο επικίνδυνο.

Η πρόσληψη των επαγγελματιών οπλιτών, αφενός δεν κάλυψε τα κενά που δημιούργησε η μείωση της θητείας και αφετέρου φόρτωσε στον προϋπολογισμό του Υπουργείου 400 εκατομμύρια ετησίως. Περαιτέρω και ενώ ο νόμος της προσλήψεως των ΕΠΟΠ προέβλεπε επτά έτη υπηρεσίας, με τον ν.3883/Σεπ. 2010 αυτοί μονιμοποιούνται και τελικά θα αξιωματικοποιηθούν από το παράθυρο. Το ερώτημα είναι τι θα κάνουν οι Ένοπλες Δυνάμεις, χιλιάδες υπερήλικες υπαξιωματικούς και ακατάλληλους αξιωματικούς, ενώ τα κενά που υφίστανται είναι σε στρατιώτες.

Πέραν όμως αυτού η δημιουργία γηρασμένου στρατού φαίνεται ότι δεν απασχολεί κανέναν, καθόσον σήμερα ο μέσος όρος ηλικίας των ΕΠΟΠ ανέρχεται στα 32 έτη (25.000 ΕΠΟΠ) των δε ΕΜΘ (περί τους 10.000) στα 41 έτη. Πρέπει δε να αναφέρω ότι με την πρακτική αυτή συμβαίνει κάτι τελείως παράδοξο και αντι-οικονομικό, καθόσον ενώ η πίττα των αποζημιώσεων τείνει συνεχώς μειούμενη, αυξάνεται ο αριθμός αυτών που πρέπει να αποζημιωθούν και όταν αποστρατευθούν να συνταξιοδοτηθούν από το κράτος. Δηλαδή εν μέσω ενός οικονομικού Αρμαγεδώνα

υιοθετούνται οι αυτές πρακτικές που έφεραν τον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα στην σημερινή θλιβερή κατάσταση.

Ήδη όπως προανέφερα τα κενά είναι τεράστια αρκεί να αναφέρω ότι σήμερα στον Στρατό Ξηράς με θεσμοθετημένη οροφή 93.500 προσωπικού και με βάση την υπηρετούσα δύναμη, η διαφορά είναι -25.000.

Οι δανειστές μέσω ορισμένων Μανδαρίνων τους, έχουν επέμβει και στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων, ζητώντας μείωση του αριθμού των αξιωματικών (που ήδη υλοποιείται με την μείωση του αριθμού των μαθητών των ΑΣΕΙ από το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 κατά 30%) και προτείνουν παράλληλα την κατάργηση του θεσμού της θητείας. Πρέπει να γνωρίζουμε εν προκειμένω ότι 60.000 κληρωτοί κοστίζουν 200.000.000 ευρώ, ενώ ισάριθμος αριθμός ΕΠΟΠ 1.100 δις ευρώ. Έστω ότι η πατρίδα έχει την οικονομική δυνατότητα να καλύψει το ποσό αυτό, τι θα συμβεί όμως στην περίπτωση γενικής κινητοποίησης του αμυντικού μηχανισμού της χώρας και απαιτηθεί η επιστράτευση του συνόλου της εκπαιδευμένης εφεδρείας, ύψους 240.000 ανδρών; Από πού αυτή θα ευρεθεί, όταν τέτοια εκπαιδευμένη δεν θα υπάρχει; Η λύση της επιστρατεύσεως των συμπαθεστάτων προσκόπων ή λυκόπουλων μάλλον ως μαύρο ανέκδοτο ακούγεται. Αλλά εδώ υποκρύπτεται από την πρόταση των δανειστών η προσπάθεια επιβολής νέων οροφών στις Ένοπλες Δυνάμεις, κατά τα Ολλανδικά ή Δανέζικα πρότυπα, δηλαδή συνολική οροφή των Κλάδων όχι μεγαλύτερη των 45-50.000.

Ο πρόσφατος ψηφισθείς νόμος 3883/2010 «περί ιεραρχίας και εξελίξεως των στελεχών των Ε.Δ. κ.λ.π.» επιτείνει τα προβλήματα που υπήρχαν καθόσον :

α. Δεκοποιεί τις Ε.Δ. μεταφέροντας εντός αυτών διαδικασίες γραφειοκρατικές, συνθήκες νομικίστικες, Πειθαρχικό Δίκαιο κ.λ.π. που μόνο στον κατεστραμμένο δημόσιο τομέα συναντούμε.

β. Διατηρεί τον ευτελισμό των βαθμών και επιφέρει περαιτέρω αναξιοκρατία και αναξιοπιστία.

γ. Επιτρέπει την επαναφορά αποστράτων στην ενέργεια με τεράστιο αρνητικό αντίκτυπο στο εσωτερικό των Ενόπλων Δυνάμεων.

δ. Επιτρέπει την μαζική επανάκριση αποστράτων με στόχο την ανωτατοποίηση των βαθμών τους, μέσω διαδικασιών ηθικά επιληψίμων, που και αυτές έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

ε. Εφαρμόζει ένα νόθο σύστημα διοικήσεως των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, που ήδη προκαλεί σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία αυτών.

στ. Δεν προωθεί την διακλαδικότητα.

Ένας άλλος τομέας που η υλοποίηση ή το ορθότερον η μη υλοποίηση ορθής πολιτικής για τις Ένοπλες Δυνάμεις δημιουργεί σοβαρά προβλήματα είναι ότι μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου σύμφωνα με την οποία τα εν ενεργεία στελέχη δύνανται να δημιουργούν Ενώσεις ή Συνδέσμους καθαρά επιστημονικού χαρακτήρα, αντί να συνταχθεί νόμος που να ρυθμίζει το θέμα αυτό, δεν έχει γίνει τίποτε απολύτως, παρά το ότι ο προσφάτως αποστρατευθείς Α/ΓΕΣ είχε υποβάλει σχετικό προσχέδιο. Αποτέλεσμα να ξεφυτρώνουν ανεξέλεγκτα τέτοιες Ενώσεις ή Σύνδεσμοι, με σαφή πολιτικό προσανατολισμό και αντίστοιχη στήριξη, οι οποίοι και διαγωνίζονται για το πώς θα μοιάσουν με την ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ και τους συνδικαλιστές της, ενώ ήδη παρουσιάζουν στοιχεία ακτιβισμού. Ομοίως το αυτό συμβαίνει και με ορισμένες Ενώσεις Ιδιωτικού Δικαίου Αποστράτων. Δεν θέλω να είμαι μάντης κακών, αλλά είναι βέβαιο ότι αν δεν ληφθούν αποφάσεις σχετικά με τα θέματα αυτά

θα ξαναζήσουμε τα θλιβερά γεγονότα σε βάρος των ανασυγκροτούμενων Ενόπλων Δυνάμεων της περιόδου 1941-1944 στην Μέση Ανατολή.

Πολιτικές εκτροπές υπάρχουν ακόμη και στα πλαίσια της Στρατηγικής, δεδομένου ότι η εκάστοτε πολιτική ηγεσία αποφεύγει να δει το εφικτό του πιθανού αντίπαλου, αλλά σκέπτεται και ενεργεί με βάση το επιθυμητό της. Δηλαδή για ακατανόητους λόγους αυτές οι Πολιτικές Ηγεσίες δεν βλέπουν τις πραγματικές δυνατότητες που υπάρχουν και τις προθέσεις που διατυπώνονται από τον πιθανό αντίπαλο, εν προκειμένω την Τουρκία, αλλά υποβαθμίζουν τον κίνδυνο εκτρεπόμενες σε νεολογισμούς που δεν έχουν καμία σχέση με την λογική. Παράδειγμα, η ΑΠΟΤΡΟΠΗ που είναι κύριο έργο και ΑΠΟΣΤΟΛΗ των Ε.Δ. έγινε ΔΟΓΜΑ, το θερμό επεισόδιο έγινε ΣΗΜΙΑΚΟ και ως λύση στις προκλήσεις δημιουργήθηκε ο όρος ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ, δηλαδή υποχωρητικότητα. Για τους περιεργούς σολκισμούς που προανέφερα μου έρχεται στο νου μία ρήση του Θουκυδίδη : «ΤΟ ΔΕ ΣΟΦΡΟΝ ΤΟΥ ΑΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΣΧΗΜΑ». Υπόψη στην διεθνή βιβλιογραφία τέτοιοι ορισμοί δεν υπάρχουν.

Η Στρατιωτική Σκέψη δεν υποστηρίζεται ούτε υιοθετείται σε πολλές περιπτώσεις καθόσον οι πολιτικές ηγεσίες τις σχετικές προτάσεις είτε δεν τις κατανοούν, είτε αδιαφορούν ασχολούμενες με την καθημερινή διαχείριση, είτε δεν τους συμφέρει πολιτικά.

Στρατιωτική Σκέψη είναι : Η με Στρατιωτικό Πνεύμα, στοχαστική ανάλυση των παραμέτρων που διέπουν την σχεδίαση, διεύθυνση και διεξαγωγή του πολέμου σε Στρατηγικό, Επιχειρησιακό και Τακτικό επίπεδο σε συνδυασμό με τις επιστημονικές ή τεχνολογικές εξελίξεις. (Η τεχνολογική επανάσταση στα στρατιωτικά θέματα – R.M.A), με σκοπό την υιοθέτηση μεθόδων ή πρακτικών ή τακτικών για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Δυνάμεων και στα τρία επίπεδα, για την πληρέστερη εκτέλεση των ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ, επίτευξη των καθοριζόμενων ΑΝΣΚ με οικονομία (Ανθρωπίνου Δυναμικού, Μέσων και Οικονομικών Πόρων).

Ευτυχώς βέβαια διότι στην περίπτωση την Ελληνική το τίμημα το πληρώνουν οι Στρατιωτικές Ηγεσίες που αποστρατεύονται πρόωρα απλώς και δεν συμβαίνει αυτό που έγινε στην Σοβιετική Ένωση όταν το 1937 επί Στάλιν, εκτελέστηκαν πάνω από 4.000 στελέχη του Κόκκινου Στρατού με την κατηγορία ότι ήσαν προσηλωμένα στην Τσαρική Ρωσία, ενώ στην πραγματικότητα επρόκειτο για μία ελίτ φωτισμένων αξιωματικών υπό τους Alexander Andreyevich, Mikhail Frunze, Mikhail Tukhachevsky, Nikolai Varfolomeey και Vladimir Triandafilloy, που εμβάθυνε την Στρατιωτική Σκέψη οδηγηθείσα στην έννοια της «ΒΑΘΕΙΑΣ ΜΑΧΗΣ» αρχή που ακολούθησε πιστά εν συνεχεία ο Κόκκινος Στρατός και ισχύει ακόμη. Ταυτόχρονα μεταξύ των δύο επιπέδων πολέμου ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ και ΤΑΚΤΙΚΟ, επενόησαν και το ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ.

Χειρότερο από όλα τα παραπάνω, είναι η προσπάθεια εξαπατήσεως του ελληνικού λαού από τις Πολιτικές Ηγεσίες μέσω επικοινωνιακών πρακτικών δια των οποίων προβάλλονται δραστηριότητες που πάντα εγένοντο, χωρίς να απαιτείται η προβολή τους, εορτών-τελετών-γενεθλίων άνευ λόγου και αιτίας, απλώς δια να δείχνουμε ότι κάτι θετικό συμβαίνει και έτσι να κρύβονται κάτω από το «χαλί» τα πραγματικά προβλήματα. Οι πρακτικές αυτές έχουν επηρεάσει και ορισμένες Στρατιωτικές Ηγεσίες οι οποίες δοθείσης της ευκαιρίας, ενεργούν κατά τον αυτό απαράδεκτο τρόπο. Ίσως πολλοί δεν έχουν καταλάβει ότι οι Ε.Δ. δεν είναι Show τηλεοπτικό ή πασαρέλα μετά κορδέλας.

Όλες οι παραπάνω πρακτικές έχουν μεγάλο αντίκτυπο στο προσωπικό των Ε.Δ. στο οποίο δημιουργούνται προβληματισμοί σ'ότι αφορά την αξιοκρατία, την νομιμότητα των ενεργειών, τον τρόπο υποστηρίξεως του αμυντικού μηχανισμού, την

ύπαρξη, ή όχι, αγάπης και σεβασμού προς τις Ένοπλες Δυνάμεις, την αξιοπιστία του συστήματος και το κατά πόσον αντιλαμβάνονται οι ιθύνοντες την αναγκαιότητα του μηχανισμού των Ε.Δ. Αυτά έχουν το δικό τους μερίδιο στον αρνητικό επηρεασμό του ηθικού του προσωπικού, καθόσον οι εκτροπές που προανέφερα είναι ανήθικες, αντιπαραγωγικές και θα μπορούσε να πει κάποιος, που ρέπει στην συνομοσιολογία, και ύποπτες, αν και προσωπικά προτιμώ το «πρακτικές ανοήτων και αδαών».

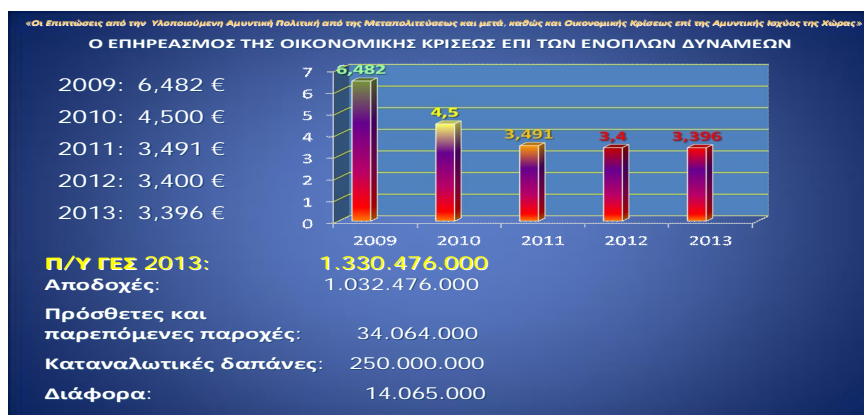
Ο Επηρεασμός της Οικονομικής Κρίσεως επί των Ενόπλων Δυνάμεων

«ΕΣΤΙΝ ΠΟΛΕΜΟΣ ΟΥΧ ΟΠΛΩΝ ΑΛΛΑ ΔΑΠΑΝΗΣ»

Η κρίση που βιώνει η πατρίδα επηρεάζει όλους τους τομείς λειτουργίας της και οπωσδήποτε και τον Αμυντικό Μηχανισμό της. Η διαφορά όμως είναι ότι ο Τομέας της Αμύνης επηρεάζεται δυσανάλογα σε σχέση με άλλους, τείνοντας να καταστρέψει την Αμυντική Ισχύ της χώρας και τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Η Ελλάδα από το 2005 κήρυξε μονομερή αφοπλισμό με συνέπεια να έχει ανατραπεί πλήρως η ισορροπία δυνάμεων σε βάρος της Ελλάδος, κύρια στους τομείς του ΠΝ της ΠΑ και των Πολλαπλασιαστών Ισχύος (Η/Π, Επιτήρηση, Δορυφορικά Συστήματα Επικοινωνιών και Επισκοπήσεως της Γης, Κυβερνοπόλεμος και Πληροφοριακές Επιχειρήσεις, Δυνατότητες της Εγχωρίου Αμυντικής Βιομηχανίας κ.α.). Το Εξοπλιστικό Πρόγραμμα της περιόδου 1996-2006, που είχε ως στόχο και την κάλυψη του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, δεν παρήγαγε τα αποτελέσματα που έπρεπε, λόγω των διαδικασιών που επέβαλαν οι Πολιτικές Ηγεσίες και η αδιαφορία που επεδείχθη στην ορθή εκτέλεση αυτών την περίοδο 2006 έως και σήμερα. Αποτέλεσμα σήμερα να έχουμε Σύγχρονα Άρματα Μάχης χωρίς πυρομαχικά, Συστήματα Αυτοπροστασίας Α/φών να μην φέρονται επ'αυτών λόγω προβλημάτων, σύγχρονα υποβρύχια S-214, πλην του αδίκως λαιδορηθέντος «Παπανικολή» να σαπίζουν στις σχάρες του Σκαραμαγκά, Μεταγωγικά Α/φη να έχουν προβλήματα αποδοχής, προπληρωμένα Ε/Π εφόδου να αναζητούνται, Πλοία Επιφανείας πολεμικά με δυνατότητες Α/Α περιοχής να μην έχουν αποκτηθεί, καθώς επίσης και Α/φη Αεροπορικής Υπεροχής και άλλα, ενώ πλέον των 160 εκατ.ευρώ Α.Ω. κινδυνεύουν να απωλεσθούν.

Με την έναρξη της οικονομικής κρίσεως, οι Πολιτικές Ηγεσίες προσπάθησαν να στοχοποιήσουν την Άμυνα ως κύρια υπεύθυνη για το χρέος και το έλλειμμα, επιτιθέμενες στις Ένοπλες Δυνάμεις μέσω κατευθυνομένων ΜΜΕ. Ποία είναι όμως η αλήθεια;

Επίδραση Οικονομικής Κρίσεως επί Ε.Δ.

Το έτος 2010 το ΑΕΠ της χώρας ήταν 200 δις ευρώ, το δημόσιο χρέος 328 δις ευρώ, ενώ από το 1998-2010 οι συνολικές αμυντικές δαπάνες ετησίως και κατά μέσο όρο δεν υπερέβησαν το 3% του ΑΕΠ, με τις εξοπλιστικές δαπάνες να μην έχουν υπερβεί, την αυτή περίοδο, τα 23 δις ευρώ, ήτοι το 7,8% του δημοσίου χρέους. Ερώτημα, για το υπόλοιπο 92,2% ποίος ήταν ο υπεύθυνος;

Με απόφαση του Υπουργείου Αμύνης, ο αμυντικός προϋπολογισμός από 6,482 δις ευρώ έφθασε το 2013 σε 3,396 δις διαμορφωθείς όπως παρακάτω :

2009 :	6,482 δις ευρώ
2010 :	4,500 δις ευρώ
2011 :	3,491 δις ευρώ
2012 :	3,400 δις ευρώ
2013 :	3,396 δις ευρώ

Ήτοι συνολική μείωση γύρω στο 50%.

Για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα θα παρουσιάσω τον Πίνακα Κατανομής του Προϋπολογισμού για το ΓΕΣ με βάση την προαναφερθείσα πρόβλεψη προϋπολογισμού για το έτος 2013 ήτοι των 3,396 δις ευρώ.

Συνολικός Προϋπολογισμός ΓΕΣ	: 1.330.605.000 ευρώ που κατανέμονται :
Αποδοχές	: 1.032.476.000
Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές	: 34.064.000
Καταναλωτικές δαπάνες	: 250.000.000
Διάφορα	: 14.065.000

Δηλαδή το ΓΕΣ για αποστολές εξωτερικού, εκπαίδευση, τροφοδοσία, ασκήσεις, καύσιμα, ανταλλακτικά, συντήρηση, κατασκευές, ΔΕΗ, ύδρευση, περίθαλψη, οργάνωση εδάφους κ.λ.π. έχει δυνατότητα μέχρι 250 εκατ. Ευρώ για ένα Στρατό 93.500, 1.500 αρμάτων, 2.500 ΤΟΜΠ, 900 πυροβόλων, Μονάδων υψηλής τεχνολογίας (ραντάρ, Ε/Π, Μονάδες Κ/Β, ηλεκτρονικό υλικό).

Μόνο ένας άνθρωπος με μαγικές ικανότητες με βάση την πρόβλεψη αυτή, δύναται να καλύψει τις απαιτήσεις και ανάγκες αυτές.

Τα προβλήματα που δημιουργεί η δραματική μείωση του προϋπολογισμού Αμύνης δύναται να τα συνοψίσω στις παρακάτω κατηγορίες :

α. Στις περικοπές των αποζημιώσεων των στελεχών, που με τα νέα μέτρα καθίστανται οι πλέον κακοπληρωμένοι και αδικημένοι έναντι όλων στην χώρα, καθόσον δεν είναι μόνο η μείωση της μηνιαίας αποζημιώσεώς τους κατά 40% αλλά και η κατάργηση των πάγιων οδοιπορικών που αντικαθιστούν ένα μέρος των υπερωριακών απασχολήσεών τους (υπερωρίες, 24ωρες υπηρεσίες, ασκήσεις). Εάν λάβει κανείς υπόψη τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις, τις ανά διατία και τετραετία μεταθέσεις τους κ.λ.π. πώς θα ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι; Τι ηθικό θα έχουν όταν και οι δύο οικογένειές τους πάσχουν, ενώ παράλληλα γνωρίζουν τι τύχη τους επιφυλάσσεται με την αποστρατεία τους, όταν ήδη η σύνταξη του Α/ΓΕΕΘΑ δεν υπερβαίνει τα 1.350 ευρώ;

β. Την έλλειψη πιστώσεων για την συντήρηση μέσων, απόκτηση ανταλλακτικών κ.λ.π. κατάσταση που επηρεάζει άμεσα και καίρια την διαθεσιμότητα των κύριων επιχειρησιακών μέσων, με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα που –επιπλέον- επιβάλλει μείωση επιχειρησιακών Μονάδων με κόστος στην ισορροπία δυνάμεων.

γ. Τον περιορισμό των επιχειρησιακών εκπαιδεύσεων και ασκήσεων, λόγω ελλείψεως πιστώσεων για καύσιμα, πυρομαχικά, συντήρηση, αποζημιώσεις

στελεχών, δραματική μείωση των εκπαιδύσεων εφεδρείας, με δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των δυνάμεων.

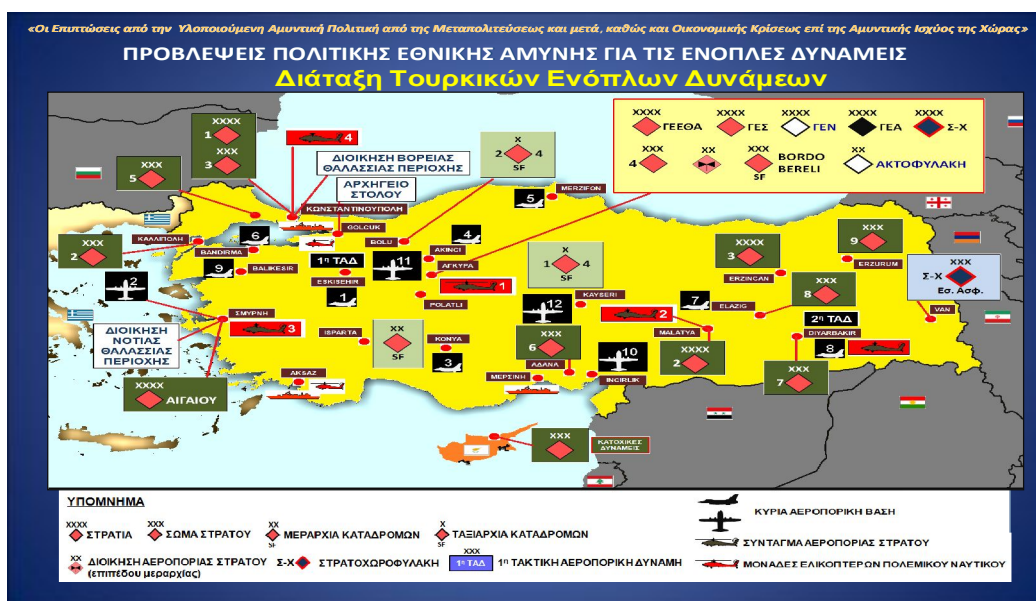
δ. Τον περιορισμό της δραστηριότητας για επίδειξη ισχύος όπως ασκήσεις παρουσίας προβολής, στιβαρή αντίδραση σε προκλήσεις ώστε η αποτροπή να είναι αξιόπιστη, επίδειξη σημαίας και διαρκή παρουσία στις περιοχές εθνικού ενδιαφέροντος.

ε. Την καταστροφή των Αμυντικών Βιομηχανιών, με απώλεια τεχνογνωσίας και μόνιμη εξάρτηση της χώρας για το σύνολο του υλικού που διαθέτουν οι ΕΔ από πηγές εξωτερικού. (Συνέπεια είναι η δημιουργία στον αντίπαλο πεποιθήσεως υπεροχής και νίκης).

Στο χώρο της Άμυνας στο πρόσφατο παρελθόν υπήρξαν υπερβολές οι οποίες εξέτρεψαν τους στόχους της αμυντικής προσπάθειας για επάρκεια και ισχυροποίηση του αμυντικού μηχανισμού, με κύρια ευθύνη της Πολιτικής Ηγεσίας και σε πολλές περιπτώσεις με τη σιωπηλή στάση της φυσικής, στα πλαίσια όμως μιας κοινωνίας και ενός κράτους που τα ανέχεται και σε πολλές περιπτώσεις τα επέβαλε. Έπρεπε εκ των πραγμάτων να υπάρχει εξορθολογισμός αλλά εδώ έχουμε μία μοναδική επιβεβαίωση της θεωρίας του εκκρεμούς με βαρύτατες συνέπειες για την Αμυντική Ισχύ της χώρας.

Οι Επιπτώσεις

Τόσο η έλλειψη της θεσμικής λειτουργίας στο χώρο των ΕΔ όσο και τα δημοσιονομικά μέτρα, στα πλαίσια της αντιμετώπισης της κρίσεως στην οποία έχει περιέλθει η χώρα, επηρεάζουν αρνητικά τον Αμυντικό Μηχανισμό. Η έλλειψη θεσμικής λειτουργίας επηρεάζει κύρια την αξιοπιστία του συστήματος, την αξιοκρατία μέσα στις ΕΔ και θίγει το ηθικό του προσωπικού αρνητικά. Τα δημοσιονομικά μέτρα επηρεάζουν ομοίως το ηθικό και σε συνδυασμό με την λειψανδρία την επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των ΕΔ και κύρια την ΑΠΟΤΡΟΠΗ που πρέπει αυτές να αποπνέουν ως κύρια ΑΠΟΣΤΟΛΗ τους. Οι ξένοι έχουν ήδη αντιληφθεί την κατάστασή μας.

Διάταξη Τουρκικών Ε.Δ.

Υπόψη εδώ και τρία χρόνια στην «ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟ» που εκδίδει το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ) της Τουρκίας, η Ελλάδα δεν παρουσιάζεται ως κύρια απειλή. Μην νομίζετε ότι αυτό έγινε διότι επέτυχε η εξωτερική πολιτική του ΥΠΕΞ Δρ Αχμέτ Νταβούτογλου, δηλαδή η πολιτική των «Μηδενικών Προβλημάτων», διότι ουδέν πρόβλημα έχει επιλυθεί, απλώς πλέον δεν μας υπολογίζουν. Έτσι οι προκλήσεις είναι λεκτικές, οι δραστηριότητες των ΤΕΔ περιορισμένες και επιλεκτικές, ενώ το κύριο έργο υπονομεύσεως έχει αναληφθεί από την ΜΙΤ η οποία έχει βρει εύκολο πεδίο δράσεως. Και πριν αλλά και ιδιαίτερα τώρα η Τουρκία έχει διαπιστώσει ότι είμεθα πείσιμοι και μέσω της διαδικασίας που με θρησκευτική ευλάβεια ακολουθεί έχει επιτύχει πολλά περισσότερα απ'ότι μία κλιμάκωση των κρίσεων θα της απέδιδε, όπως αποδεικνύεται από την κρίση του 1987 στο τέλος της οποίας δεχθήκαμε ότι πέραν της αιγιαλίτιδος ζώνης ουδείς θα προβαίνει σε υποθαλάσσιες έρευνες στο Αιγαίο, ή την κρίση των Ιμίων, όπου επέτυχε ουδετεροποίηση του εδάφους των δύο μικρονησίδων, στηρίζοντας έτσι και τη θεωρία των γκρίζων ζωνών.

Αυτά συμβαίνουν λόγω της υποχωρητικότητάς μας, η οποία εδράζεται σε μία ψυχολογική φοβία της πολιτικής ηγεσίας εν γένει, στην οποία σήμερα έχει προστεθεί η αδυναμία της Οικονομικής Ισχύος, η οποία αποτελεί βραχίονα υλοποίησης εξωτερικής πολιτικής, παράλληλα με τα προβλήματα της Αμυντικής Μηχανής της πατρίδος μας.

Συνέπεια των συνθηκών αυτών είναι στη Θράκη η Τουρκία μέσω του Προξενείου της να αλωνίζει, οι διερευνητικές επαφές να έχουν τελματώσει, ο Ενιαίος Αμυντικός Χώρος Ελλάδος-Κύπρου που κάλυπτε και την ΑΟΖ που δικαιούμεθα στην Ανατολική Μεσόγειο, να έχει απεμποληθεί, με την νέο-οθωμανική Τουρκία ενισχυμένη οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά να παίζει μόνη της στην περιοχή, σε χώρες μάλιστα στις οποίες η πατρίδα μας είχε θετικές παρακαταθήκες, παρουσιάζοντας εαυτήν ως περιφερειακή δύναμη.

Εν προκειμένω επιτρέψατέ μου να σας θυμίσω ότι ο Π. Κονδύλης, ένας στοχαστής που μας έφυγε νωρίς είχε πει πριν 23 χρόνια με το ξέσπασμα της Βαλκανικής κρίσεως ότι : «Οποιος θέλει να ασκήσει τελεσφόρα Εθνική Πολιτική, σε αναγκαστικά ευρύτατους χώρους πλέον, πρέπει πέραν και πριν από την εύστοχη σύλληψη των γενικών καταστάσεων και την διπλωματική ικανότητα να διαθέτει ακμαία εθνική οντότητα αποτυπωμένη σε ένα πολυδιάστατο πλέγμα κοινωνικών, οικονομικών, στρατιωτικών και ψυχολογικών παραγόντων. Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι αν η Ελλάδα συγκέντρωνε σε υψηλό βαθμό τους παράγοντες αυτούς σε μόνιμη βάση και προτού ξεσπάσει η γενικευμένη κρίση στην περιοχή (Βαλκάνια), θα ασκούσε διαφορετική ακτινοβολία και θα είχε μεγαλύτερες δυνατότητες να επηρεάσει εξελίξεις».

Αυτό ισχύει απόλυτα και σήμερα.

Προτάσεις

Σήμερα (αν όχι εχθές) οι ιθύνοντες της διαμορφώσεως των πολιτικών στην χώρα μας θα πρέπει να απαντήσουν εάν απαιτείται η ύπαρξη Αμυντικού Μηχανισμού στην χώρα μας και εάν η απάντηση είναι θετική να κάνουν τα πάντα για την προστασία του και την ενίσχυσή του, δηλαδή :

- Να σταματήσουν οι πολιτικές παρεμβάσεις και εκτροπές εντός των ΕΔ ώστε να αποκατασταθεί η αξιοπιστία, η αξιοκρατία και η πειθαρχία.

- Να επιβάλουν την θεσμική λειτουργία των ΕΔ, όπως αυτή έχει περιγραφεί από το Σύνταγμα, τους Νόμους, τα Προεδρικά Διατάγματα και τις λοιπές Υπουργικές ή Κανονιστικές Διατάξεις.
- Να ενισχύσουν τις ΕΔ με το απαραίτητο προσωπικό και να εφαρμόσουν Δομή Δυνάμεων ευέλικτη και σύγχρονη που να εξοικονομεί προσωπικό χωρίς την μείωση της Επιχειρησιακής Ισχύος.
- Να ανατραπεί άμεσα η νομοθεσία που οδηγεί τις ΕΔ σε μορφή Δημόσιας Υπηρεσίας ή ΔΕΚΟ.
- Να διασφαλισθούν για τις ΕΔ οι πιστώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιοπρεπή διαβίωση των στελεχών, την συντήρηση των επιχειρησιακών και μη μέσων με τα οποία επιχειρούν αυτές, την εκπαίδευση και λειτουργία τους.

Προσωπικά θεωρώ ότι αυτά που μόλις προανέφερα συνοπτικά και ομαδοποιημένα είναι τα ελάχιστα που η Πολιτεία και ο πολιτικός κόσμος πρέπει να πράξουν άμεσα, ώστε η Αμυντική Ισχύς να ενισχυθεί και η ΑΠΟΤΡΟΠΗ που πρέπει οι ΕΔ να αποπνέουν να διασφαλισθεί.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι δεδομένο ότι οι μικροπολιτικές πρακτικές που επιβάλλονται μέσα στις ΕΔ σε συνδυασμό με την αποτροπή της θεσμικής λειτουργίας τους και της λαιωρίας τους από πολιτικές ή και κοινωνικές ιδεοληψίες, αγγυλώσεις κ.λ.π. παράλληλα με τα βαριά οικονομικά μέτρα που αντιμετωπίζουν, έχουν βαρύτατο τίμημα σ'ότι αφορά την Αμυντική Ισχύ, καθόσον Αμυντική Ισχύς οριοθετημένη από μικροπολιτικές και μη θεσμικές διαδικασίες και από υπέρμετρα δυσμενή οικονομικά μέτρα, δεν δύναται να εκπληρώσει την αποστολή της.

Σε μια περίοδο που η χρεωκοπία της χώρας μας δεν είναι κυρίαρχα οικονομική αλλά και χρεωστάσιο αρχών, θεσμών, αξιών, ήθους, παιδείας, πολιτισμού, πατριωτισμού και πρώτιστα πολιτικής, το μείζον των στελεχών των ΕΔ παρά τα προβλήματα και τις αντιξοότητες μάχεται νυχθημερόν πιστό στην αποστολή και τον όρκο του, για να διασφαλίσει αυτό που είναι ζητούμενο από τις ΕΔ κάθε χώρας παγκόσμια, την Επιχειρησιακή Ετοιμότητα και Αμυντική Ικανότητά των. Εύχομαι το συντομότερο δυνατόν να βοηθηθούν από εκείνους που έχουν την κύρια ευθύνη δι'αυτό, έχοντας πάντα την εκτίμηση και την αγάπη του λαού μας, υπέρ του οποίου και του έθνους υπάρχουν και μόνον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Αναμνήσεις από τη διαδρομή ενός Στρατηγού, του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Ζούκα, Επιτίμου Διοικητού Γ' Σώματος Στρατού
- «Ελληνική Εθνική Στρατηγική», του Αντιναυάρχου ε.α. Γρηγορίου Δεμέστιχα Π.Ν., Επιτίμου Αρχηγού Στόλου
- «Πλανητική Πολιτική μετά τον Ψυχρό Πόλεμο», του Παναγιώτη Κονδύλη
- «Σύνταγμα της Ελλάδος»
- Νόμος 2292/1995
- Νόμος 3883/2010
- Εκθέσεις Εκτελέσεως Προϋπολογισμού Υπουργείου Οικονομικών από 1998 έως 2010
- Εθνικός Προϋπολογισμός 2013 Υπουργείου Οικονομικών

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

**Αναστασίου Ροζολή
Προέδρου ΣΕΚΠΥ**

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964.

Το 1986 αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με ειδίκευση στην Οικονομική Ανάλυση.

Υπηρέτησε τη θητεία του στον Ε.Σ. το διάστημα 10/1986-7/1988.

Εργάζεται από το 1988 στον τομέα της Εγχώριας Ιδιωτικής Αμυντικής Βιομηχανίας και σήμερα είναι Διευθύνων Σύμβουλος της ΑΚΜΩΝ ΑΕ, Ελληνικής εταιρείας παραγωγής ηλεκτρονικών απαρτίων για αμυντικές εφαρμογές.

Συμμετέχει στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελλήνων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικών (ΣΕΚΠΥ) από το 2010 και είναι εκλεγμένος Πρόεδρος του Συνδέσμου από το 2012.

Γνωρίζει Αγγλικά Γαλλικά και βασικά Γερμανικά.

Είναι παντρεμένος και έχει τρία παιδιά.

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Η Ανάπτυξη της Αμυντικής Βιομηχανίας και Τεχνολογίας ως μοχλός εξόδου
από την οικονομική κρίση»**

**Ομιλητής : Αναστάσιος Ροζολής
Πρόεδρος ΔΣ/ΣΕΚΠΥ**

Κυρίες και Κύριοι,

Θα ήθελα καταρχάς να ευχαριστήσω τους διοργανωτές της ημερίδας για την ευκαιρία που δίνουν στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία να παρουσιάσει τις θέσεις της και να προτείνει λύσεις ανάπτυξης και προοπτικής.

Ονομάζομαι Τάσος Ροζολής και είμαι πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΚΠΥ (Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού) και Δνων Σύμβουλος της ΑΚΜΩΝ ΑΕ εταιρείας κατασκευής καλωδιομορφών και ηλεκτρονικών απαρτίων αμυντικών συστημάτων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΕΚΠΥ

Ο ΣΕΚΠΥ είναι ο μη κερδοσκοπικός Σύνδεσμος των Ελλήνων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού. Μέλη μας είναι περισσότερες από 100 εταιρείες κυρίως ιδιωτικές ΜΜΕ στις οποίες απασχολούνται περίπου 12.000 εργαζόμενοι. Στόχος μας είναι η υποστήριξη και ανάπτυξη της ΕΑΒΙ.

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΕΑΒΙ)**

Υπάρχει αμυντική βιομηχανία στην Ελλάδα ?

Ο αστικός μύθος που θέλει την Ελλάδα να μην παράγει τίποτα στην περίπτωση της ΕΑΒΙ επαναλαμβάνεται ενισχυμένος.

Δυστυχώς η κοινωνία μας εθίζεται σε μία λογική αδυναμίας και ανημπορίας και ως εκ τούτου γίνεται πιο ευεπίφορη σε λογικές υποχώρησης και παραίτησης.

Η απάντηση μας όμως είναι ότι υπάρχει ΕΑΒΙ και μάλιστα με σημαντικές δυνατότητες πολλές εκ των οποίων βρίσκονται σήμερα σε κατάσταση χειμερίας νάρκης.

Τα παρακάτω παραδείγματα επιβεβαιώνουν τα λεγόμενα μας :

Στα ναυπηγεία της χώρας ναυπηγούνται τα πιο σύγχρονα συμβατικά υποβρύχια παγκοσμίως. Επαναλαμβάνω τα πιο σύγχρονα μη πυρηνικά υποβρύχια.

Βεβαίως δεν είναι Ελληνικής σχεδίασης αλλά είναι γνωστό ότι σε αυτού του επιπέδου οπλικά συστήματα χρειάζεται υψηλή τεχνολογική δυνατότητα για να προβεί ακόμα και σε μικρές εργασίες στην περίπτωση μας δε, μιλάμε για ολική συναρμολόγηση εγχωρίως.

Η αεροπορική βιομηχανία της χώρας έχει να επιδείξει αντίστοιχες εργασίες για μαχητικά αεροσκάφη τελευταίας γενιάς καθώς και για πολλούς τύπους στρατιωτικών και πολιτικών μεταφορικών αεροσκαφών.

Εγχώρια δε, συναρμολογήθηκε και κατασκευάστηκε μεγάλο μέρος του νέου άρματος μάχης του ΕΣ που είναι από τα πλέον προηγμένα στον κόσμο.

Προϊόντα της εγχώριας βιομηχανίας εκρηκτικών εξάγονται σε αρκετές χώρες, τελευταία μάλιστα υπάρχει σοβαρό ενδιαφέρον από αμερικανική εταιρεία για αγορά σημαντικών ποσοτήτων.

Εδώ και χρόνια έχει αναπτυχθεί μια σημαντική βιομηχανική υποδομή στην παραγωγή απαρτίων για ερπυστριοφόρα των ΕΔ (απάρτια ερπυστριών), ηλεκτρονικών και οπτικών μέσων αλλά και υλικών ατομικής ασφάλειας (κράνη κέβλαρ-αλεξίσφαιρα γιλέκα)

Πόσες χώρες μπορούν να ισχυριστούν ότι έχουν αντίστοιχες δυνατότητες ;

Προβλήματα Εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας

Πλέον των αναγραφομένων στις διαφάνειες που σας παρουσιάζω, κατά το παρελθόν λόγω και του ότι σε μεγάλο ποσοστό η ΕΑΒΙ ήταν κρατική, αντιμετώπισε τα ίδια προβλήματα με τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα όπως υπεράριθμο μη εξειδικευμένο προσωπικό, κομματικές διοικήσεις, λάθος στρατηγικές και διασπάθιση δημοσίου χρήματος κλπ.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι σήμερα όλες οι μονάδες της κρατικής ΕΑΒΙ να είναι ουσιαστικά χρεωκοπημένες και να τελούν υπό πώληση.

Η δε ιδιωτική ΕΑΒΙ δεν μπόρεσε και λόγω μικρού μεγέθους των εταιρειών που την απαρτίζουν αλλά και όλων των παραπάνω λόγων να αναπτυχθεί ανάλογα με τα κονδύλια που δαπανήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια σε εξοπλισμούς.

Ουσιαστικός επιβαρυντικός παράγοντας ήταν ότι ενώ δόθηκε κάποιο βάρος στην επίτευξη υψηλών ποσοστών Ε.Π.Α. και Α.Ω. ,δεν υπήρξε πρόνοια μόνιμης και μακρόχρονης συνεργασίας μεταξύ των ξένων προμηθευτών και της ΕΑΒΙ.

Δηλαδή ενώ η ΕΑΒΙ (κρατική και ιδιωτική) συμμετείχε με ικανοποιητικά ποσοστά στην κατασκευή των υπό προμήθεια οπλικών συστημάτων, αυτή η συμμετοχή αφορούσε μόνο τα Ελληνικά συστήματα και όχι μια μακροχρόνια συνεργασία με τους ξένους οίκους για συγκεκριμένα υποσυστήματα που να αφορά την παγκόσμια αγορά.

Έτσι ενώ μπορεί να κατασκευάσαμε για παράδειγμα όλα τα καλώδια του Ελληνικού άρματος δεν συνεχίστηκε η συνεργασία αυτή ούτε για ένα καλώδιο για άρματα άλλων χωρών.

Το αποτέλεσμα είναι καταστροφικό για την ΕΑΒΙ γιατί μετά την κορύφωση των εργασιών ερχόταν ο ξαφνικός θάνατος.

Όπως λέμε στο χώρο μας οι εργαζόμενοι δεν μπαίνουν στη κατάλυξη αλλά απολύονται, οι εταιρείες κλείνουν και χάνεται η πανάκριβα και πολύ δύσκολα αποκτημένη αμυντική τεχνογνωσία.

Ιδιαιτερότητα της ΕΑΒΙ

Βασική ιδιαιτερότητα είναι ότι δεν παράγουμε τελικά προϊόντα (άρματα, αεροσκάφη κλπ). Μήπως όμως αυτό δεν είναι μειονέκτημα ;

Σήμερα μπορούμε να απαντήσουμε ότι έχει πια αποδειχθεί ότι για μια χώρα σαν τη δική μας όσον αφορά το μέγεθος και τη γεωστρατηγική τοποθέτηση, η καλύτερη λύση είναι :

α. Να χρησιμοποιεί τα πιο σύγχρονα συστήματα της αγοράς διεθνώς , τα οποία αναπτύσσουν πολύ μεγαλύτερες χώρες, ξεδεύοντας τεράστια ποσά και να ρίχνει το βάρος όσον αφορά την EABI στην συμπαραγωγή και υποστήριξη των συστημάτων αυτών.

Έτσι και καλύπτει με το καλύτερο τρόπο τις αμυντικές της ανάγκες παίζοντας και το χαρτί της διπλωματίας των εξοπλισμών, αλλά εξασφαλίζει και την κρισιμότητα ασφάλεια εφοδιασμού των Ε.Δ.

β. Όσον αφορά την ανάπτυξη τελικού προϊόντος, πρέπει να υπάρξει πολύ προσεκτικός σχεδιασμός και να επικεντρωθεί η προσπάθεια σε συγκεκριμένους τομείς όπου και ρεαλιστικά μπορεί να υπάρχει θετικό αποτέλεσμα αλλά και που θα εξασφαλίζεται ότι τα προϊόντα αυτά θα μπορέσουν να προωθηθούν και σε άλλες χώρες ώστε το εγχείρημα αυτό να είναι βιώσιμο.

Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην EABI

Σε περιπτώσεις οικονομικών κρίσεων που δεν συνοδεύονται από πολεμικές ή έκρυθμες καταστάσεις εσωτερικής ασφάλειας, τότε οι κοινωνίες επικεντρώνονται σε θέματα που αγγίζουν τον κόσμο άμεσα. Τέτοια θέματα προτεραιότητας είναι η ανεργία , οι απολύσεις, η μείωση μισθών, κλπ.

Θέματα όπως η Εξωτερική Πολιτική, η Άμυνα η, η Προστασία του Περιβάλλοντος μπαίνουν σε δεύτερη και τρίτη μοίρα στην κοινωνική άρα και στην πολιτική ατζέντα.

Στη χώρα μας δε, όπου οι εξοπλιστικές δαπάνες έχουν συνδεθεί άρρηκτα στο συλλογικό υποσυνείδητο με διαπλοκή, διαφθορά και σπατάλη, η οποιαδήποτε αναφορά και μόνο, ακόμα και σε τομείς όπως η συντήρηση, η εκπαίδευση κλπ σε σχέση με τα οπικά συστήματα είναι απαγορευμένη. Λόγω των παραπάνω η επίπτωση στη χρηματοδότηση της EABI από τον κρατικό προϋπολογισμό είναι δραματική.

Θα ρωτούσε λοιπόν κάποιος , δηλαδή τι ζητάτε ;

Την ώρα που ματώνει η κοινωνία να κάνουμε εξοπλιστικές δαπάνες ;

Η απάντηση είναι ξεκάθαρα όχι. Και το όχι αυτό οφείλεται στη διαπίστωση ότι παρ'όλες τις εξοπλιστικές δαπάνες του παρελθόντος το αποτέλεσμα δεν ήταν το αναμενόμενο για την EABI.

Προτάσεις εξόδου απο το σημερινό αδιέξοδο

Προτάσεις χρηματοδότησης

Υπάρχουν σήμερα πόροι από άλλες πηγές εκτός εθνικού προϋπολογισμού διαθέσιμοι για την EABI ;

Βεβαίως και μάλιστα μένουν ανεκμετάλλευτοι :

α. Πόροι απο τα Α.Ω.

Η εκτίμηση του Συνδέσμου με βάση τα στοιχεία που μας παρασχέθηκαν από το ΥΕΘΑ είναι ότι περίπου 300-500 εκ. € θα μπορούσαν να διατεθούν μέσω της αξιοποίησης κονδυλίων από τις ληγμένες συμβάσεις Α.Ω. αλλά και από κάποιες από τις «ενεργές» οι οποίες έχουν σοβαρότατα προβλήματα υλοποίησης.

Από το 2010 που ψηφίστηκε το σχετικό άρθρο, έχουν περάσει 3 χρόνια και 5 υπουργοί άμυνας και ακόμα δεν έχει εκδοθεί η σχετική Υ.Α. που θα επέτρεπε την άμεση αξιοποίηση των πόρων αυτών υπέρ της EABI και των Ε.Δ.

β. Ευρωπαϊκά προγράμματα-Διεθνείς οργανισμοί

Η Ε.Ε. βλέποντας την πανευρωπαϊκή συρρίκνωση της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας λόγω της οικονομικής κρίσης που μαστίζει όλες τις χώρες, προβλέπει ότι στο πολύ κοντινό μέλλον η Ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία δεν θα μπορεί να υποστηρίξει τους στόχους και τις επιδιώξεις της Ευρωπαϊκής Εξωτερικής Πολιτικής και Άμυνας. Έτσι αποφάσισε να παρέμβει δυναμικά χρηματοδοτώντας σχετικά αμυντικά προγράμματα.

Η συμμετοχή της χώρας μας σε πολλούς διεθνείς οργανισμούς (ΕΕ, NATO, EDA, ESA, FRONTEX, ΟΗΕ κλπ) της ανοίγει διάπλατα τις πόρτες για συμμετοχή σε πολυεθνικά αναπτυξιακά προγράμματα.

Στοιχείο σοβαρού προβληματισμού αποτελεί το ότι για να έχει το δικαίωμα η ΕΑΒΙ να συμμετέχει στα προγράμματα αυτά, απαιτείται υποχρεωτικά η ουσιαστική συμμετοχή και εκπροσώπηση από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, κάτι που μέχρι σήμερα δεν γίνεται.

Προτάσεις Διαρθρωτικού χαρακτήρα

α. Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική

Με βάση τον νέο νόμο περί αμυντικών προμηθειών 3978 του 2011, ο οποίος είναι σε πλήρη εναρμόνιση με την κοινοτική οδηγία 81/2009, η μοναδική δυνατότητα υποστήριξης της ΕΑΒΙ προβλέπεται μέσα από την Εθνική Αμυντική Στρατηγική, άρθρο 3 του νόμου, όπου αναφέρει μεταξύ άλλων :

« Για λόγους προστασίας ουσιοδών συμφερόντων της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού των ΕΔ καθώς και για την κάλυψη αναγκών σε περιόδους κρίσης το ΥΕΘΑ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μιας εγχώριας τεχνολογικής βιομηχανικής βάσης .....

Οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις καθώς και τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των παραπάνω στόχων καθορίζονται στο πλαίσιο της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και της Εθνικής Στρατιωτικής Στρατηγικής από την Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική.»

Ο νόμος ψηφίστηκε το 2011 και ακόμα δεν έχει καθοριστεί η ΕΑΒΣ.

β. Τήρηση και εφαρμογή των Νόμων

Για την κατάσταση παραδείγματος χάριν στον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα της χώρας , το πρόβλημα δεν έγκειται στα κονδύλια αλλά στο ρόλο του κράτους το οποίο πρέπει επιτέλους να παίξει το ρόλο του και να φροντίσει να εφαρμόζονται οι Νόμοι του.

Δεν μπορεί σε προσωπικές επαφές με ανθρώπους του εφοπλιστικού χώρου να μας εκμυστηρεύονται ότι παίρνουν μαζί τους το απαραίτητο τεχνικό προσωπικό από την Ελλάδα και μεταβαίνουν για επισκευές κλπ των πλοίων τους στην γειτονική Κων/λη διότι εκεί επικρατούν συνθήκες εργασιακής ειρήνης και νομιμότητας και ως εκ τούτου δεν κινδυνεύουν να υποστούν τεράστιες ζημίες από την καθυστέρηση λόγω καταλήψεων, στάσεων εργασίας κλπ.

Λόγοι για τους οποίους η ανάπτυξη της ΕΑΒΙ αποτελεί μοχλό ανάπτυξης της Εθνικής οικονομίας

Ο βασικός λόγος που η ανάπτυξη της ΕΑΒΙ αποτελεί μοχλό της ανάπτυξης της Εθνικής Οικονομίας είναι ότι η ΕΑΒΙ υποστηρίζει την Εθνική Άμυνα χωρίς την οποία

δεν μπορεί να υπάρξει Εθνική Ασφάλεια η οποία είναι απαραίτητη για να υπάρξει ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας.

Στο απaráδεκτα λαϊκίστικο ερώτημα : «βούτυρο η κανόνια;» θα μπορούσαμε να ανταπαντήσουμε στο ίδιο στυλ με το ερώτημα : «Ζώνες ασφαλείας στα σχολικά λεωφορεία η δωρεάν γλυκά για τους μικρούς επιβάτες ;»

Επανερχόμενοι στη σοβαρότητα που απαιτεί η Εθνική Άμυνα θα σας έλεγα ότι : Θα πρέπει ως κοινωνία να καλύπτουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις Αμυντικές ανάγκες της χώρας μας ξοδεύοντας για το σκοπό αυτό το μικρότερο δυνατόν ποσό.

Η αμυντική τεχνολογία είναι πάντα στην αιχμή των τεχνολογικών εξελίξεων. Σχεδόν όλες οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις άρχισαν άμεσα η έμμεσα λόγω ερευνών για αμυντικά συστήματα. Το διαδίκτυο, τα τηλεομοιοτύπα, η πυραυλική τεχνολογία, η τεχνολογία του διαστήματος, η αεροπορική τεχνολογία αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Συστήματα δε όπως τα υποβρύχια έχουν αναπτυχθεί σχεδόν κατά αποκλειστικότητα για αμυντικές ανάγκες.

Ακόμα και μη προφανείς τομείς όπως η ιατρική και ιδιαίτερα η τραυματολογία, η μετεωρολογία, η τεχνολογία τροφίμων και πολλοί άλλοι οφείλουν μεγάλο μέρος της εξέλιξής τους σε αμυντικές έρευνες.

Άρα για μια χώρα όπως η δική μας όπου δεν υπάρχει εγκατεστημένη βιομηχανία πολιτικού τύπου υψηλού τεχνολογικού επιπέδου (δεν έχουμε αυτοκινητοβιομηχανία, βιομηχανία ηλεκτρονικών κλπ) **είναι ζωτικής σημασίας η παρακολούθηση των εξελίξεων της τεχνολογίας μέσω της τριβής με τα αμυντικά συστήματα τελευταίας γενιάς που χρησιμοποιούν οι Ε.Δ.**

Η χώρα μας έχει φθινό και άριστα εκπαιδευμένο προσωπικό όλων των βαθμίδων, ειδικά δε έχουμε αφθονία σε ανωτάτου επιπέδου επιστήμονες σε σχέση με πολλές άλλες χώρες.

Με την ανάπτυξη της ΕΑΒΙ οι άνθρωποι αυτοί μένουν στη χώρα και το όφελος από την παραμονή τους είναι πέρα και πάνω από το αποκλειστικά οικονομικό (κοινωνικό ,εκπαιδευτικό κλπ)

Σε τομείς όπως οι ναυπηγικές υπηρεσίες με κατάλληλη συνεργασία ΥΕΘΑ-ΕΔ-ΥΕΘΟ και Ελλήνων Εφοπλιστών θα μπορούσε να υπάρξει μεγάλη και άμεση ανάπτυξη λόγω του ότι έχουμε στη χώρα και τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό και την τεχνογνωσία και το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά έχουμε και έτοιμη αγορά λόγω του μεγέθους του Ελληνόκτητου εμπορικού στόλου.

Πρακτικές άλλων χωρών

Σαν παράδειγμα θα έφερνα το Ισραήλ το οποίο προσομοιάζει αρκετά με τη χώρα μας σε μέγεθος, ποιότητα ανθρώπινου δυναμικού αλλά και εξωτερικών προκλήσεων.

Είναι γνωστό ότι η χώρα αυτή ενώ άρχισε να κατασκευάζει πολεμικά αεροσκάφη όπως το Κφιρ, στην πορεία συνειδητοποίησε ότι ήταν αδύνατον για πολλούς λόγους, κυρίως οικονομικούς , να συνεχίσει τη πολιτική αυτή και έκανε επιτυχώς στροφή 180° στο τομέα αυτόν .

Από τότε αγοράζει αεροσκάφη ,υποβρύχια και λοιπό κύριο υλικό επιλέγοντας από την διεθνή αγορά ότι καλύτερο για την άμυνα του και επικεντρώνεται στην πλήρη υποστήριξή τους εγχωρίως, ενώ όσον αφορά τη παραγωγή νέων συστημάτων έχει από πολλού επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων τελευταίας γενιάς, στα μη επανδρωμένα συστήματα, στα έξυπνα όπλα και σε εφαρμογές κυβερνοάμυνας κλπ.

Στην πλειονότητα δε των περιπτώσεων τα προϊόντα της EABI του Ισραήλ εξάγονται με επιτυχία διεθνώς και με τα έσοδα χρηματοδοτείται η έρευνα και ανάπτυξη νέων συστημάτων και έτσι συνεχίζεται ένας υγιής κύκλος ανάπτυξης και παραγωγής αμυντικών προϊόντων.

Συμπεράσματα

Στη χώρα μας υπάρχει εγκατεστημένη αξιόλογη EABI η οποία παρά τα προβλήματα του παρελθόντος αλλά και την δύσκολη συγκυρία του παρόντος, έχει υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία, εμπειρία, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό και ως εκ τούτου έχει προβάδισμα σε σχέση με χώρες που τώρα αποκτούν αντίστοιχα αμυντικά συστήματα και οι οποίες είναι δυνητικοί πελάτες της EABI.

Όσον αφορά τον ανθρώπινο παράγοντα αποτελεί ίσως το κύριο συγκριτικό πλεονέκτημα της EABI λόγω του υψηλού επιπέδου του και συγχρόνως του χαμηλού κόστους απασχόλησής του.

Λόγω της μη ύπαρξης στη χώρα μας αντίστοιχου τεχνολογικού επιπέδου βιομηχανίας πολιτικού τύπου, αποτελεί μονόδρομο η διατήρηση αξιόλογης EABI προκειμένου να μην χαθεί η επαφή με τις εξελίξεις στην αμυντική τεχνολογία η οποία αποτελεί την αιχμή των τεχνολογικών εξελίξεων γενικότερα.

Λόγω της στρατηγικής της σημασίας η ανάπτυξη της EABI μπορεί να αποτελέσει τον καταλύτη για την αλλαγή του κλίματος απαισιοδοξίας και καταστροφολογίας, αλλαγή η οποία μέσω της θετικής ψυχολογίας που αναπτύσσει, αποτελεί τον πρωταρχικό παράγοντα έναρξης της αναπτυξιακής πορείας.

Η σημερινή οικονομική κρίση όντως επηρεάζει την EABI αρνητικά αλλά αφενός πολλά προβλήματα είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα άρα η επίλυση τους δεν έχει χρηματικό κόστος, αφετέρου υπάρχουν λύσεις εξεύρεσης των απαραίτητων πόρων για χρηματοδότηση της EABI εκτός Εθνικού προϋπολογισμού.

Ακόμα όμως και στην περίπτωση της αναγκαστικής χρήσης πόρων του προϋπολογισμού όσον αφορά στη συντήρηση του υπάρχοντος εξοπλισμού, η συνεργασία ΕΔ και EABI και ο μακροχρόνιος σχεδιασμός μπορούν αποδεδειγμένα να οδηγήσουν σε απόλυτα θετικό αποτέλεσμα για την εθνική οικονομία μέσω εξαγωγών αντίστοιχων υπηρεσιών και προϊόντων.

Εφόσον μάλιστα υπάρξει και σωστή επιλογή συγκεκριμένων πεδίων ανάπτυξης νέων προϊόντων σε τομείς που η χώρα έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, τότε είναι εφικτή η ύπαρξη βιώσιμης EABI παραγωγής Ελληνικών αμυντικών προϊόντων.

Παραδείγματα χωρών με κοινά σημεία με τη χώρα μας όπως το Ισραήλ, η Σιγκαπούρη κλπ μπορούν να αποτελέσουν αξιόπιστο οδηγό και για εμάς.

Κυρίες και Κύριοι,

Μαθαίνοντας από τα λάθη του παρελθόντος και εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες του παρόντος, με συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων, η EABI μπορεί όχι μόνο να επιβιώσει αλλά εν μέσω κρίσης να αποτελέσει το έναυσμα για αλλαγή πορείας προς την εξωστρέφεια και την ανάπτυξη.

Σας ευχαριστώ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ιωάννη Θεοδωράτου
Δημοσιογράφου – Αμυντικού Αναλυτού

Επώνυμο: Θεοδωράτος

Όνομα: Ιωάννης

Ημερομηνία γέννησης: 16-02-1965

Τόπος: Πειραιάς

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος

Τέκνα: Ένα

Κατοικία: Αθήνα

Διεύθυνση: Τενέδου 45, Αθήνα

Τηλ: 6984629291

Σπουδές:

Απόφοιτος Λυκείου, Πρωτοετής φοιτητής στο Ε.Α.Π. στο Τμήμα Σπουδών στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό.

Πρόσφατη επαγγελματική εμπειρία:

Δημοσιογράφος-Αμυντικός Αναλυτής – Γεωπολιτικός Αναλυτής – Ιστορικός Ερευνητής (Διαπιστευμένος στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας). Συνεργάτης των περιοδικών «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ», «ΣΤΡΑΤΟΙ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΕΣ», «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ». Επίσης αρθρογραφεί στις ιστοσελίδες: defence-point.gr, perialos.blogspot.gr, infognomonpolitics.blogspot.gr.

Παράλληλα σε εβδομαδιαία βάση παραδίδει σεμινάρια ιστορίας και γεωπολιτικής/γεωστρατηγικής στην ιδιωτική σχολή «ΑΛΣ Α.Ε.»: α) Κάθε Τρίτη 18.00 – 20.00 «Ιστορία του Β΄ΠΠ (1939-1945)», β) Κάθε Τετάρτη 17.00-19.00 «Ελληνική και Παγκόσμια Ιστορία» και στη συνέχεια 19.00-21.00 «Γεωπολιτική Ανάλυση της Ιστορίας του Πελοποννησιακού Πολέμου μέσα από τον Θουκυδίδη».

Είναι οργανωτής εκπαιδευτικών σεμιναρίων, διαλέξεων και ομιλιών με θέματα που προέρχονται από την ελληνική και παγκόσμια στρατιωτική και πολιτική ιστορία, καθώς και ζητημάτων που άπτονται των Ενόπλων Δυνάμεων, των εξοπλισμών, της εθνικής στρατηγικής, της εξωτερικής πολιτικής, της γεωπολιτικής και της γεωστρατηγικής.

Έχει συγγράψει περισσότερα από 600 άρθρα με θέματα σχετικά με την ελληνική και παγκόσμια ιστορία, την άμυνα, την εξωτερική πολιτική, τη γεωπολιτική και τις Ένοπλες Δυνάμεις, εξειδικευμένα άρθρα που αφορούν οπλικά συστήματα (από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα), αναλύσεις μαχών, εκστρατειών, πολεμικών επιχειρήσεων σε ξηρά, θάλασσα και αέρα, βιογραφίες ιστορικών προσωπικοτήτων, καθώς και ειδικές παρουσιάσεις σχετικές με την τέχνη και φιλοσοφία του πολέμου.

Τον Νοέμβριο του 2011 ανέλαβε καθήκοντα Διευθυντού του Γραφείου του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Αδώνιδος Γεωργιάδη, από την οποία απεχώρησε τον Φεβρουάριο του 2012 μετά από την παραίτηση του πολιτικού του προϊσταμένου.

Από τις 26 Ιουνίου του 2012 ανέλαβε καθήκοντα συνεργάτη/συμβούλου στο πολιτικό γραφείο του υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Γιάννη Βρούτση, στο Υπουργείο Εργασίας.

Ειδικές δραστηριότητες 2011-12:

Τον Απρίλιο του 2011 προσκλήθηκε από τη Σχολή Διοίκησης και Επιτελών του ΠΝ (ΣΔΕΠΝ) ως ένας από τους τέσσερις κεντρικούς ομιλητές στο πλαίσιο αφιερώματος για την Επανάσταση του 1821, αναπτύσσοντας το θέμα: «Αστιγξί ο θεμελιωτής της ελληνικής μηχανοκίνητης ναυτικής ισχύος». Τον Σεπτέμβριο του 2011 προσκλήθηκε από τη ΣΔΕΠΝ ως κεντρικός ομιλητής να αναπτύξει το θέμα: «Η Γεωπολιτική των Μηδικών, η παράμετρος της Ναυτικής Ισχύος». Επίσης μετείχε σε διάφορα πάνελ παρουσιάσεων, μελετών και αναλύσεων ζητημάτων που άπτονται της ναυτικής στρατηγικής και της γεωπολιτικής/γεωστρατηγικής της χώρας, καθώς και ειδικών εργασιών των σπουδαστών της σχολής.

Τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2011 προσκλήθηκε από τη ΣΔΕΠΝ όπου παρουσίασε και δίδαξε για πρώτη φορά σε Σχολή Πολέμου των Ενόπλων Δυνάμεων το μάθημα: «Σχέσεις Ενόπλων Δυνάμεων και ΜΜΕ».

Τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2012 προσκλήθηκε εκ νέου από τη ΣΔΕΠΝ, συνεχίζοντας τη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος.

Προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία:

Από το 1989 έως και το 1997 εργάστηκε ως διευθυντής στην εταιρεία πώλησης αυτοκινήτων «LANCIA» ως μέλος της ομόρρυθμης εταιρείας Σ. Ι. Θεοδωράτος και ΣΙΑ Ο.Ε.

Από το 1998 έως και το 2010 εργάστηκε στις Εκδόσεις ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ. Διατέλεσε επί σειρά ετών και μέχρι της αποχώρησής του, Διευθυντής Σύνταξης, Αρχισυντάκτης και βασικός συνεργάτης των περιοδικών: «ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ», «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ», «PANZER», «CRYPTO», «ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ», «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟ», «ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ», «ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ», «ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ», «ΝΑΥΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ», καθώς και επιστημονικός επιμελητής-διευθυντής της σειράς «ΠΟΛΕΜΙΣΤΕΣ» (έκδοση μεταφρασμένη στα ελληνικά της γνωστής σειράς βιβλίων «WARRIOR» του βρετανικού Εκδοτικού Οίκου «OSPREY») και της σειράς «ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ».

Κατά το ίδιο διάστημα εκτέλεσε παράλληλα καθήκοντα υπεύθυνου Δημοσίων Σχέσεων (1998-2008) και Διαφήμισης (1998-2006) των Εκδόσεων Περισκόπιο.

Από το 2006 έως και το 2009 δίδαξε Ιστορία, Στρατιωτική Ιστορία και Γεωπολιτική στην ιδιωτική σχολή «Ελληνική Αγωγή», όπου επίσης διοργάνωσε σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων και διαλέξεων επί ιστορικών και γεωπολιτικών θεμάτων.

Τηλεοπτική/ραδιοφωνική εμπειρία:

Από τις 24 Οκτωβρίου 2011 παρουσιάζει την εβδομαδιαία τηλεοπτική εκπομπή γνώσης «Με το κλειδί της Ιστορίας» στο κανάλι Blue Sky, η οποία την περίοδο 2011-2012 μεταδιδόταν κάθε Δευτέρα στις 19.30 (διάρκεια μία ώρα).

Από το 2007 έως και το 2009 παρουσίαζε την εβδομαδιαία τρίωρη ραδιοφωνική εκπομπή «Φωνή Ελληνίς» στο Ράδιο Δίκτυο, με ακροατές στην Ελλάδα και τον απόδημο Ελληνισμό στο εξωτερικό.

Έχει προσκληθεί σε τηλεοπτικές εκπομπές ως αναλυτής και σχολιαστής επί θεμάτων άμυνας, ιστορίας και γεωπολιτικής.

Λοιπές ενασχολήσεις-συμμετοχές:

Μέλος της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου

Μέλος του Ναυτικού Μουσείου της Ελλάδος (NME)

Μέλος του Ινστιτούτου Αναλύσεων Άμυνας και Ασφάλειας (ΙΑΑΑ)

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Επιχειρησιακή σύγκριση και επάρκεια των Ε.Δ. ως προς τις Στρατιωτικές
Απειλές, για την περίοδο 2013-2023»**

**Ομιλητής : Ιωάννης Θεοδωράτος
Δημοσιογράφος – Αμυντικός Αναλυτής**

**2013-2023 Δεκαετία ανατροπών και μεγέθυνσης της τουρκικής στρατιωτικής
ισχύος**

Κυρίες και κύριοι, όλοι σας γνωρίζετε το περίφημο απόσπασμα του Θουκυδίδη στον διάλογο μεταξύ Αθηναίων και Μηλίων: «τα νομικά επιχειρήματα έχουν αξία όταν εκείνοι που τα επικαλούνται είναι περίπου ισόπαλοι σε δύναμη και ότι, αντίθετα, ο ισχυρός επιβάλλει ό,τι του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος υποχωρεί όσο του το επιβάλλει η αδυναμία του» (Θουκυδίδης, Ε' 89). Τοποθετώντας την Ελλάδα και την Τουρκία στη ζυγαριά του Θουκυδίδη διαπιστώνεται ότι η Αθήνα μπορεί να προβάλλει τη νομική ορθότητα των δικαιωμάτων της, τα οποία απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, αλλά είναι η Τουρκία εκείνη που χρησιμοποιεί τις Ένοπλες Δυνάμεις της με όρους ισχύος, ως εργαλείο άσκησης εξωτερικής πολιτικής

Παρακαλώ προσέξτε αυτή τη δήλωση: «Το κόμμα ΑΚΡ ανέλαβε την αποστολή ενός νέου *nizam-ı alem* και θα αναδείξει το ιερό έθνος μας σε μια παγκόσμια δύναμη. Μέχρι το 2023 θα ξανασμίξουμε με τα αδέρφια μας που βρίσκονται στα εδάφη που χάσαμε την περίοδο 1911-1923 και στα εδάφη από τα οποία αποχωρήσαμε. Αυτό αποτελεί ένα επιτακτικό ιστορικό καθήκον» (Αχμέτ Νταβούτογλου, υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας).

Στις 7 Απριλίου 2011 κατά τη διάρκεια ομιλίας του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών και θεμελιωτή του νέο-οθωμανικού οράματος, Αχμέτ Νταβούτογλου σε μέλη του κόμματος ΑΚΡ στο Ικόνιο της Μικράς Ασίας, αποκαλύφθηκε και αποδείχθηκε περίτρανα, τι σχεδιάζει η Τουρκία για το εγγύς μέλλον και τι επιφυλάσσει στους «γείτονες». Σε μια δήλωση που ξεχειλίζει από πρωτοφανή μεσσιανισμό και αλαζονεία, ο πολύς Αχμέτ έθεσε με απόλυτη σαφήνεια ότι απομένουν 10 περίπου χρόνια μέχρις ότου επιτευχθεί το «σμίξιμο» με τους αδελφούς Μουσουλμάνους και τα εδάφη που απωλέσθηκαν από το 1911, έτος κατά το οποίο ξεκίνησε ο πόλεμος μεταξύ Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και Ιταλίας. Η φρασεολογία που χρησιμοποιεί ο Τούρκος υπουργός των Εξωτερικών παραπέμπει ευθέως σε *casus belli* καθώς δεν προειδοποιεί απλά για επικείμενη δράση, αλλά οριοθετεί χρονικά το πέρας της τελικής φάσης αυτής που θα ολοκληρωθεί με προσαρτήσεις εδαφών. Ο Νταβούτογλου επίσης ενέπλεξε αρμονικά τον ισλαμισμό με την «θεία» αποστολή του τουρκικού έθνους, το οποίο προορίζεται να αναδειχθεί σε παγκόσμια δύναμη. Μάλιστα εμφανίζει την ανάδειξη της νέο-οθωμανικής Τουρκίας στο επίπεδο της παγκόσμιας δύναμης, περίπου ως ένα «θρησκευτικό τάμα», ενώ με μια προσεκτική παρατήρηση του τι ακριβώς εννοεί χρησιμοποιώντας ισλαμικούς θεολογικούς όρους, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι οι οραματισμοί του υπερβαίνουν τα γεωγραφικά

όρια των τουρκο-αραβικών περιοχών, εντάσσοντας τους απανταχού Μουσουλμάνους στα μεγάλοπνοα σχέδια του νταβουτόγλειας έμπνευσης νέου Χαλιφάτου.

Επανερχόμενοι στην κεντρική ιδέα που προβάλλει η νεοναζιστικο-οθωμανική ιδεολογική πρόταση περί υλοποίησης μιας παγκόσμιας θείας αποστολής, μέσω του ιερού τουρκικού έθνους, η οποία θέτει συγκεκριμένους στόχους απόρροια ενός επιτακτικού ιστορικού καθήκοντος, όπως προσδιορίζεται, δημιουργεί εύλογους προβληματισμούς. Αρχικά και σε εθνικό επίπεδο Ελλάδος-Κύπρου προκύπτει μια ευθεία απειλή που ήδη εκφράζεται με την άσκηση στρατιωτικής πίεσης, καθώς μέχρι το 2023 – ημερομηνία συμπλήρωσης 100 ετών από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας από τον Κεμάλ – θα έχει επιτευχθεί το «όραμα» της επανασυγκόλλησης απωλεσθέντων εδαφών και πληθυσμών. Συμπερασματικά η εξαγγελία Νταβούτογλου αποτελεί προάγγελο σοβαρών αναταράξεων που θα εκταθούν σε τρεις ηπείρους (Ευρώπη, Ασία και Αφρική). Αναγνωρίζοντας τις σοβαρές και φιλότιμες προσπάθειες που υλοποιεί το καθεστώς του Ερντογάν για να αναδείξει μέσω των εξοπλισμών την Τουρκία σε περιφερειακή υπερδύναμη, δεν μας προκαλεί εντύπωση ο πόθος απόκτησης βαλλιστικών πυραύλων εμβέλειας 2.500 χλμ και η προοπτική κατοχής όπλων μαζικής καταστροφής ακόμη και πυρηνικών. Όμως για να μπορέσει η Τουρκία να υλοποιήσει το «θεόσταλτο σχέδιο» απαιτούνται πολλά περισσότερα από προθέσεις και λόγια. Η παρουσίαση που θα παρακολουθήσετε στοχεύει να αποκαλύψει όλες εκείνες τις παραμέτρους ισχύος – στο πλαίσιο των εξοπλισμών – μέσω των οποίων η νέο-οθωμανική Τουρκία υφαίνει το αναθεωρητικό της σχέδιο.

Η δεκαετία 2013-2023 είναι αποφασιστικής και θα λέγαμε στρατηγικής σημασίας καθώς κατά τη διάρκειά της θα έχουν υλοποιηθεί μείζονα εξοπλιστικά προγράμματα των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων σε διάστημα, ξηρά, θάλασσα και αέρα, γεγονός που θα επιφέρει ριζική ανατροπή του υπάρχοντος σήμερα ισοζυγίου ισχύος μεταξύ των δύο χωρών.

Το τουρκικό Υφυπουργείο Αμυντικής Βιομηχανίας υλοποιεί τέσσερα μείζονα εξοπλιστικά προγράμματα – πυλώνες – με κοινό χαρακτηριστικό τη συμμετοχή της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας στους τομείς της συμπαραγωγής, καθώς και στην επιμέρους σχεδίαση και ανάπτυξη κρίσιμων υποσυστημάτων/οπλικών συστημάτων, μηχανών πρόωσης και αισθητήρων. Πρόκειται για:

α. Το πρόγραμμα ATAK που θα αποδώσει 50+41 επιθετικά ελικόπτερα τύπου T129 (σε συνεργασία με την AgustaWestland) που θα κατασκευαστούν στην Τουρκία,

β. Το πρόγραμμα ANKA που αφορά την εγχώρια ανάπτυξη από την TAI (Turkish Aerospace Industries) τριών συστημάτων αποτελούμενα από 10 UAV (Unmanned Aerial Vehicle) μη επανδρωμένα αεροσκάφη, από το οποίο στη συνέχεια θα εξελιχθεί μια οπλισμένη έκδοση (UCAV – Unmanned Aerial Combat Vehicle) κωδικοποιημένη ως ANKA B,

γ. Το πρόγραμμα ALTAY μέσω του οποίου θα κατασκευαστεί το νέο άρμα για τον Τουρκικό Στρατό (Διοίκηση Χερσαίων Δυνάμεων) και συγκεκριμένα 250 μονάδες,

δ. Το πρόγραμμα του εθνικού πλοίου MILGEM που αποτελεί τη βάση για τη ναυπήγηση οκτώ κορβετών και τεσσάρων φρεγατών για το Τουρκικό Ναυτικό (Διοίκηση Ναυτικών Δυνάμεων). Αυτά τα προγράμματα αποτελούν τους κύριους πυλώνες εθνικής ανάπτυξης της αμυντικής βιομηχανίας, χρηματοδοτούνται από εθνικά κεφάλαια και το κυριότερο προετοιμάζουν την ολοκλήρωση τουρκικής σχεδίασης συστημάτων. Στόχος η σταδιακή πλήρης απεξάρτηση από τις ξένες πηγές αγοράς και προμήθειας πολεμικού υλικού, ώστε να μην επιτραπεί στο μέλλον η

άσκηση πολιτικο-διπλωματικής πίεσης μέσω επιβολής εμπάργκο, όπως συνέβη μετά την εισβολή στην Κύπρο το 1974 από εξωγενείς παράγοντες.

Δορυφορικά προγράμματα τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων. Η Τουρκία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην απόκτηση μέσω συλλογής πληροφοριών από το διάστημα σε στρατηγικό και σε τακτικό επίπεδο. Οι τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις έχουν δώσει μέγιστη βαρύτητα στην αξιοποίηση του διαστήματος, υλοποιώντας ένα μεγαλεπήβολο πρόγραμμα τοποθέτησης σε τροχιά μέχρι το 2023 δορυφόρων διαφόρων κατηγοριών, όπως τους τηλεπικοινωνιακούς τύπου TURKSAT (3A, 4A, 5A), τους δορυφόρους παρατήρησης και επιτήρησης (RASAT, GOKTURK I, II, III). Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία ο GOKTURK I σχεδιάστηκε για να πραγματοποιεί το γύρο της γης 14 φορές την ημέρα, με συνέπεια να παρέχει εικόνες από το θέατρο επιχειρήσεων που εμποττεύει κάθε 1,5 ώρα. Στα μεσοπρόθεσμα σχέδια εντάσσεται η δημιουργία ενός κέντρου εκτόξευσης δορυφόρων, η σχεδίαση και ανάπτυξη σειράς εθνικών δορυφορικών συστημάτων για στρατιωτική χρήση, μέχρι και ενός σχηματισμού δορυφόρων (3-4) προσδιορισμού θέσης με στόχο την περιφερειακή ανεξάρτηση από το αντίστοιχο αμερικανικό GPS.

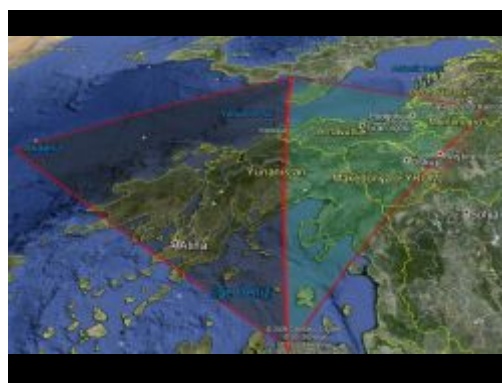
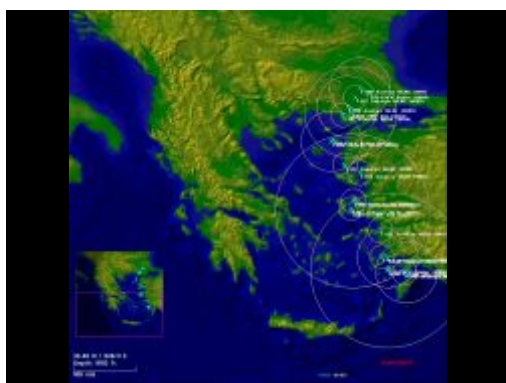
Πρόγραμμα ανάπτυξης και κατασκευής βαλλιστικών πυραύλων έως 2.500 χλμ. Οι δηλώσεις δια στόματος του πρωθυπουργού Ερντογάν στα ΜΜΕ δεν αφήνουν κανένα περιθώριο διάψευσης, καθώς αποκαλύφθηκε όχι μόνον η πρόθεση απόκτησης τέτοιων όπλων μακρού πλήγματος αλλά και προσδιορίστηκε η τελική εμβέλεια στα 2.500 χλμ! Ωστόσο παρά τις μεγαλόστομες διακηρύξεις θα πρέπει να επισημανθεί και να καταγγελθεί σε όλα τα διπλωματικά φόρα ότι οι τουρκικές ενέργειες αποτελούν παραβίαση της συνθήκης για τη διασπορά της πυραυλικής τεχνολογίας (MTCR – Missile Technology Control Regime).

Μπορείτε να δείτε στην εικόνα τις υπάρχουσες εμβέλειες των τουρκικών πυραυλικών συστημάτων Yildirim I, II καθώς και των διαφόρων ΠΕΠ (Πολλαπλών Εκτοξευτών Πυροβολικού) Kasirga, Toros, το σύνολο των οποίων βρίσκεται αναπτυγμένο στην ανατολική Θράκη και τη δυτική Μικρά Ασία. Γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, ολόκληρη η Θράκη και μέρος της Αττικής βρίσκονται εντός της φονικής εμβέλειας των τουρκικών όπλων, τα οποία μπορούν να εξοπλιστούν εναλλακτικά με χημικές κεφαλές.

Η επόμενη εικόνα προέρχεται από το διαδίκτυο και αποτελεί μια σαφή προειδοποίηση για το εγγύς μέλλον, καθώς αποτυπώνονται οι εμβέλειες της νέας γενιάς πυραύλων Yildirim III (ή όπως αλλιώς κωδικοποιηθούν). Είναι σαφές ότι όλα πλέον τα κέντρα ελέγχου, επικοινωνιών, κύρια λιμάνια, αεροδρόμια, καθώς και τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας έχουν στοχοποιηθεί από το προηγμένο βλήμα που αναπτύχθηκε με τη βοήθεια ξένης τεχνογνωσίας (ασιατικής) και φέρεται να έχει εμβέλεια που ξεπερνά τα 800 χλμ.

Πρόγραμμα ανάπτυξης και κατασκευής βαλλιστικών πυραύλων έως 2.500 Km.

Κυριαρχία στο φάσμα του ηλεκτρονικού πολέμου. Οι Τουρκικές ένοπλες δυνάμεις προχώρησαν στη δημιουργία Διεύθυνσης Άμυνας Κυβερνοχώρου (Siber Savunma Komutanlığı). Πέραν αυτής έχει προωθηθεί ένα σημαντικό πρόγραμμα ανάπτυξης σειράς συστημάτων ηλεκτρονικού πολέμου, κρυπτογραφικών συσκευών και για τα τρία όπλα, ενώ οι πλέον σημαντικές κυβερνητικές υπηρεσίες συνδέονται μεταξύ τους με προστατευμένο δίκτυο καθώς και με τα αρχηγεία των Ενόπλων Δυνάμεων. Αιχμή στην αλματώδη εξέλιξη που καταγράφεται στους τομείς σχεδίασης και ανάπτυξης συστημάτων ηλεκτρονικού πολέμου (κέντρα ακρόασης, αισθητήρες, παρεμβολείς κλπ) αποτελεί το Τουρκικό Ίδρυμα Επιστημονικών και τεχνολογικών Ερευνών (TUBITAK) και τα υφιστάμενα επιστημονικά κέντρα που λειτουργούν υπό την αιγίδα του. Ένα από τα επιτεύγματα του TUBITAK είναι το στρατηγικού επιπέδου ψηφιακού δικτύου επικοινωνιών TAFICS (Ολοκληρωμένο Σύστημα Επικοινωνιών), ένας πολύ σημαντικός πολλαπλασιαστής ισχύος, μέσω του οποίου εξασφαλίζεται η συνεργασία των Κλάδων – μέχρι επιπέδου διοικήσεως μονάδας, πολεμικής μοίρας και ναυτικής βάσης – και η επικοινωνία με φωνητικά δεδομένα, αποστολή εγγράφων, εικόνων, φωτογραφιών, όλα υψηλής ποιότητας και ταχύτητας. Στην αντίπερα όχθη του Αιγαίου το ελληνικό κράτος συρρικνώνει ή «συγχωνεύει» τα εναπομείναντα ερευνητικά κέντρα των Ενόπλων Δυνάμεων, ενώ ακόμη και σήμερα δεν έχουν υλοποιηθεί τα προ δεκαετίας εκπονηθέντα προγράμματα ηλεκτρονικού πολέμου του ΕΣ!

Αξίζει επίσης να αναφερθεί η ταχύτερη ανάπτυξη της ρομποτικής με έμφαση στις στρατιωτικές ανάγκες, η οποία οργανώνεται, εξελίσσεται και υποστηρίζεται από το TUBITAK.

Μη επανδρωμένα αεροχήματα σε ξηρά, θάλασσα και αέρα. Όπως αναφέραμε το πρόγραμμα ANKA αποτελεί ίσως το πλέον σημαντικό πρόγραμμα του τομέα, αλλά

θα πρέπει να υπογραμμιστεί η προτεραιότητα που έχει δοθεί στην υλοποίηση πολλών διαφορετικών προγραμμάτων σχεδίασης και ανάπτυξης UAV, UCAV, mini UAV καθώς και άλλων εκδόσεων . Ενδεικτικά αναφέρουμε το πρόγραμμα για το mini UAV Bayraktar της εταιρείας Kalekalip που έχει ήδη ενταχθεί επιχειρησιακά στο στράτευμα, τα UAV Turna και Gozcu της TAI, το Caldiran της Baykar Makina.

Τουρκική Αεροπορία: πέραν των 100 F-35A, σχεδίαση και ανάπτυξη εθνικού μαχητικού, ΑΣΕΠΕ. Η Διοίκηση Αεροπορικών Δυνάμεων αναμένει την ένταξη του πρώτου F-35A τα αμέσως επόμενα χρόνια, ενώ παράλληλα προωθεί και επιμέρους προγράμματα. Πρόσφατα κατά τη διάρκεια της διεθνούς αμυντικής έκθεσης IDEF 2013 παρουσιάστηκαν και ανακοινώθηκαν οι βασικές σχεδιαστικές προδιαγραφές του νέου εθνικού μαχητικού αεροσκάφους, το οποίο θα κατασκευαστεί εγχώρια μέσω της απόκτησης σχετικής τεχνογνωσίας από το εξωτερικό. Στην εικόνα μπορείτε να δείτε την ψηφιακή αναπαράσταση του μελλοντικού τουρκικού αεροσκάφους έκτης γενιάς. Ωστόσο η Τουρκική Αεροπορία (THK) φροντίζει για το παρόν καθώς μετά από την ολοκλήρωση των παραδόσεων των νέων F-16 Block 50+ (Peace Onyx IV), συνεχίζεται ο μαζικός εκσυγχρονισμός 165 μαχητικών (97 F-16 Block 40, 68 F-16 Block 50) σε επίπεδο Block 50+, μια εξέλιξη που θα ανατρέψει το ισοζύγιο δυνάμεων σε βάρος της ΠΑ.

Το πρόγραμμα προμήθειας 4 αεροσκαφών εναέριας έγκαιρης προειδοποίησης και ελέγχου B737 συνεχίζεται παρά τα τεχνικά προβλήματα και σύντομα θα καλύψει το υφιστάμενο επιχειρησιακό κενό. Στα προγράμματα που υλοποιούνται περιλαμβάνεται επίσης η προμήθεια 10 μεταφορικών τύπου A400M, δύο αεροσκαφών διοίκησης και ελέγχου τύπου Gulfstream, η ανάπτυξη και κατασκευή αεροσκαφών βασικής εκπαίδευσης (Hurkus), καθώς και αρκετά προγράμματα εκσυγχρονισμού παλαιότερων τύπων μαχητικών και μεταφορικών.

Επιθετικό ελικόπτερο ΑΤΑΚ (Τ129) και νέο μεταφορικό ελικόπτερο, βαρέα μεταφορικά ελικόπτερα

Ας αλλάξουμε σελίδα παραμένοντας «στον αέρα». Επιθετικό ελικόπτερο ΑΤΑΚ (Τ129) και νέο μεταφορικό ελικόπτερο, βαρέα μεταφορικά ελικόπτερα Η ένταξη των πρώτων τεσσάρων επιθετικών ελικοπτέρων Τ129Α (συνολικά θα παραληφθούν εννέα) τα οποία συναρμολογήθηκαν από την εγχώρια βιομηχανία ήδη πραγματοποιήθηκε. Ακολουθεί η παραλαβή 51 τύπου Τ129Β. η τουρκική ηγεσία αναγνώρισε την αναγκαιότητα ανανέωσης του στόλου των ελικοπτέρων γενικής χρήσης γι' αυτό επέλεξε το Τ70 της Sikorsky στο πλαίσιο συμπαραγωγής η οποία θα αποδώσει 121 μονάδες για τις Ένοπλες Δυνάμεις και τις λοιπές κρατικές υπηρεσίες, την ΜΠ, την Στρατοχωροφυλακή κ.α. φορείς. Η επαύξηση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων στον τομέα της αερομεταφοράς συντελείται με το πρόγραμμα προμήθειας οκτώ βαρέων μεταφορικών ελικοπτέρων CH-57F Chinook, το οποίο για πρώτη φορά εισάγεται στο τουρκικό οπλοστάσιο. Επίσης υλοποιείται πρόγραμμα προμήθειας 15 ελικοπτέρων έρευνας και διάσωσης για τις ανάγκες της Διοίκησης Ασφάλειας Ακτών.

Η επιστροφή του Καπουδάν Πασά, το αναγεννημένο Νεο-οθωμανικό Ναυτικό, υποβρύχια, φρεγάτες, κορβέτες, πλοίο αμφιβίων επιχειρήσεων, αεροπλανοφόρο, αποβατικά, ειδικά πλοία, πρόγραμμα MELTEM. Κυρίες και κύριοι το αναγεννημένο νέο-οθωμανικό ναυτικό βρίσκεται προ των πυλών, έτοιμο να εξυπηρετήσει τα γεωπολιτικά συμφέροντα των ισλαμιστών. Κορμός του φιλόδοξου σχεδιασμού αποτελεί το πρόγραμμα MILGEM, αλλά αυτό δεν είναι παρά η κορυφή του παγόβουνου! Η απόφαση ναυπήγησης έξι υποβρυχίων Type 214 σε τουρκικές κλίνες συνεπικουρείται από την υλοποίηση σειράς προγραμμάτων όπως:

- α. Η ναυπήγηση 16 περιπολικών τύπου P1200,
- β. Τεσσάρων σκαφών μεταφοράς ομάδων υποβρυχίων καταστροφών τύπου MRTP22U,
- γ. Δύο αποβατικών πλοίων LST,
- δ. Οκτώ ταχέων αποβατικών LCT τα οποία έχουν ήδη αρχίσει να μετέχουν σε ασκήσεις, ε) ναυπήγηση ενός πλοίου διάσωσης υποβρυχίων και ενός βοηθητικού. Κορυφαία θέση κατέχει το πρόγραμμα ναυπήγησης ενός πλοίου αμφίβιας εφόδου LPD με δυνατότητα μεταφοράς ενός τάγματος πεζοναυτών, ελικοπτέρων, αεροστρώμων και ικανού αριθμού ΤΟΜΠ και ΤΟΜΑ.

Η εικόνα που βλέπετε παρακάτω

παρουσιάζει τμήμα της προσπάθειας ανάπτυξης τεχνολογιών υποβρύχιων οπλικών συστημάτων όπως το Ahtarot της Aselsan, το οποίο θα καλύψει απαιτήσεις στον τομέα αποστολών παράκτιας ασφάλειας και άλλες.

Το Τουρκικό Ναυτικό (TDK) έχει επίσης διακηρύξει την πρόθεσή του να εξετάσει σοβαρά την προοπτική προμήθειας ακόμη και ενός μικρού αεροπλανοφόρου εκτοπίσματος έως 40.000 τόνων από το οποίο θα μπορούν να προς-απονηώνονται αεροσκάφη VSTOL.

Η Άγκυρα αναγνωρίζει το «ιστορικό» της δικαίωμα να συγκροτήσει ισχυρή ναυτική δύναμη για τον έλεγχο των προσκείμενων σε αυτή θαλασσών, παράλληλα με την ανάδυση της ως περιφερειακής υπερδύναμης – επίκεντρο ενός εκτενούς τουρκο-ισλαμικού συμπλόκου το οποίο εκτείνεται σε τρεις ηπείρους .

Διοίκηση Ασφάλειας Ακτών με στόχο την ελληνο-κυπριακή ΑΟΖ, νέα πλοία, νέες επιχειρησιακές δυνατότητες, πρόγραμμα «Μακρύς Ορίζοντας». Απέναντι στην ισχυρή ελληνική Ακτοφυλακή συγκροτείται μια αεροναυτική δύναμη με κορμό το πρόγραμμα προμήθειας αεροσκαφών ναυτικής συνεργασίας Meltem I/II/III. Σημαντική απειλή για την εθνική άμυνα συνιστά ο «Μακρύς Ορίζων», η ολοκλήρωση του οποίου θα επιτρέπει στο τουρκικό επιτελείο να έχει πλήρη και σαφή εικόνα σε πραγματικό χρόνο για την κατάσταση που επικρατεί πολύ πίσω από τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Κανένα σκάφος ακόμη και σε επίπεδο λέμβου δεν θα μένει εκτός της προσοχής των αισθητήρων του προγράμματος. Η Τουρκική Ακτοφυλακή ενισχύεται με τέσσερις μονάδες κλάσης Dost καθώς και με νέες ναυπηγήσεις δεκάδων σκαφών διαφόρου εκτοπίσματος.

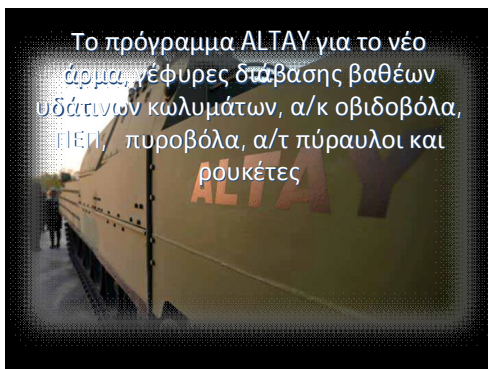

Ειδικοποιημένες σχεδιάσεις και ναυπηγήσεις, πλοίο ερευνών Barbaros Εκτός των αμιγώς στρατιωτικών ναυπηγήσεων τα τουρκικά ναυπηγεία μετέχουν στη σχεδίαση ειδικοποιημένων ναυτικών μονάδων, όπως πλοία συλλογής πληροφοριών, πλοίων γενικής υποστήριξης, ωκεανογραφικών, εκπαιδευτικών και άλλων μικρότερων. Η αιχμή της λόγχης για την αμφισβήτηση των ελλαδο-κυπριακών δικαιωμάτων επί της ΑΟΖ είναι το προσφάτως αγορασθέν πλοίο ερευνών Barbaros. Ο πρωθυπουργός Ερντογάν επισκέφθηκε το Barbaros το οποίο φέρει πλέον τα τουρκικά χρώματα .

Τα «εθνικά» προγράμματα ανάπτυξης όπλων και αισθητήρων . Η τουρκική αμυντική βιομηχανία σε συνεργασία με το TUBITAK προχωρεί σε φιλόδοξες δράσεις σχεδίασης οπλικών συστημάτων όπως το βλήμα cruise SOM με εμβέλεια της τάξης των 150-200 km. Εδώ το βλέπεται αναρτημένο σε πυλώνα μαχητικού F-16. Η ανάπτυξη εγχώριας «αντιγραφής» της γνωστής συλλογής JDAM, διατρητικών βομβών, πυρομαχικών υψηλής καταστρεπτικότητας, βομβών bunker buster, η σχεδίαση εθνικής торπίλης (AKYA), εθνικού αντιαεροπορικού βλήματος, τυφεκίου, όπλου ελεύθερου σκοπευτού, αποτελούν μερικά από τα πλέον σημαντικά δείγματα της δραστηριότητας των Τούρκων. Στην εικόνα βλέπεται από την πρόσφατη IDEF τα νέα αντιαερματικά βλήματα UMTAS με τα οποία θα εξοπλίζονται τα επιθετικά ελικόπτερα και άλλες πλατφόρμες όπλων. Παρατηρείστε το ειδικό βλήμα για UAV που έχει σχεδιαστεί από το TUBITAK.

Το πρόγραμμα ALTAY για το νέο άρμα, γέφυρες διάβασης βαθέων υδάτινων κωλυμάτων, α/κ οβιδοβόλα, ΠΕΠ, πυροβόλα και ρουκέτες. Περί τα 250 άρματα με πυροβόλο των 120 mm θα κατασκευαστούν στην Τουρκία σε συνεργασία με τη Νότιο Κορέα. Ήδη τα πρωτότυπα δοκιμάζονται από τον Στρατό. Ένα πρόγραμμα υψηλής επιχειρησιακής αξίας είναι εκείνο που αφορά την προμήθεια ειδικών πλωτών γεφυρών εφόδου Samur για την ταχεία διάβαση μεγάλων υδάτινων κωλυμάτων, τα οποία όπως αντιλαμβάνεστε δεν είναι ο Τίγρης και ο Ευφράτης αλλά ο Έβρος ! Εκτός αυτών παραδόθηκαν ακτόδρομοι, 12 αμφίβια τεθωρακισμένα μηχανήματα μηχανικού AZMIM και υλοποιείται προμήθεια 36 γεφυρών Leguan.

Το πυροβολικό αποτελούσε ανέκαθεν ένα από τα ισχυρά σημεία των Οθωμανών. Σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη ένα γιγαντιαίο πρόγραμμα απεξάρτησης από ξένες πηγές, το οποίο απλώνεται σε όλα τα κύρια όπλα και συστήματα. Κλασικό παράδειγμα το αυτοκινούμενο οβιδοβόλο τύπου Firtina των 155 mm (370 μονάδες) και το ρυμουλκούμενο Panther (160 μονάδες) του ίδιου διαμετρήματος. Ο Τούρκος αρχηγός στοχεύει στην επιμήκυνση του ημερολογιακού ορίου εμπλοκής των δυνάμεών του, οι οποίες θα στηρίζονται στην κατανάλωση πυρομαχικών όχι από εξωτερικές παραγγελίες αλλά στις δυνατότητες της εγχώριας βιομηχανίας.

Συνολικά 336 τακτικά τεθωρακισμένα τροχοφόρα οχήματα μαζί με 1.075 οχήματα φορείς όπλων και 2.720 τροχοφόρων οχημάτων, έρχονται να προστεθούν στο δυναμικό του Στρατού. Το όχημα PARS (8x8), το ARMA και το TOMA Tulpar που θα συνοδεύει τα άρματα ALTAY, το οποίο ενσωματώνει 100% τουρκικά όπλα αισθητήρες και συστήματα, σχεδίασης OtoKar.

Αντιαεροπορικά όπλα και συστήματα. Ο τομέας της αντιαεροπορικής άμυνας επίσης τελεί υπό πλήρη αναβάθμιση καθώς η εγχώρια βιομηχανία μετέχει ενεργά στην «εθνικοποίηση» όπλων και συστημάτων. Αναμένεται η επιλογή του νέου α/α συστήματος μεγάλου βεληνεκούς καθώς και η προμήθεια τριών πυροβολαρχιών για μεσαία ύψη. Επίσης η προμήθεια 45 αντιαεροπορικών εκτοξευτών για χαμηλά ύψη με σκοπό την προστασία βάσεων και λιμανιών. Η κατασκευή 42 α/α συστημάτων αυτοκινούμενων πυροβόλων συν τα συστήματα ελέγχου.

Η ανάπτυξη ενός εθνικού διακλαδικού αντιαεροπορικού βλήματος συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον φιλόδοξων και δαπανηρών προγραμμάτων που έχει αναλάβει να φέρει σε πέρας το επιστημονικό προσωπικό του TUBITAK.

Ο άνθρωπος πίσω από την επιτυχία, είναι αναμφισβήτητα ο υφυπουργός Αμυντικής Βιομηχανίας Μουράτ Μπαγιάρ.

Επίλογος

Ο Νταβούτογλου ουδέποτε απέκρυψε τον θαυμασμό του για τις ιστορικές κατακτήσεις εδαφών επί των Οθωμανών σουλτάνων. Φέτος συμπληρώθηκαν 560 έτη από την άλωση της Κων/πολης, ένα ορόσημο το οποίο ανέκαθεν χρησιμοποιείτο από την εκάστοτε ηγεσία της Τουρκίας (κεμαλική ή ισλαμική) για να υπενθυμίζει την πτώση της Βασιλίδας των Πόλεων και ειδικά του προπυργίου του Χριστιανισμού. Επέλεξε την επέτειο συμπλήρωσης 532 ετών από τον θάνατο του σουλτάνου Μωάμεθ του Πορθητού, για να δώσει νέα δείγματα της γεωπολιτικής του Νέο-οθωμανισμού. Μιλώντας σε πλήθος ακροατών στο δήμο Γκέμπζε αποκάλυψε ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες : «Ο Πορθητής αποτελεί μια κορυφαία προσωπικότητα ηγέτη στην πορεία δικαιοσύνης του αγίου έθνους μας, από την Μέση Ασία έως την Βιέννη. Εάν αντιληφτείτε αυτήν την προσωπικότητα, εάν αντιληφτείτε γιατί έζησε, γιατί κοπίασε και γιατί κήρυξε τζιχάντ, τότε θα αντιληφθείτε και την ψυχή αυτού του έθνους. Για αυτό η εκ μέρους μας κατανόηση του σουλτάνου Μωάμεθ του Πορθητή, αποτελεί ένα τρανό καθήκον, μια αποστολή που πρέπει συχνά να επαναλαμβάνουμε. Διότι αυτός είναι η κορυφαία προσωπικότητα της πολιτικής μας και του πολιτισμού μας».

Σας ευχαριστώ που με παρακολουθήσατε σε αυτήν την εικοσάλεπτη συμπυκνωμένη συγκεντρωτική καταγραφή των τουρκικών εξοπλιστικών προγραμμάτων.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

**Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου Π.Ν.
Επιτίμου Διοικητού Σ.Ν.Δ.**

Φοίτησε στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων από το 1971 έως το 1975. Αποστρατεύθηκε το 2006.

Κατά την 15ετή θαλασσία υπηρεσία του ενάσκησε επιτυχώς όλα τα προβλεπόμενα καθήκοντα για Μάχιμο Αξιωματικό, επί Αντιτορπλικών, Πυραυλακάτων και Φρεγατών. Διετέλεσε Κυβερνήτης της Πυραυλακάτου «ΜΠΛΕΣΣΑΣ», και της Φρεγάτας «ΕΛΛΗ», Διοικητής 1^{ης} Μοίρας Φρεγατών, Αρχιεπιστολεύς Στόλου και Διοικητής Φρεγατών.

Κατά την 11ετή υπηρεσία του σε θέσεις ξηράς, υπηρέτησε ως εκπαιδευτής στην Σχολή Πυροβολικού του Π.Ν., στα Ναυπηγεία Ελευσίνος, Υπασπιστής της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά την περίοδο 1990-1992, Διευθυντής Σπουδών στην Ναυτική Σχολή Πολέμου, Ναυτικός Ακόλουθος Βόννης και Διευθυντής Α1 του Γ.Ε.Ν. Επιπλέον διετέλεσε Διοικητής του Ναυστάθμου Κρήτης και Διοικητής της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων.

Έχει λάβει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Μηχανολογία Όπλων από το Naval Postgraduate School του Monterey των Η.Π.Α. και είναι απόφοιτος του Naval War College των Η.Π.Α. Κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στις «Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές» του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών. Γνωρίζει την Αγγλική γλώσσα καλά.

Από το 2006 έως το 2010, διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του Ναυτικού Ομίλου Ελλάδος. Είναι Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ).

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24^{ης} ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ »**

**«Η Έννοια της Αποτροπής και η Διατήρηση της Αποτρεπτικής Ικανότητας των
Ε.Δ. για την δεκαετία 2013-2023»**

**Ομιλητής : Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν.
Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ.**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παγκόσμια αναγνώριση του πρώτου γνωστού πολιτικού ρεαλιστή Θουκυδίδη, έγκειται, μεταξύ άλλων, στην ιστορική διαχρονική δικαίωση της επισημάνσεώς του, ότι στο διεθνές περιβάλλον το Δίκαιο υπάρχει και απονέμεται μεταξύ ισοδυνάμων αντιπάλων. Σε διαφορετική περίπτωση ο ισχυρός αποκτά ότι του επιτρέπει η ισχύς του και ο αδύνατος παραχωρεί ότι του επιβάλλει η αδυναμία του. Εξ ίσου διαχρονική αξία, ειδικά για την χώρα μας, έχει η Θουκυδίδεια αποτύπωση της φράσεως του Περικλέους «μάλλον γαρ πεφόβημαι τας οικίας ημών αμαρτίας ή τας των εναντίων διανοίας». Δυόμισυ χιλιετίες αργότερα, οι πολιτικοί ταγοί των απογόνων του, φαίνεται ότι αδυνατούν ή δεν θέλουν να αντιληφθούν τις απλές αυτές αλήθειες.

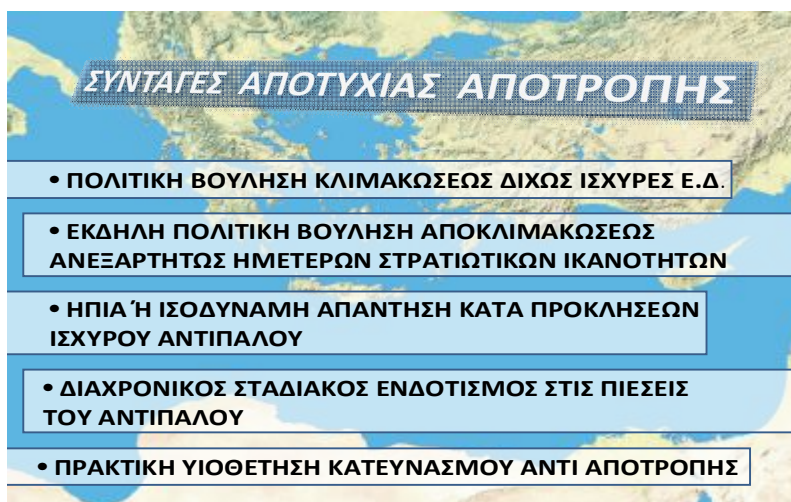
ΠΕΡΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ

Σημαντική ένδειξη της μη κατανόησης της εννοίας «αποτροπή», αποτελεί το γεγονός ότι από το σύνολο των περικοπών που επέβαλε η τρόικα, οι συντριπτικές μειώσεις δαπανών στις Ε.Δ., αντιμετώπισαν τις λιγότερες πολιτικές αλλά και κοινωνικές αντιστάσεις. Εξ ίσου ανησυχητικό και λυπηρό είναι το φαινόμενο, διαδοχικοί ΥΕΘΑ των τελευταίων ετών, να τονίζουν αυτάρεσκα, μετά από κάθε δυσβάστακτη περικοπή αμυντικών δαπανών ότι επ' ουδενί θίγεται η μαχητική ικανότητα των Ε.Δ., προκαλώντας έτσι την θυμηδία των αντιπάλων μας και την απελπισία των επαίοντων. Όταν δε εκφράζονται δημόσια ανησυχίες περί του αντιθέτου από τους πλέον αρμοδίους, που είναι οι εκπρόσωποι της στρατιωτικής ηγεσίας, οι τελευταίοι αποστρατεύονται σε πρώτη ευκαιρία.

Η αποτροπή ανήκει στην ευρύτερη Εθνική Στρατηγική. Δυστυχώς, όμως είμαστε μάλλον η μοναδική χώρα στη Δύση που ουδέποτε διετύπωσε σαφώς την Εθνική Στρατηγική της. Μία ΕΘΣΤ, η οποία εξ ορισμού οφείλει να είναι ανεξάρτητη και όχι να αποτελεί τμήμα ευρύτερου εξωγενούς γεωπολιτικού σχεδιασμού, προωθούμενου καταλλήλως από στρατευμένους κονδυλοφόρους και συμβούλους. Μία ΕΘΣΤ που θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αυτοβοήθειας, εφ' όσον ουδεμία συμμαχία ή διεθνής θεσμός εγγυάται την ακεραιότητα της χώρας.

Κάθε χώρα κτίζει σταδιακά την διεθνή αποτρεπτική της φήμη βάσει των πεπραγμένων της. Η αποτροπή θα πρέπει να πείθει τον αντίπαλο ότι η πολιτική ηγεσία του αποτρέποντος, με σύνεση και όχι άκριτα, είναι αποφασισμένη να κλιμακώσει και να φθάσει σε γενική σύρραξη προκειμένου να προασπίσει ζωτικά Εθνικά Συμφέροντα, ενώ οι Ε.Δ. με την ισχύ, την ανάπτυξη και το Δόγμα τους, οφείλουν να πείθουν ότι θα επιφέρουν κόστος υψηλότερο και δυσανάλογο του αναμενομένου εχθρικού οφέλους.

Πολιτική βούληση κλιμακώσεως μίας κρίσεως, χωρίς ισχυρές Ε.Δ. αποτελεί αφελή και επικίνδυνη επιλογή, αφού υπηρετεί τα σχέδια του αντιπάλου, ενώ ταυτόχρονα, η πάγια έλλειψη πολιτικής βουλήσεως για κλιμάκωση, ακυρώνει κάθε κοπιώδη και δαπανηρή προσπάθεια αποκτήσεως ισχυρών Ε.Δ.. Σε περιπτώσεις εχθρικών προκλήσεων, οι θιασώτες των ηπίων ή ισοδυνάμων απαντήσεων, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι η προσέγγιση αυτή αποτελεί πιθανότατα αποδεκτό κόστος για έναν ισχυρό αντίπαλο. Η αποκλιμάκωση των κρίσεων και η αποφυγή πολέμου δεν μπορούν να αποτελούν ύψιστο πολιτικό στόχο, διότι αυτό διαγράφει την όλη έννοια της αποτροπής.

Στην περίπτωση της Ελλάδος, ασφαλώς δεν συμβάλλουν στην αποτρεπτική της φήμη, οι χειρισμοί της χώρας σε παλαιότερες κρίσεις, οι μακροχρόνιες διμερείς διερευνητικές διαπραγματεύσεις επί μονομερών τουρκικών διεκδικήσεων, το διαρκές και αποτελεσματικό τουρκικό *casus belli* για την ενάσκηση κυριαρχικών μας δικαιωμάτων στο Αιγαίο, η πρακτική αποδοχή μειωμένης εθνικής κυριαρχίας επί των λεγομένων «γκρίζων ζωνών», η επί δεκαετίες παγιωμένη κατάληψη του βορείου τμήματος της Κύπρου, η πρακτική κατάργηση του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, οι άκριτες μονομερείς περικοπές αμυντικών δαπανών, καθώς και η ηττοπαθής αδράνεια, που ορισμένοι την αποκαλούν «ψυχραιμία», στην τουρκική οικονομική, ενεργειακή, θρησκευτική, μεταναστευτική και πολιτιστική διείσδυση, με σκοπό την συνδιοίκηση στην Θράκη, το Αιγαίο, την ΝΑ. Μεσόγειο και Κύπρο.

Ο Τουρκικός πειθαναγκασμός, έχει οδηγήσει τις πολιτικές ηγεσίες μας στην προ πολλού εγκατάλειψη της αποτροπής και την υιοθέτηση του κατευνασμού, με κύριο δυσμενές αποτέλεσμα, ουδείς να γνωρίζει τις πολιτικές «κόκκινες γραμμές μας», ενώ σε βάθος χρόνου, η Τουρκία κερδίζει αναίμακτα και συνολικά τα αποτελέσματα μίας υποθετικής ενοϊκής γι αυτήν στρατιωτικής αναμετρήσεως με την χώρα μας.

Οι προωθούντες με υπέρμετρο ζήλο και άνευ ανταλλαγμάτων την είσοδο της Τουρκίας στην Ε.Ε., οι ειρηνιστές και οραματιστές της «ελληνοτουρκικής φιλίας», καθώς και οι παγκοσμιοποιημένοι οικονομολόγοι, που χαρακτηρίζουν ως «περιττές» τις αμυντικές δαπάνες, θα πρέπει να κατανοήσουν, έστω και την ύστατη στιγμή, ότι ο μονομερής ελληνικός αφοπλισμός των τελευταίων ετών, εξουδετερώνει ότι απέμεινε από την διεθνή αποτρεπτική φήμη της χώρας και αποδυναμώνει την ικανότητα πολιτικών διαπραγματεύσεων, ενώ αυξάνει τις πιθανότητες πολέμου. Όσο διευρύνεται η στρατιωτική ανισορροπία, τόσο επιδεινώνεται η αστάθεια, ενώ

παράλληλα αυξάνονται οι πιθανότητες είτε σταδιακών παραχωρήσεων εθνικής κυριαρχίας, είτε δεινής στρατιωτικής ήττας με απρόβλεπτες συνέπειες.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗ

Θα αντιπαρέλθω το πολιτικό επίπεδο της αποτροπής, στο οποίο πολλά πρέπει να γίνουν, αρχής γενομένης από την υποχρεωτική συστηματική εκπαίδευση των εκάστοτε εμπλεκόμενων πολιτικών, καθώς και την τήρηση των θεσμοθετημένων νόμων και διαδικασιών, για να επικεντρωθώ στην στρατιωτική αποτροπή.

Η αποτρεπτική Δομή των Ε.Δ. αποτελεί αντικείμενο εκτεταμένης αναλύσεως, επεξεργασίας, αιτιολογήσεως και παρουσιάσεως. Το Ινστιτούτο μας έχει άποψη επ' αυτού και δύναται να την εκθέσει όταν και όποτε του ζητηθεί. Στον διατιθέμενο ελάχιστο χρόνο, μόνο η παρουσίαση της γενικής προσεγγίσεως του θέματος είναι εφικτή.

Η στρατιωτική μας αποτροπή θα πρέπει να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά την περίπτωση γενικευμένης πολεμικής συρράξεως διότι αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της επιτυχούς αποτροπής των προκλήσεων χαμηλής και ενδιάμεσου εντάσεως. Ο αντίπαλος πρέπει να πεισθεί ότι δεν αμυνόμαστε απλώς στις εκάστοτε εχθρικές πρωτοβουλίες αλλά ότι προτιθέμεθα και δυνάμεθα να αντεπιτεθούμε, τόσο για καταστροφή στόχων σε ολόκληρη την επικράτειά του, όσο και για κατάληψη εδαφών του. Η αποτροπή πείθει ακόμη περισσότερο όταν, παρά την άμυνα σε πολιτικό επίπεδο, όπως αρμόζει σε χώρα status quo, το στρατιωτικό Δόγμα είναι επιθετικό.

Επ' ουδενί δύναται να εμφανίζεται ως ολοκληρωμένη πρόταση, λύση και όραμα των Ε.Δ., η επιδίωξη εξασφάλισης της διαθεσιμότητας των υφισταμένων μονάδων και υλικού, αφού αυτό αποτελεί μεν αναγκαία προϋπόθεση αλλά όχι την αποτρεπτική ικανή και αναγκαία συνθήκη. Ομοίως ο εξορθολογισμός δαπανών μέσω αναδιαρθρώσεως υπηρεσιών και διοικήσεων είναι θεμιτός (εάν δεν θίγονται επιχειρησιακά οι Ε.Δ.) αλλά δυστυχώς δεν συμβάλλει στην αποτροπή εάν παράλληλα μειώνονται οι οροφές των κυρίων μονάδων κρούσεως όπως φρεγάτες και μαχητικά Α/Φ και διατηρούνται άνευ προβλέψεως αντικαταστάσεως κύριες πολεμικές μονάδες, τεχνολογίας του 1970.

Η Δομή των Δυνάμεων και το Δόγμα τους πρέπει να βασίζεται κυρίως στο έργο των Ε.Δ. (όπως αυτό απορρέει από την ΠΕΑ), στο είδος της στρατιωτικής απειλής και στην γεωγραφία. Παρά την βεβαιότητα ότι έναντι της διαρκώς ισχυροποιούμενης στρατιωτικής απειλής, από τον Έβρο έως την Κύπρο, οι Ε.Δ. θα πράξουν το καθήκον τους στο ακέραιο, με τα μέσα που διαθέτουν, η μονομερής αποδυνάμωσή τους με ταυτόχρονη διατήρηση του συνόλου των έργων τους, κρίνεται ότι είναι εθνικά επιζήμια και ενέχει σημαντικές πολιτικές και στρατιωτικές ευθύνες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2013 – 2023.

Προκειμένου να μην μεταβληθούν ή ακυρωθούν στην πράξη τα κύρια εθνικά έργα των Ε.Δ., απαιτείται η δυνατότητα αποκτήσεως θαλασσίου και αεροπορικού ελέγχου σε Αιγαίο και Ιόνιο, καθώς και η άρνηση αποκτήσεως αντιστοίχου αεροναυτικού τουρκικού ελέγχου στην ΝΑ Μεσόγειο. Επιπλέον απόκτηση δυνατότητας αποτελεσματικής άμυνας σε Έβρο, νήσους του Αιγαίο και Κύπρο, με αντεπιθετικές ικανότητες. Προς τον σκοπό αυτό επιβάλλεται από αύριο ριζική αλλαγή πορείας, με σειρά σημαντικών αποφάσεων, που θα υλοποιούνται με συνέπεια, εντός

συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και ανεξαρτήτως εναλλαγών πολιτικών κυβερνήσεων. Η επίτευξη ενός ενδιάμεσου στόχου με χρονικό ορίζοντα το 2023, θα πρέπει να εξασφαλίζει σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα:

- Δημιουργία και διαρκής λειτουργία από τον καιρό της ειρήνης, Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, ως κυρίου συμβουλευτικού οργάνου της πολιτικής ηγεσίας, τόσο για θέματα άμυνας και εξωτερικής πολιτικής, όσο και για τον χειρισμό κρίσεων.
- Θεσμοθέτηση διακομματικής συμφωνίας για αποκομματικοποίηση των Ε.Δ. (π.χ. αναθεώρηση διαδικασίας εκλογής και θητείας της στρατιωτικής ηγεσίας, απαγόρευση κάθε κομματικής αναμίξεως σε προαγωγές, μεταθέσεις και σταδιοδρομία στελεχών, κυρώσεις κατά κομματικοποιημένων στελεχών των Ε.Δ., ίση μεταχείριση προς κάθε στρατευμένο, απερίσπαστη η στρατιωτική ηγεσία στο έργο της με όρους επιχειρησιακούς, αξιοκρατικούς και δεοντολογικούς κ.λ.π.).
- Συνολική επανεξέταση των διακλαδικών δυνάμεων που θα δράσουν στο Αιγαίο, το Ιόνιο και την ΝΑ Μεσόγειο, από πλευράς ποσότητας και ποιότητας, σχέσεων Διοικήσεως και Ελέγχου σε επί μέρους περιοχές του Θ.Ε., επάρκειας σχεδιάσεως, φάσματος αντικειμένων εκπαίδευσης, συχνότητας και τρόπου εκτέλεσής τους, επάρκειας μέσων που προσδίδουν ευελιξία, ταχύτητα συγκεντρώσεως και μεταφοράς, καθώς και ισχύ πυρός.
- Δυνατότητα ολοκληρωμένης επιτηρήσεως σε πραγματικό χρόνο, καθώς και ερευνής και διασώσεως, σε ολόκληρο το αναμενόμενο Θ.Ε., σε συνεργασία με την Κύπρο, δεδομένου του μικρού στρατηγικού μας βάθους και της εγγύτητας των ΑΝΣΚ του αντιπάλου από αυτόν. Η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει ποικιλία μέσων (δορυφορικό σύστημα, ΑΦΝΣ, ΑΣΕΠΕ, πλοία, Ε/Π, Ρ/Ε, UAV's, τηλεκατευθυνόμενα πλοία, παθητικά μέσα κ.λ.π.).
- Απόκτηση βαλλιστικών πυραύλων εδάφους - εδάφους με εμβέλεια πλέον των 500 χλμ., βαλλομένων από ξηρά θάλασσα και αέρα, με παράλληλη απόκτηση σχετικής τεχνογνωσίας και υποδομών κατασκευής (ουδεμία νύξη, διερεύνηση ή ανησυχία προς την κατεύθυνση αυτή εγένετο αντιληπτή κατά το πρόσφατο πρωθυπουργικό και επιχειρηματικό ταξίδι στην Κίνα).
- Επάρκεια απαιτούμενων καυσίμων, ανταλλακτικών και πυρομαχικών για την ετοιμότητα και την συντήρηση των υφισταμένων μονάδων και υλικού, καθώς και για την εκπαίδευση των Ε.Δ..
- Ανάπτυξη και οργάνωση αμυντικών και επιθετικών ικανοτήτων δικτυοκεντρικού πολέμου. Η ασφάλεια του κυβερνοχώρου εμπλέκει και τον πολιτικό τομέα, κρατικό και ιδιωτικό.
- Στελέχωση άνω του 90% των μονάδων Σ.Ξ. στον Έβρο και τις νήσους του Αιγαίου και βελτίωση δυνατοτήτων πυροβολικού μάχης από πλευράς εμβέλειας και ακρίβειας.
- Απόκτηση τουλάχιστον τεσσάρων Φ/Γ Α/Α περιοχής και τεσσάρων ΑΦΝΣ, άμεσος εκσυγχρονισμός Φ/Γ τ. ΜΕΚΟ, ολοκλήρωση προγράμματος Υ/Β τ. 214 και ΤΠΚ SUPER VITA. Έγκαιρη παραγγελία των Φ/Γ ή ΚΟΡΒ. που θα αντικαταστήσουν τις Φ/Γ τ. "S", εντός της δεκαετίας του 2020.
- Απόκτηση ικανού αριθμού (περί τα 30) μικρών φθηνών ταχέων περιπολικών (20 έως 30 μέτρα μήκος) για το Π.Ν., με αυξημένες δυνατότητες επιθέσεως και μεταφοράς ειδικών δυνάμεων. Αύξηση των συστοιχιών πυραύλων του Π.Ν., επί νήσων, κατά στόχων επιφανείας, σε τουλάχιστον έξι, ώστε να καλύπτεται ολόκληρη η επιφάνεια του Αιγαίου αλλά και τμήμα του Ιονίου πελάγους.

- Δημιουργία τουλάχιστον τριών προωθημένων σταθμών Ε/Π στο Αιγαίο και αύξηση αριθμού Ε/Π με δυνατότητες επιτηρήσεως, διασώσεως και επιθέσεως.
- Αύξηση της οροφής των μαχητικών Α/Φ περίπου στα 2/3 της οροφής της ΤΠΑ. Εάν η παραγγελία νέου μαχητικού Α/Φ δεν είναι εφικτή εντός της ερχομένης δεκαετίας, θα πρέπει να αποκτηθεί αριθμός καταλλήλων μεταχειρισμένων Α/Φ, ενώ παράλληλα επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός των F-16 της Π.Α., σε προηγμένο και ενιαίο επίπεδο.
- Βελτίωση δυνατοτήτων προωθημένων Α/Δ και απόκτηση του απαιτούμενου αριθμού Α/Φ ανεφοδιασμού εν πτήσει.
- Προσαρμογή των δυνατοτήτων της αεράμυνας της χώρας, στις νέες εξοπλιστικές τουρκικές προκλήσεις (Α/Φ 5^{ης} γενεάς και βαλλιστικοί πύραυλοι).
- Υγιής και μεθοδική επένδυση στην ανταγωνιστική αμυντική βιομηχανία, την ναυπηγοεπισκευαστική ικανότητα, στην έρευνα, στην καινοτομία και την υψηλή τεχνολογία, με σκοπό την αύξηση του διεθνούς κύρους της χώρας, την σταδιακή αυτονομία των Ε.Δ., την δημιουργία θέσεων εργασίας για προσωπικό υψηλής καταρτίσεως και την απόκτηση εσόδων από μελλοντικές παραγωγές ή συμπαραγωγές αμυντικού υλικού.
- Διοικητικός, λειτουργικός και οικονομικός εξορθολογισμός προσωπικού, εγκαταστάσεων και υποστηρίξεως, βάσει αμιγώς επιχειρησιακών κριτηρίων.
- Είσοδος στα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα αποκλειστικά Ελλήνων το γένος, αφού το έθνος και η εθνική συνείδηση αποτελούν έννοιες υπέρτερες του κράτους και των πάσης φύσεως πολιτών του.
- Αύξηση της θητείας από 12 έως 15 μήνες, από την ηλικία των 18 ετών για αμφότερα τα φύλα. Θέσπιση σειράς αντικινήτρων για τους επιλέγοντες την λεγόμενη «εναλλακτική θητεία». Συναφώς απαιτείται όπως πεισθεί η κοινή γνώμη ότι η άμυνα μπορεί να σχεδιάζεται, να οργανώνεται και λειτουργεί με τα μόνιμα στελέχη των Ε.Δ. αλλά αποτελεί υπόθεση και ηθική υποχρέωση όλων των Ελλήνων.
- Απαιτείται η διατήρηση συστήματος επιστρατεύσεως προσαρμοσμένου στην απαιτούμενη ετοιμότητα, καθώς και ετοιμοπόλεμης, ενεργούς εφεδρείας.
- Το προσωπικό των Ε.Δ. χρήζει ειδικής οικονομικής, μορφωτικής και εκπαιδευτικής μέριμνας, λόγω της ιδιαίτερης φύσεως των καθηκόντων και των περιορισμών του (σε συμβολικό επίπεδο, ενδεικτικό της εκτιμήσεως της Πολιτείας προς το κύρος και το έργο των Ε.Δ., είναι το γεγονός ότι ο Α/ΓΕΕΘΑ μέχρι πρότινος δεν είχε δικαίωμα ψήφου στο ΚΥΣΕΑ, ενώ και σήμερα ο τίτλος του δεν περιλαμβάνεται στον τεράστιο κατάλογο των υψηλά αμοιβομένων κρατικών λειτουργιών και υπαλλήλων).
- Θα πρέπει να διερευνηθεί η ενίσχυση των σωμάτων ασφαλείας με ευρωπαϊκά κονδύλια για την αντιμετώπιση ευρωπαϊκού επιπέδου προβλημάτων όπως η παράνομη μετανάστευση, η τρομοκρατία η διάσωση κ.λ.π.. Με τα μέσα αυτά (πλοία, Ε/Π, μέσα επιτηρήσεως και πληροφοριών), τα σώματα ασφαλείας και ιδιαίτερα το Λιμενικό Σώμα είναι δυνατόν να συμβάλλουν στην επιτήρηση, στην ομαλή κλιμάκωση και αποκλιμάκωση των κρίσεων, καθώς και στην άμυνα της χώρας.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Οι προτεραιότητες υλοποιήσεως, έως το 2023, της ανωτέρω προτάσεως θα πρέπει να καθορισθούν με κριτήριο το ποσοστό αυξήσεως της αποτροπής με την

ολοκλήρωση κάθε προτάσεως, καθώς και τον χρόνο και κόστος υλοποίησής. Η υλοποίηση των εν λόγω προτάσεων, θα πρέπει να συνοδευθεί από κατάλληλες πολιτικές και διπλωματικές κινήσεις, προκειμένου να κτισθεί εκ νέου η διεθνής αποτρεπτική φήμη της χώρας και να εδραιωθεί η στρατιωτική παρουσία μας σε περιοχές εθνικού ενδιαφέροντος.

Είναι παράλογο και προκλητικό η τρόικα και οι συμμαχίες να επιβάλλουν το ύψος και το είδος των αμυντικών δαπανών της Ελλάδος, καθώς και να υποδεικνύουν τις δήθεν «έξυπνες άμυνες», εφ' όσον αδυνατούν να εγγυηθούν την ακεραιότητα χώρας από πραγματικές στρατιωτικές απειλές.

Οι Ε.Δ. λόγω της υψίστης εθνικής σημασίας τους, δεν προσφέρονται για ανεύθυνα μικροκομματικά παιχνίδια και ψηφοθηρικές πλειοδοσίες. Εφ' όσον η πολιτική ηγεσία κατανοήσει την εθνική σημασία των αποτρεπτικών Ε.Δ. και αποκτήσει την απαιτούμενη βούληση, τότε θα εξευρεθούν και τα απαιτούμενα κονδύλια, παρά την οικονομική κρίση. Εξ άλλου η οικονομική ανάπτυξη και η επένδυση στην υψηλή αμυντική τεχνολογία είναι έννοιες συμβατές και όχι αλληλοαναιρούμενες. Αποτελεί απλώς θέμα προτεραιοτήτων καθώς και θέμα εγρηγόρσεως και κινητοποίησης των παραμέτρων εθνικής ισχύος και κυρίως του ελληνισμού εντός και εκτός επικράτειας. Οι περίοδοι 1910 – 1912 και 1936 – 1940 αποτελούν ιστορικά υποδείγματα αμυντικής προετοιμασίας, εν μέσω εσωτερικής κρίσεως, που οδήγησαν σε αντίστοιχα εθνικά έπη και την χώρα μας με την πλευρά των νικητών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κατά τον Π. Κονδύλη το σημερινό αδιέξοδο έγκειται στο ελληνικό δίλημμα, ειρήνη και δορυφοροποίηση ή σύγκρουση με υψηλή πιθανότητα ήττας; Η υπέρβαση του διλήμματος αυτού απαιτεί την επιτέλεση ενός ηράκλειου άθλου για τον οποίο χρειάζεται πολιτική ηγεσία με μεγάλο ανάστημα και εμβέλεια, καθώς και λαός προετοιμασμένος, με κατάλληλο φρόνημα και θέληση.

Σε μία περίοδο που διακυβούνται ήδη ζωτικά μας Εθνικά Συμφέροντα και το γεωπολιτικό τοπίο στην περιοχή μας μεταβάλλεται δυναμικά επί τα χείρω, η πολιτική ηγεσία και τα ΜΜΕ θα έπρεπε να διαφωτίζουν και προετοιμάζουν τους Έλληνες με αλήθειες, όσο σκληρές και αν είναι, ξεκινώντας από την απενοχοποίηση του οράματος των ισχυρών Ε.Δ.. Όσο υποτιμάται η αντίληψη της κοινής γνώμης, με ανακριβείς καθησυχαστικές και αποπροσανατολιστικές ενημερώσεις, τόσο εγγύτερα έρχεται η στιγμή που ευαισθητοποιημένοι, υπεύθυνοι και ώριμοι Έλληνες πολίτες, θα υποδείξουν διεκδικητικά και μαζικά στις πολιτικές ηγεσίες που αυτοί εκλέγουν, το δέον γενέσθαι. Αυτή είναι η τελευταία ελπίδα και προς την κατεύθυνση αυτή, με γνώμονα το Εθνικό Συμφέρον, το Ινστιτούτο μας δεσμεύεται ότι θα πράξει ότι είναι δυνατόν, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του. Το οφείλουμε όλοι εμείς οι εφήμεροι στον τόπο αυτό, στις επόμενες γενεές Ελλήνων.